

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 05470

IEV, SHIR HASHIRIM, RUS,  
KOYHELES

---

*Permanent preservation of this book was made possible  
by Lester & Joan Sadowsky  
in memory of  
Sarah & Abraham Sadowsky*

THE MAX PALEVSKY  
YIDDISH LITERATURE COLLECTION



NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER  
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER  
AMHERST, MASSACHUSETTS  
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG  
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG



MAJOR FUNDING FOR THE  
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY  
WAS PROVIDED BY:

*Lloyd E. Cotsen Trust*  
*Arie & Ida Crown Memorial*  
*The Seymour Grubman Family*  
*David and Barbara B. Hirschhorn Foundation*  
*Max Palevsky*  
*Robert Price*  
*Righteous Persons Foundation*  
*Leif D. Rosenblatt*  
*Sarah and Ben Torchinsky*  
*Harry and Jeanette Weinberg Foundation*  
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE  
*National Yiddish Book Center*



The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at [digitallibrary@bikher.org](mailto:digitallibrary@bikher.org)

# איוב, שיר השירים, רות, קהלת

איבערוצעט פון  
יהואש

---

ארויסגעגעבען פון  
פערלאג „יהואש“  
ניו יארק

JOB, SONGS OF SONGS,  
RUTH AND ECCLESIASTES

Translated into Yiddish

BY

YEHOASH

YEHOASH PUBLICATION SOCIETY

NEW YORK

1910

---

Copyright, 1910, by Yehoash Publication Society

איזב



# א י ו ב

קאפיטעל א.

- 1 עס איז געווען אַ מאַן אין דעם לאַנד עוי. איוב איז געווען זיין נאָמען. און דער דאָזיגער מאַן איז געווען ריין און עהרליך און גאַטספאַרכטיג און אָפּגעקעהרט פון שלעכטס.
- 2 און ביי איהם זיינען געבאָרען געוואָרען זיבען זיהן און דריי טעכטער.
- 3 און זיין פאַרמעגען איז געוועזען : זיבען טויזענד שעפֿֿן סען און דריי טויזענד קעמלען און פינף הונדערט געשפּאַן רינדער און פינף הונדערט עזעלינגען און פיעל באַדיענטע, און דער מאַן איז געווען רייכער פאַר אַלע קינדער פון מאָרנענלאַנד.
- 4 און זיינע זיהן פלעגען געהן און מאַכען אַ מאַהלצייט, ביי אימליכען אין זיין באַשטיממען טאָג, און זיי פלעגען שיקען און רופען זייערע דריי שוועסטער, צו עסען און צו טרינקען מיט זיי.
- 5 און עס פלעגט געשעהן, ווען עס האָבען זיך אַרומגע־דרעהט די טעג פון דער מאַהלצייט, פלעגט איוב שיקען און זיי איינלאָדען. און ער פלעגט אויפשטעהן באַגינגען, און פלעגט ברינגען בראַנד־אָפּפער — די

צאהל פון זיי אלעמען, ווייל איוב האט געזאגט :  
פיעללייכט האבען מיינע קינדער געזינדיגט און גע-  
לעסמערט גאט אין הערצען. אזוי פלעגט איוב טהאן  
אלע ציימען.

6 און עס איז געקומען דער טאג ווען די קינדער פון גאט  
זיינען געקומען זיך שמעלען פאר גאט און דער שטן  
איז אויך געקומען צווישען זיי.

7 און גאט האט געזאגט צום שטן : פון וואנען קומסטו ?  
און דער שטן האט געענטפערט גאט און האט גע-  
זאגט : פון שוועבען אויף דער ערד און פון וואנדערען  
איבער איהר.

8 און גאט האט געזאגט צום שטן : האסטו געווענדעט  
דיין אויפמערקזאמקייט אויף מיין קנעכט איוב'ן ?  
דען עס איז ניטא אויף דער ערד א מאן אזוי ווי ער  
ריין און עהרליך, גאטספארכטיג און אפגעקעהרט  
פון שלעכטס.

9 און דער שטן האט געענטפערט גאט און האט געזאגט :  
אומזיסט דען האט איוב מורא פאר גאט ?

10 האסטו דודען ניט ארומגעצאהמט איהם און זיין הויזגע-  
זינד און אלץ וואס צו איהם געהערט ? די ארכביים  
פון זיינע הענד האסטו געבענשט און זיין פיה איז  
פארשפרייט איבער'ן לאנד.

11 שטרעק אבער נאר אויס דיין האנד און ריהר אן



- עפעס וואָס איהם געהערט, אויב ער וועט דיך ניט לעסטערען אין דיין געזיכט אַרײַן.
- 12 און גאָט האָט געזאָגט צו דעם שטן : אַט האָסטו אַלין וואָס איהם געהערט אין דיין האַנד, נאָר צו איהם אַליין שמרעק ניט אויס דיין האַנד. און דער שטן איז אַוועקגעגאַנגען פון גאָט'ס געזיכט.
- 13 און עס איז געקומען דער טאָג ווען זיינע זיהן און טעכטער האָבען געגעסען און האָבען געטרונקען וויין אין דעם הויז פון זייער עלטעסטען ברודער.
- 14 און אַ שלוח איז געקומען צו אויב'ן און האָט געזאָגט: די רינדער האָבען געאַקערט און די עזעלינען האָבען זיך געפאַשעט נעכען זיי.
- 15 און (אַ באַנדע פון) שבא איז אָנגעפאַלען און האָט זיי צוגענומען, און די יונגען האָבען זיי דערשלאָגען מיט'ן שווערד, און איך אַליין נאָר בין אַנטרוגען אום דיר צו דערצייהלען.
- 16 דער רעדט נאָך און אַ'ן אַנדערער איז געקומען און האָט געזאָגט : אַ פייער פון גאָט איז אַרונטערגע-פאַלען פון הימעל און האָט אָנגעצונדען די שעפּסען און די יונגען, און האָט זיי פאַרזעהרט, און איך אַליין נאָר בין אַנטרוגען אום דיר צו דערצייהלען.
- 17 דער רעדט נאָך און אַ'ן אַנדערער איז אָנגעקומען און האָט געזאָגט : די כּשדים האָבען זיך צוטהיילט אין

דריי פאלקען און זיינען בעפאלען די קעמלען און האבען זיי צוגענומען, און די יונגען האבען זיי דער- שלאגען מיט'ן שווערד, און איך אליין נאר בין אנט- רונען אום דיר צו דערצייהלען.

18 דער רעדט נאך און א'ן אנדערער איז אנגעקומען און האט געזאגט : דיינע זיהן און דיינע מעכטער האבען געגעסען און האבען געטרונקען וויין אין דעם הויז פון זייער עלטעסטען ברודער,

19 און מיט אמאל איז א גרויסער שמורעס-ווינד אנגע- קומען פון דער מדבר-זייט און האט ארומגעכאפט די פיער ווינקלען פון דעם הויז און עס איז איינגע- פאלען אויף די יונגע לייט און זיי זיינען געשמארבען, און איך אליין נאר האב זיך גערעמעט אום דיר צו דערצייהלען.

20 און איוב איז אויפגעשמאנען און האט איינגעריסען זיין מאנטעל און געפליקט זיין קאפ און איז געפאלען צו דער ערד און זיך געבוקט.

21 און ער האט געזאגט : נאקעט בין איך ארויס פון מוין מוטער'ס לייב און נאקעט וועל איך אהין צוריק- קעהרען, גאט האט געגעבען און גאט האט צוגענו- מען. געבענשט זאל זיין דער נאמען פון גאט.

22 דאך האט איוב ניט געזינדיגט און דעם אלמעכטיגען קיין טאדעל ניט געגעבען.

## קאפיטעל ב.

- 1 און עס איז געקומען דער טאָג ווען די קינדער פון גאָט זיינען געקומען זיך צו שטעלען פאר גאָט, און דער שטן איז אויך געקומען צווישען זיי, זיך שטעלען פאר גאָט.
- 2 און גאָט האָט געזאָגט צו דעם שטן: פון וואָנען קומסטו? און דער שטן האָט געענטפערט גאָט און האָט געזאָגט: פון שוועבען אויף דער ערד און פון וואַנדערען איבער איהר.
- 3 און גאָט האָט געזאָגט צו דעם שטן: האָסטו געלייגט דיין אויפמערקזאמקייט אויף מיין קנעכט אויב'ן? דען עס איז ניטאָ אויף דער ערד אַ מאַן אַזוי ווי ער, ריין און עהרליך און גאָטספאַרכטיג און אָפגעקעהרט פון שלעכטס. און ער האַלט זיך נאָך אַלץ אָן זיין פרומקייט, און דו האָסט מיך אָנגעהעצט איהם צו פערניכטען אומזיסט.
- 4 און דער שטן האָט געענטפערט גאָט און האָט געזאָגט: הויט פאר הויט, און אַלץ וואָס אַ מענש פאַרמאָגט זועט ער אַוועקגעבען פאַר זיין לעבען.
- 5 אָבער שטרעק נאָר אויס דיין האַנד און ריהר אָן זיין קערפער און זיין פלייש, אויב ער וועט דיך ניט לעס-טערען אין דיין געזיכט אַריין.
- 6 און גאָט האָט געזאָגט צום שטן: אַט איז ער אין דיין האַנד, נאָר היט זיין לעבען.

- 7 און דער שטן איז אוועקגעגאנגען פון גאט'ס געזיכט  
און ער האט איוב'ן געפלאגט מיט שלעכטע קרעץ  
פון דער זויל פון זיין פוס ביז דעם שפיץ פון זיין קאפ.
- 8 און ער האט זיך גענומען א שערבעל אום זיך צו  
קראצען דערמיט און ער איז געזעסען אין אש.
- 9 און זיין ווייב האט צו איהם געזאגט : האלסט זיך נאך  
אלץ אן דיין פרומקייט ? פלוג גאט און שטארב.
- 10 און ער האט צו איהר געזאגט : אזוי ווי איינע פון די  
נידערטרעכטיגע רעדסט דו. דאס גוטע זאלען מיר  
יא צונעהמען פון גאט, און דאס שלעכטע זאלען מיר  
ניט צונעהמען ? און איוב האט אלץ ניט געזינדיגט  
מיט זיינע ליפען.
- 11 און עס האבען געהערט די דריי גוטע פריינד איוב'ס  
פון דעם אומגליק וואס איז אויף איהם געקומען, און  
זיי זיינען געקומען יעדער איינער פון זיין ארט,  
אליפו דער תימני, בלדד דער שוחי און צופר דער  
נעמתי, און זיי האבען זיך צונויפגעקליבען צו געהן  
אום איהם צו באדויערען און איהם צו טרייסטען.
- 12 און זיי האבען אויפגעהויבען זייערע אויגען פון דער  
ווייטען און זיי האבען איהם ניט דערקענט, און זיי  
האבען אויפגעהויבען זייערע שטימען און האבען  
געוויינט און אימליכער פון זיי האט איינגעריסען  
זיין מאנטעל און זיי האבען געווארפען אש אויף  
זייערע קעפ קעגען הימעל.

13 און זיי זיינען מיט איהם געזעסען אויף דער ערד זיבען  
טעג און זיבען נעכט, קיינער ניט ריידענדיג א ווארט  
צו איהם, דען זיי האבען געזעהן אז דער וועהטאג  
איז זעהר גרויס.

## קאפיטעל ג.

- 1 נאך דעם האט איוב אויפגעעפענט זיין מויל און האט  
געשאלטען זיין טאג.
- 2 און ער האט אויסגערופען און האט געזאגט :
- 3 אונטערגעהן זאל דער טאג אין וועלכען איך בין געבאָר  
רען געוואָרען, און די נאכט וועלכע האט אָנגעזאָגט :  
א מענליך קינד איז (אין מוטערלייב) געשאפען  
געוואָרען.
- 4 פינסטערנים זאל זיין יענער טאג, גאט פון אויבען זאל  
זיך אויף איהם ניט נאכפרעגען, קיין שימער זאל  
אויף איהם ניט שיינען.
- 5 פארפלעקען זאלען איהם פינסטערנים און דער שאַטען  
פון טויט, א וואַלקען זאל רוהען אויף איהם, די היץ  
כמארעס פון טאג זאלען איהם פילען מיט שרעק.
- 6 יענע נאכט — א חשב'נים זאל זי צונעהמען, זי זאל  
זיך ניט פרייהען מיט די (איבריגע) טעג פון יאָהר,  
אין דער צאָהל פון מאַנאטען זאל זי ניט אַריינקומען.
- 7 דען די דאָזיגע נאכט זאל זיין א'ן איינזאמע, קיין  
פרייהליך געזאָנג זאל אין איהר ניט אַריינקומען.

- 8 שילמען זאלען זי די וואָס פּלּוכען דעם מאָג, די וועלכע זיינען גרייט זייער קלאַגליעד אויפצוהויבען.
- 9 דונקעל ווערען זאלען איהרע אבענד־שמערען, זי זאל האַפען אויף דאָס ליכט און עס זאל ניט קומען, און זי זאל ניט אַנזעהן די אויגען־ברעמען פון דעם מאַרגען.
- 10 ווייל זי האָט ניט פאַרשלאָסען די טהירען פון מיין מוטער־לייב, און ניט פאַרבאַרגען ליידען פון מיינע אויגען.
- 11 ווארום בין איך ניט גלייך פון געבערמוטער געשמאַר־בען, ווארום ניט אַרויס פון בויך און גלייך פאַר־גאַנגען?
- 12 ווארום האָבען מיך קניה אויפגענומען, ווארום בריסט פון וועלכע איך זאל זייגען?
- 13 איך וואָלט שוין געלעגען און שמיל געוועזען, איך וואָלט שוין געשלאָפען און געהאַט רוה —
- 14 מיט קייניגען און מיט ראַטהגעבער פון דער ערד, וועלכע פאַרבויען פאַר זיך וויסמעניסען;
- 15 אָדער מיט פירשמען וועלכע האָבען גאַלד און פילען זייערע הייזער מיט זילבער אָן.
- 16 אָדער ווארום בין איך ניט ווי אַ פאַרבאַרגענער מפּיל געוועזען? ווי קינדער וועלכע האָבען דעם שוין ניט געזעהן?

- 17 דארט הערען אויף די פארדארבענע זיך צו רודערן און דארטען רוהען די פארמאטערטע.
- 18 דארט זיינען די געפאנגענע פריי פון זארג, זיי הערען ניט די שטים פון באדריקער.
- 19 גרויס און קליין זיינען דארט פארענען, און דער קנעכט איז פריי פון זיין אויבערהאר.
- 20 ווארום גיט ער ליכט צו דעם ליידענדען און לעבען — צו די פארבימערטע ?
- 21 צו די וועלכע ווארטען אויפ'ן טויט און ער קומט גיט און צו די וועלכע זוכען איהם מעהר ווי פארבארגענע שאצען ?
- 22 צו די וועלכע טאנצען פון פרייד און זיינען לוסטיג ווען זיי געפינען א גרוב ?
- 23 צו דעם מאן וואס זיין וועג איז פארבארגען און גאט האט פאר איהם פארצאהמט ?
- 24 דען איידער מיין ברויט קומט מיין קרעכץ, און גלייך ווי וואסער גיסען זיך מיינע קלאנגען.
- 25 דען דער שרעק פאר וועלכען איך האב זיך געשראקען איז אויף מיר געקומען, דאס פאר וואס איך האב מורא געהאט איז אויסגעגאנגען צו מיר.
- 26 איך האב ניט געהאט קיין פרידען און קיין רוהיגקייט און קיין אפרוה, פארדרום בלויז איז געקומען.

## קאפיטעל ד.

- 1 און געענטפערט האָט אליפו דער תימני און האָט געזאָגט :  
צו ווייל דיר האָט פרובירט עפעס פאַסירען ווערסטו אָפהענדיג? ווער קען זיך דען צוריקהאלטען פון ווערטער (קעגען דיר)?
- 2 דו פלעגסט דאָך פיעלען מוסר זאָגען, און שלאָפע הענד פלעגסטו שטאַרקען.
- 3 דעם שטרויכלענדען פלעגען אויפשטעלען דינע רייד און וואַנקענדע קנייה פלעגסטו קרעפטיגען.
- 4 און איצט, ווען עס קומט צו דיר ווערסטו אָפהענדיג? עס גרייפט אָן דיך און דו ווערסט דערשראָקען?
- 5 איז דען ניט דיין גאַטספאַרכטיגקייט דיין צוטרוי, און דיין פרומקייט — דיין האַפענונג?
- 6 דערמאָן זיך נאָר: ווער איז דער אונשולדיגער וואָס איז פאַרלאָרען געגאַנגען? און וואו זיינען די עהר-ליכע פאַרטייליגט געוואָרען?
- 7 איך האָב אָבער געזעהן, אז יענע וועלכע אַקערען אונט-רעכט און זעען שלעכטס, מוזען עס שניידען.
- 8 פון גאַט'ס הויך ווערען זיי פאַרניכטעט, און פון דעם אַטהעם פון זיינע נאַזלעכער ווערען זיי פאַרלענדט.
- 9 דאָס ברילען פון דעם אַלטען לייב און די שמים פון דעם יונגען לייב און די צייהנער פון די לייבעלעך ווערען אוועקגענומען.



- 11 דער לייב געהט אויס אָהן שפייז און די קינדער פון דער לעווין ווערען צושפרייט.
- 12 און צו מיר האָט זיך אַ וואָרט פּער'גנב'עם, און מיין אויער האָט עפּעס פּון איהם פּאַרנומען.
- 13 אין די געדאַנקען פּון באַנאַכטיגע זעהונגען, ווען עס פּאַלט אַ שלומער אויף מענשען,
- 14 אַ שרעק האָט מיך באַנומען און אַ ציטערניס, און ס'האָט אַלע מיינע ביינער צושוידערט.
- 15 און אַ גייסט איז פּאַרבייגעגאַנגען פּאַרביי מיר, די האָר פּון מיין לייב האָבען זיך אויפגעשטעלט.
- 16 ער איז געשטאַנען אַכער איך האָב זיין געזיכט ניט דערקענט, בלויז אַ געשטאַלט איז געוועזען פּאַר מיינע אויגען. (צוערשט) אַ שטילקייט, און דאָן האָב איך אַ שטים געהערט :
- 17 קען אַ שמערבליכער זיין גערעכטער פּון גאַט? קען דער מענש זיין ריינער פּון זיין באַשעפּער?
- 18 ער טרויט ניט זיינע לייב־קנעכט, און אין זיינע מלאכים געפינט ער פּעהלערען —
- 19 מאַ ווי שוין אין די וואָס וואָהנען אין הייזער פּון לעהם, וואָס זייער פּונדאַמענט ליגט אין שמויב, און וואָס ווערען צוריעבן פּון מאַיל.
- 20 צווישען מאַרגען און אַבענד ווערען זיי צודריקט, גאָר ניט באַמערקענדיג געהען זיי אונטער אויף אייביג.

21 זייער פארצוג איז פון זיי אוועקגענומען געוואָרען,  
זיי שטאַרבען — און אַהן פערשטאַנד.

## קאפיטעל ה.

- 1 רוף נאַר, איז דאָ (איינער) וואָס וועט דיך ענטפערען?  
און צו וועמען פון די הייליגע וועסטו זיך ווענדען?
- 2 דען דעם נאַרען הרג'עט דער פאַרדרום, און דעם  
ניט־קלוגען טויטעט די אייפערזוכט.
- 3 איך האָב געזעהן דעם נאַרען איינגעוואָרצעלט און  
דאָך האָב איך גלייך פאַרפלוכט זיין וואָהנונג.
- 4 זיינע קינדער וועלען ווייט זיין פון הילף, זיי וועלען  
צודריקט ווערען פאַר דעם טהויער (פון דער שטאַדט)  
און קיינער וועט זיי ניט רעטען.
- 5 זיינע תבואה וועט אויפּעסען דער הונגעריגער, פון  
צווישען די דערנער וועט ער זי אַרויסנעהמען, און  
אַ רויבער־כאַנדע וועט פאַרשלינגען זיין פאַרמעגען.
- 6 דען פון דער ערד קומט ניט אַרויס קיין באַטרוג, און  
פון דעם באַדען שפּראַצט ניט קיין אונרעכט.
- 7 דער מענש איז צו ליידען געבאַרען אַזוי ווי פונקען  
צו פליהען אין דער הויך.
- 8 אַכער איך זוך בלויז גאַט און צו דעם אַלמעכטיגען  
ווענד איך מיינע רייד.
- 9 ער טהוט זאַכען גרויסע, נאַר ניט צו דערפאַרשען, און  
וואונדער אַהן אַ צאַהל.

- 10 ער שענקט דעם רעגען אויף דער ערד און שיקט דאָס וואַסער אַראָפּ אויף די פעלדער.
- 11 אום אויפצוהויבען די דערנידערטע, אום די פאַרפינס- מערמע זאָלען דערהויכט ווערען מיט זיין הילף.
- 12 ער צושטערט די פלענער פון די איבערשפיצטע אום זייערע הענד זאָלען ניט מאַכען קיין ערפאַלג.
- 13 ער פאַנגט די קלוגע אין זייער (אייגענער) פאַרשפיצט- קייט, און דער ראַטה פון די פאַרדאַרבענע (ווייזט זיך אַרויס) איבעראיילט.
- 14 ביי טאָג באַגעגענען זיי פינסטערנים, אין מיטען טאָג טאַפען זיי ווי ביי נאַכט.
- 15 ער ראַטעוועט פון דעם שווערד — פון זייער מויל, און דעם נויטהבאַדירפטיגען פון דעם שטאַרקען'ס האַנד.
- 16 און האַפענונג קומט צו דעם אַרעמאָן און אונגערעכט- טיגקייט שליכט צו איהר מויל.
- 17 יא, גליקליך איז דער מאַן וואָס גאָט וואַרענט איהם; די שטראַף פון דעם אַלמעכטיגען זאָלסטו ניט פאַר- אַכטען.
- 18 דען ער פאַרוואַנדעט און פאַרבינדט, ער שלאָגט און זיינע הענד פאַרהיילען.
- 19 פון זעקס אונגליקען וועט ער זיך אַרויסראַטעווען און פון זיבען וועט זיך קיין בייז ניט טרעפען.

- 20 אין הונגערנויטה לייזט ער דיך אויס פון טויט און  
אין שלאכט־פעלד — פון דעם שווערד.
- 21 פון דער צונג'ס ביימש וועסטו זיין פארבארגען און  
דו וועסט זיך ניט שרעקען פאר'ן אונגליק ווען עס  
וועט קומען.
- 22 פון אונגליק און פון הונגער וועסטו זיך אויסלאזען,  
און וועסט ניט מורא האבען פאר די מתייערען פון  
דער ערד.
- 23 דען מיט די שטיינער פון פעלד איז דיין בונד געמאכט,  
און די מתייערען פון פעלד האבען פרידען געשלאסען  
מיט דיר.
- 24 און דו וועסט וויסען אז רוהיג איז דיין געצעלט, דו  
וועסט באזוכען דיין וואהנונג און קיין זאך וועט ניט  
פעהלען.
- 25 און דו וועסט וויסען אז דיין זאמען האט זיך פאר-  
מעהרט און דייע שפראצונגען אזוי ווי די גראז פון  
דער ערד.
- 26 אין א פולען עלטער וועסטו קומען צו דער גרוב אזוי  
ווי דער תבואה־הויפען ווערט איינגעזאמעלט ווען  
זיין צייט קומט.
- 27 אט דאס האבען מיר אויסגעפארשט. אזוי איז עס.  
הער עס און פערשמעה עס.

## קאפיטעל ו.

- 1 און געענטפערט האָט איוב און געזאָגט :
- 2 ווען מיין שמערץ זאל געוואויגען ווערען, און מען זאל אויפהויבען אין אַ וואַגשאַל מיין גאַנצען בראַך —
- 3 שווערער ווי זאַמד פון מעער וואַלט ער דאָן געווען ; דאַריבער זיינען מיינע ווערטער צומישט.
- 4 דען די פּיילען פון דעם אַלמעכטיגען שמעקען אין מיר, און מיין גייסט טרינקט זייער גיפט. די שרעקען פון גאָט רייען זיך (אין קאַמפּף) אַקעגען מיר.
- 5 הירושעט דער ווילדער עזעל אויפ'ן גראָז ? רעוועט דער אַקס איבער זיין שפּייזגעמיש ?
- 6 ווערט אונגעווירצטע שפּייז געגעסען אַהן זאַלין ? איז דאָ אַ געשמאַק אין קלעפיגען שפּייכטס ? —
- 7 (זאַכען) וואָס מיין זעלע האָט זיך געווייגערט אַנצור-ריהרען, זיי זיינען איצט מיין עקעלאַפּטע שפּייז. —
- 8 אַ, ווען מיין פאַרלאַנג זאל אַנקומען, ווען גאָט זאל שענקען מיין אַפּענונג ;
- 9 און דער אַלמעכטיגער זאל איינוויליגען און מיך צו-דריקען, ער זאל לויז לאַזען זיין האַנד און מיך דער-ענדיגען !
- 10 דאָס וואַלט נאָך פאַר מיך אַ טרייסט געווען, איך וואַלט זיך מיט דעם וועהמאַג געפרעהט ; ער זאל נאָר קיין מיטלייד ניט האַבען ! — איך האָב דאָך אין די ווער-טער פון דעם הייליגען ניט געליקענט.

- 11 וואָס איז מיין קראַפּט איך זאַל האַפּען? וואָס וועט מיין ענד זיין, איך זאַל מיין געדולד פּערלענגערען?
- 12 איז מיין קראַפּט די קראַפּט פון שטיינער? איז מיין פלייש פון קופּער?
- 13 יא, קיין הילף איז מעהר פאר מיך נישט, און יעדער ראַטה פּערשטויסען איז פון מיר.
- 14 דעם ליידענדען דאַרף זיין גוטער פריינד מיטלייד שענקען, ער אָבער פּערלאָזט די גאַטספּאַרכטיגקייט.
- 15 מינע ברידער האָבען געפּעלשט ווי דער טייך, זיי זיינען אַוועק אַזוי ווי דער שטראָם פון די פּלוסען,
- 16 וואָס ווערען פּאַרדונקעלט פון דעם אייז און זייער אויבערדעק ווערט פּאַרבאַהגען פון שנעע.
- 17 ווען זיי ווערען צוואַוואַרעמט ווערען זיי פּאַרשוואַונדען, פון דער היץ רוקען זיי זיך אַוועק פון זייער פּלאַטין.
- 18 עס דרעהען זיך די וועגען פון זייער וואַנדערונג, זיי פאַרגעהען אין דער וויסמע און ווערען פאַרלאָרען.
- 19 די קאַראַוואַנען פון תימא האָבען אויסגעקוקט, די מחנות פון שכא האָבען אויף זיי געהאַפּט.
- 20 זיי האָבען זיך געשעמט וואָס זיי האָבען צוטרוי גע- האַט, זיי זיינען געקומען אַהינצו און זיינען געוואָרען צו שאַנד.
- 21 אַזוי זייט איהר איצט געוואָרען, איהר האַט דערזעהן דעם בראַך און האַט זיך דערשראַקען.

- 22 האָב איך דען געזאָגט : גיט מיר (עפעס) ? שענקט  
פון מיינעטוועגען פון אייער פארמעגען ?
- 23 און ראַטעוועט מיך פון דעם פיינד'ס האַנד, און לייזט  
מיך אויס פון דער האַנד פון מיראַנען ?
- 24 לערענט מיך און איך וועל שווייגען, און וואָס איך  
האָב פאַרזעהן גיט מיר צו פאַרשמעהן.
- 25 ווי שטאַרק זיינען די ווערטער פון וואַהרהייט ! —  
אַבער וואָס באַווייזען אַייערע מענות ?
- 26 רעכענט איהר ווערטער פאַר אַ בעווייז, און די רייד  
פון דעם פאַרצווייפעלטען (האלט איהר בלויז) פאַר  
ווינד ?
- 27 איהר וואַלט אויף אַ יתום (א' אומגליק) אַרויפּוואַר-  
פּען, אייערע פריינד וואַלט איהר אונטערגעגראַכען.
- 28 און איצטער באַוויליגט מיך און ווענדט זיך צו מיר :  
זאָג איך אייך אין אייער געזיכט ליגען ?
- 29 איבערלעגט זיך, לאָזט קיין אונרעכט גיט געשעהן,  
איבערלעגט זיך ווידער. דערינען ליגט מיין אונשולד.
- 30 איז א' אונגערעכטיגקייט פאַראַן אויף מיין צונג ?  
אַדער פאַרשמעהט מיין גומען גיט וואָס פאַרברעכען  
איז ?

## קאפיטעל ז.

- 1 איז דען גיט אַ געוויסער טערמין (פון אַפּקומעניסען)  
באַשטימט פאַר דעם מענשען אויף דער ערד ? זיינען

- ניט זיינע טעג ווי די טעג פון דעם געדונגענעם  
ארבייטער?
- 2 אזוי ווי א קנעכט שמאכט נאך דעם שאמען, אזוי ווי א  
געדונגענער ארבייטער קוקט אויס אויף זיין לוייהן—
- 3 אזוי האב איך מיר אויך געקריגען צוגעטהיילט מאנא-  
טען פון ליידען און נעכט פון אומרות זיינען מיר  
צוגעציייהלט געוואָרען.
- 4 ווען איך לייג זיך, זאג איך: ווען וועל איך שוין אויפ-  
שטעהן? ווען וועט דער אבענד צוועק? און איך  
ווער מיד זיך וואַרפענדיג הין און הער ביז באַגינען.
- 5 מיין פלייש איז באַדעקט מיט ווערעם און מיט שטיקער  
ערד, מיין הויט איז צופלאַצט און איז עקעלהאַפט  
געוואָרען.
- 6 מייע טעג לויפען פלינקער ווי א וועב־שיפעלע, און  
זיי פאַרגעהען אַהן האַפענונג.
- 7 געדענק, בלויז א הויך איז מיין לעבען, מיין אויג וועט  
שוין ווידער קיין גוטס ניט זעהן.
- 8 דאָס אויג פון דעם וואָס זעהט מיך איצט וועט מיך ניט  
אַנזעהן מעהר, אַט זיינען דייע אַויגען אויף מיר און  
שוין בין איך ניטאָ.
- 9 א וואַלקען פאַרשווינדט און אַאַרגעהט; אזוי דער וואָס  
שטייגט אין די אונטערערד דער וועט שוין מעהר  
ניט אַרויפקומען.



- 10 ער וועט זיך ניט מעהר צוריקקעהרען צו זיין הויז,  
זיין פלאטץ וועט איהם מעהר ניט קענען.
- 11 איך וועל אויך ניט איינהאלטען מיין מויל, איך וועל  
ריידען ווען מיין געמיטה איז באקלעמט, איך וועל  
זיך באקלאגען ווען מיין זעעל איז פארבימערט.
- 12 בין איך דען אים אדער א וואהלפיש, וואס דו שטעלסט  
א וואך ארום מיר?
- 13 איך האב געזאגט: מיין בעט וועט מיך טרייסטען,  
מיין געלעגער וועט מיך העלפען טראגען מיין קלאג.
- 14 האסטו מיך אבער מיט טרוימען געשראקען, מיט  
זעהונגען האסטו מיך געסטראשעט.
- 15 און מיין זעעל קלייבט בעסער אויס דערווערגונג און  
טויט, איידער די (לעבעדיגע) גליעדער מיינע.
- 16 עס האט מיך פארעקעלט. איך וועל דאך אייביג ניט  
לעבען, לאז מיך אפ! מיינע טעג זיינען דאך א  
גארנישט.
- 17 וואס איז דער מענש וואס דו גרויסט איהם אזוי?  
וואס דו לייגסט אויף איהם דיין אויפמערקזאמקייט?
- 18 אין יעדען מארגען באזוכסטו איהם, און פרובירסט  
איהם אלע וויילע?
- 19 ווי לאנג נאך וועסטו זיך פון מיר ניט אפקעהרען,  
מיך ניט אפלאזען (כאמיש) ביז איך וועל מיין שפייעכץ  
ארונטערשלינגען?
- 20 יא איך האב געזינדיגט! וואס זאל איך דיר דען טהאן?

דו וועכטער פון דעם מענשען! ווארום האַסטו מיך  
געמאַכט פאַר דיין ציעל, ביז איך בין זיך אַליין צו  
לאַסט געוואָרען?

21 ווארום פּערגיסט דו ניט מיין פאַרברעך, און פאַרטי-  
ליגסט ניט מיין זינד? דען באַלד וועל איך ליגען אין  
שטויב, און דו וועסט מיך זוכען און איך וועל מעהר  
ניט זיין?

קאַפיטעל ח.

- 1 און געענטפערט האַט בלדד דער שוחי און האַט  
געזאָגט:
- 2 ווי לאַנג נאָך וועסטו ריידען די דאָזיגע (רייד), און ווי  
אַ שטאַרקער ווינד (וועלען זיין) די ווערטער פון דיין  
מויל?
- 3 וועט דען גאָט פאַרדרעהען דאָס אורטהייל? וועט דען  
דער אַלמעכטיגער פאַרקרימען די גערעכטיגקייט?
- 4 ווייל דייןע קינדער האַבען געזינדיגט קעגען איהם,  
האַט ער זיי אַוועקגעשיקט צוליב זייער פאַרברעך.
- 5 אויב דו וועסט אויפזוכען גאָט און וועסט פאַר דעם  
אַלמעכטיגען זיך בעמען,
- 6 אויב דו ביסט ריין און עהרליך, דאַן וועט ער וואַכען  
איבער דיר און ער וועט ווידער גאַנץ מאַכען דיין  
פרומע וואָהנונג.
- 7 און דיין אַנהויב וועט זיין קליין (אין פּערגלייך), דען  
דיין ענד וועט זיין זעהר גרויס.

- 8 פרעג זיך נאך ביי א פריהערדיגען דור, לעג צו (דיין זינען) צו די אויספארשונג פון זייערע עלטערען.
- 9 דען מיר זיינען פון נעכטען בלויז און מיר ווייסען ניט. אונזערע טעג אויף דער ערד זיינען ווי א שאַמען נאָר.
- 10 אַט זיי וועלען דיר לערנען; זיי וועלען דיר זאָגען און פון זייער הערצען וועלען זיי ווערטער אַרויס־בריינגען.
- 11 וועט דען דער וואַסער־ראַהר זיך אויפהויבען וואו ס'איז קיין זומפ ניטאָ? וועט דען די לאַנקע וואַקסען אַהן וואַסער?
- 12 זי איז נאָך אין איהר גרינקייט און נאָך ניט אַרונטער־געהאַקט און דאָך ווערט זי פאַרוועלקט איידער אַלע אַנדערע גראַזען.
- 13 אַזוי זיינען די וועגען פון די וועלכע פאַרגעסען אַן גאַט, און די האַפענונג פון דעם פאַלשען וועט אונטערגעהן.
- 14 זיין ערוואַרטונג ווערט אַפגעשנימען און זיין זיכער־קייט — אַזוי ווי שפינוועכס.
- 15 ער לעהנט זיך אַן זיין הויז אַבער ער שמעהט ניט איין, האַלט זיך אָן, אַן איהם, אַבער עס קען זיך ניט אויפהאַלמען.
- 16 זאַפטיג שמעהט ער פאַר דער זונן און די יונגע צוויי־גען זיינע שפּריימען זיך איבער'ן גאַרטען.

- 17 זיינע וואָרצלען פלעכטען זיך נעבען וואַסער און מיט  
א מויער פון שטיין גרענעצט ער זיך.
- 18 אַבער ווען מע רייסט איהם אַרויס פון זיין אַרט וועט  
עס איהם פאַרלייקענען: איך האָב דיך (קיינמאַל)  
ניט געזעהן.
- 19 אַט דאָס איז די פרייד פון זיין וועג. און פון דער  
(זעלביגער) ערד וועלען אַנדערע אַרויסשפּראַצען.
- 20 גאָט פאַראַכטעט ניט דעם אונשולדיגען און שטיצט  
ניט די האַנד פון די וואָס טהוען שלעכטס.
- 21 ער וועט נאָך אַנפילען דיין מויל מיט געלעכטער  
און דיינע ליפען — מיט פרייד־געשריי.
- 22 דיינע פינד וועלען מיט שאַנד זיך באַקליידען און דאָס  
געצעלט פון די שלעכטע וועט ניט מעהר זיין.

## קאפיטעל ט.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט:
- 2 יא, איך וויל אַז עס איז אַזוי. און ווי קען אַ מענש  
גערעכט זיין קעגען גאָט?
- 3 ווען ער זאָל וועלען זיך קריעגען מיט איהם, וואָלט ער  
איהם ניט געקענט ענטפערען איינס פון טויזענד.
- 4 קלענהערציג (איז ער) און שטאַרק אין קראַפט. ווערהאַט  
זיך איינגעשפאַרט קעגען איהם און איז געבליבען  
גאַנץ?
- 5 ער רוקט איבער בערג (פון זייער פלאַטץ) און זיי

- ווייסען ניט, ער (איז דער וועלכער) קעהרט זיי אום קאפויר אין זיין צארען.
- 6 ער שאקעלט די ערד ארויס פון איהר ארט און איהרע זיילען ווערען צוטרייסעלט.
- 7 ער זאגט גאר צו דער זונן, און זי שיינט ניט, און אויף די שטערען לעגט ער א זיגעל.
- 8 ער האט די הימלען אויסגעצויגען איינער אליין און ער טראמפעלט אויף די הויכקייטען פון ים.
- 9 ער האט באשאפען די שטערען פון בער, דעם אריאן און די זיבען גרויסע שטערען און די קאמערען פון דרום.
- 10 ער טהוט זאכען גרויסע, גאר ניט צו דערפארשען, און וואונדער — אהן א צאהל.
- 11 דאכט זיך ער געהט מיך פארביי, דאך זעה איך איהם ניט; ער געהט דורך און איך באמערק איהם ניט.
- 12 ווען ער כאפט צוועק, ווער וועט איהם אפהאלטען? ווער וועט איהם זאגען: וואס טהוסטו?
- 13 גאט ציהט ניט צוריק זיין צארען. אונטער איהם ביי גען זיך די העלפערס פון דעם שטאלצען.
- 14 און איך זאל איהם ענטפערען? און אויסקלייבען מיינע ווערטער קעגען איהם?
- 15 ווען איך זאל אפילו גערעכט זיין, קען איך ניט ענטפערען. איך קען זיך בלויז בעמען פאר מיין ריכטער.
- 16 ווען איך זאל רופען און ער זאל מיר אפענטפערען,

- וואָלט איך אויך ניט געגלויבט אז ער פארנעהמט מיין שמים.
- 17 ער, וועלכער צושמעטערט מיך מיט זיין שטורעם-ווינד און האָט געמעהרט מיינע וואונדען אומזיסט. ער לאָזט מיך ניט מיין אַטהעם אָפציהען, דען ער פילט מיך אָן מיט ביטערקייטען.
- 18 קומט עס צו קראַפט, איז ער מעכטיג. קומט עס צו געריכט, ווער וועט איהם פאר מיך געהן לאָדען ?
- 20 ווען איך זאָל אפילו גערעכט זיין, וועט מיך מיין אייגען מויל באַשולדיגען, ווען איך זאָל זיין אונשולדיג וועט ער מיך אַלס פאַרדאַרבען אַרויסשטעלען.
- 21 בין איך אונשולדיג ? איך ווייס אַליין ניט מיין אייגענע זעעלע. איך פאַראַכט מיין אייגען לעבען. —
- 22 עס איז אַלץ איינס. דאַריבער האָב איך געזאָגט : אי דעם אונשולדיגען אי דעם פאַרדאַרבענעם פאַרניכט מעט ער.
- 23 ווען די רוטה טוידט פּלוצלונג (עמיצען) דאָן לאַכט זי פון די פייניגונגען פון די אונשולדיגע.
- 24 די ערד איז איבערגעגעבען געוואָרען אין די האַנד פון דעם שלעכטען. די געזיכטער פון די ריכטער האָט ער פאַרדעקט. אויב ניט (ער), ווער דען איז עס ? —
- 25 און מיינע טעג זיינען פלינקער ווי אַ שטאַפעט, זיי זיינען אַנטלאַפען און האַבען קיין גוטס ניט געזעהן.
- 26 זיי זיינען פאַרשוואַנדען ווי שיפלעך פון ריטער, ווי

- דער אַדלער וועלכער פלאַמערט אַרונטער אויף (זיין) שפיץ.
- 27 זאַל איך זאָגען : איך וועל פאַרגעסען מיין קלאָג, איך וועל אַוועקוואַרפען מיין טרויער-געזיכט און וועל מונטער זיין —
- 28 האָב איך מורא פאַר מיניע וועהטאַגען, איך ווייס אַז דו וועסט מיך ריין ניט אַרויסלאָזען.
- 29 איך וועל בלייבען דער שולדיגער. צו וואָס דען זאַל איך זיך מיהען פאַר גאַרנישט ?
- 30 ווען איך זאַל זיך האָבען געוואַשען אין שניי-וואַסער און האָבען גערייניגט מיניע הענד מיט לויג —
- 31 וואַלסטו מיך אין אַ זומפּיגען גראָבען איינמונקען און מיניע קליידער וואַלטען מיך עקעלהאַפט געמאַכט.
- 32 דען ער איז ניט אַ מענש אַזוי ווי איך, איך זאַל איהם ענטפערען, און מיר זאַלען צוזאַמען קומען פאַר געריכט.
- 33 עס איז ניטאָ ווער עס זאַל צווישען אונז ענטשיידען, ווער עס זאַל אויף אונז ביידען אַרויפלעגען זיין האַנד.
- 34 זאַל ער נאָר אַפּטהאַן פון מיר זיין רוטה, זאַל זיין שרעק מיך נאָר ניט סטראַשען —
- 35 און איך וועל ריידען און איך וועל זיך פאַר איהם ניט שרעקען, דען איך ביי זיך בין ניט אַזוי (שולדיג).

## קאפיטעל י.

- 1 מיין זעעל איז מיעד פון מיין לעבען, איך וועל לויז  
לאזען מיין קלאג, איך וועל ריידען אין דער ביטער-  
ניס פון מיין געמיטה.
- 2 איך וועל זאגען צו גאט: פאראורטהייל מיך ניט,  
לאז מיך וויסען פאר וואס דו שמרייטסט קעגען מיר.
- 3 איז דיר גוט ווען דו אונטערדריקסט? ווען דו פאר-  
אכטעסט דאס ווערק פון דייע הענד און באלייכטסט  
די פלענער פון די וואס טהוען שלעכטס?
- 4 האסטו דען אויגען פון פלייש? קוקסטו דען ווי א  
מענש קוקט?
- 5 זיינען דייע טעג אזוי ווי די טעג פון א מענשען?  
אדער זיינען דייע יאהרען ווי די טעג פון א מאן?—
- 6 ווען דו זוכסט מיין זינד און פארשט נאך מיין פארברע-  
כען,
- 7 ווייסטו דאך אז איך בין אונשולדיג, און עס איז ניטא  
ווער עס זאל ראטעווען פון דיין האנד.
- 8 דייע הענד האבען מיך געפורעמט, הארמאניש צוזא-  
מען רונד ארום, און דאך פארניכטעסטו מיך.
- 9 דערמאן זיך, אזוי ווי לעהם האסטו מיך געקנעטען.  
ווילסטו מיך ווידער אומקעהרען אין שטויב?
- 10 דו האסט מיך דאך אזוי ווי מילך אויסגעגאסען, ווי  
קעז האסטו מיך פארגליווערט.
- 11 מיט הויט און מיט פלייש האסטו מיך פארקליידט.



- מיט ביינער און מיט אַדערען האַסמו מיך דורכ־  
געוועכט.
- 12 לעבען און גנאָד האַסמו מיר געשאַנקען און דיין  
אויפפאַסונג האַט אַפגעהיט מיין גייסט.
- 13 דאָך דאָס האַסמו פאַרבאַרגען געהאַלטען אין דיין  
הערצען; איך ווייס אז דאָס איז ביי דיר געוועזען  
(כאַשלאַסען):
- 14 אז איוב איך זינדיג זאַלסמו אויף מיך אַכט געבען, און  
פון מיין שולד זאַלסמו מיך ניט פריישפּרעכען.
- 15 איוב איך בין שלעכט דאָן וועה איז מיר, און ווען איך  
בין גערעכטיג, זאַל איך מיין קאַפּ ניט אויפהויבען.  
איך בין געזעטיגט מיט שאַנד, אַ זעה מיין עלענד.
- 16 און עס ווערט אַלץ גרעסער. ווי אַ לייב יאַגסטו זיך  
נאָך מיר, און קעהרסט זיך אַלץ ווידער אום זיך  
קעגען מיר וואונדער (גרויזאַם) אַרויסצואווייזען.
- 17 דו באַנייסט דינע עדות קעגען מיך, דו פאַרמעהרסט  
קעגען מיך דיין צאַרען. ענדערונגען און אַפּקומע־  
ניסען (קומען נאַכאַנאַנד) איבער מיר.
- 18 ווארום האַסמו מיך פון געכערמוטער אַרויסגעצויגען?  
אַ, ווען איך וואַלט אויסגעגאַנגען און קיין אויג  
וואַלט מיך ניט אַנגעזעהן.
- 19 איך וואַלט געווען אזוי ווי איך וואַלט גאָר ניט עקזיס־  
טירט, פון מוטערלייב גלייך צו דער גרוב וואַלט איך  
אָוועקגעפיהרט געוואָרען.

- 20 מיינע טעג זיינען ווינציג. הער אויף! מהו אָפּ פון מיר (דיין האַנד) איך זאָל אַ ביסעל זיך אויפֿ-מונטערען.
- 21 איידער איך וועל אַוועקגעהן אום זיך מעהר ניט אומצוקעהרען, אין דאָס לאַנד פון פינסטערניס און פון דעם שאַטען פון טוידט,
- 22 אַ לאַנד פון חשכ'נים, אַזוי ווי די פינסטערניס פון דעם שאַטען פון טוידט, און אַהן אַרדנונג, וואו דער ליכט־שיין אפילו איז אַזוי ווי דונקעלהייט.

## קאפיטעל יא.

- 1 און צופֿר דער נעמתי האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 זאָל אַ הויפען פון ווערטער בלייבען ניט געענטפערט? זאָל דער מאַן פון (רעדעוודיגע) ליפען בלייבען גערעכט ?
- 3 דייע פוסטע רייד מאַכען מענשען צו שווייגען, דו שפּאַטסט און קיינער פערשעמט דיך ניט.
- 4 און דו זאָגסט : לויטער איז מיין לעהרע, און ריין בין איך פֿאַר דייע אויגען.
- 5 הלואי וואָלט גאָט ריידען, און ער וואָלט עפענען זיינע ליפען קעגען דיר !
- 6 און ער וואָלט דיר דערצייהלען די געהיימיניסען פון קלוגהייט , דען דאָפעלטע פֿאַלדען האָט די חכמה.

און וויסען זאלסטו אז גאט לאזט דורך פיעל פון  
דיינע זינד.

7 קענסטו די אויספארשונג פון גאט געפינען, קענסטו

דערגרייכען דעם גרענעץ פון דעם אלמעכטיגען ?

8 די הויכקייטען פון הימעל—וואס קענסטו (דארט) אויפ־

מהאָן ? טיעפער ווי די אונטערערד, וואס קענסטו

וויסען ?

9 לענגער ווי די ערד איז (זיין) מאַס, און ברייטער פונ'ם ים.

10 ווען ער געהט פארביי און שליסט איין, און זאמעלט

צוזאמען, ווער וועט איהם צוריקהאלטען ?

11 ער קען די מענער פון פאלשקייט, ער זעהט די אונ־

גערעכטיגקייט. זאל ער זיך דען ניט צוקוקען ?

12 דער פוסטער מאן האט קיין פארשטאנד ניט, דען ווי

א יונגער ווילדער אייזעל ווערט דער מענש געבאָרען.

13 אויב דו האַסט געקעהרט דיין האַרץ (צו גאט), דאן

שפרייט אויס צו איהם דיינע הענד.

14 אויב דו האַסט אונרעכט אין דיין האַנד, דערווייטער

עס. לאז ניט רוהען אין דיינע צעלמען קיין אונגע־

רעכטיגקייט.

15 דאן וועסטו אויפהויבען דיין געזיכט (ריין) פון א

פלעק, און דו וועסט שמעהן פעסט און וועסט זיך

ניט שרעקען.

16 דו וועסט דיינע ליידען פארגעסען, ווי וואסער וואס

איז פארבייגעלאָפען וועסטו (זיי) דערמאָנען.

- 17 און העלער ווי דער מיטען פון טאָג וועט אויפשטעהן  
דיין לעבען אויף דער וועלט, די פינסטערנים וועט  
ווערען ווי דער מאָרגען.
- 18 און דו וועסט זיין זיכער אז האָפענונג איז פאַראַנען,  
דו וועסט מאַכען אַ גראַבען (ארום זיך) און וועסט  
זיך לייגען אין זיכערהייט.
- 19 און דו וועסט ליגען און קיינער וועט דיך ניט שרעקען,  
און פיעל וועלען בעמען דיין ליימזעליגקייט.
- 20 און די אויגען פון די פאַרדאַרבענע וועלען אויסגעהן,  
און זייער רעטונג איז פאַרלאָרען, און זייער האַפּע-  
נונג ווערט פאַרצווייפלונג.

## קאפיטעל יב.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 יא, איהר (נאָר אליין) זייט דאָס פאַלק, און מיט אייך  
וועט די קלוגהייט אַפּשטאַרבען!
- 3 איך האָב אויך אַ הערץ אזוי ווי איהר. איך פאַל ניט  
אַרונטער פון אייך. ביי וועמען איז אַזוינס ניטאָ?
- 4 איך בין ווי איינער וואָס ווערט פון זיין (אייגענעם)  
פריינד אַפּגעלאַכט, וואָס רופט צו גאָט און ער ענט-  
פערט איהם: דער אונשולדיגער פרומער איז (צום)  
שפּאַט.
- 5 דעם אונגליקליכען קומט פּעראַכטונג — לויט די  
געדאַנקען פון דעם וואָס האָט קיין זאַרג ניט — זי  
איז גרייט פאַר די וואָס זייערע פּים וואַנקען.

- 6 רוחיג זיינען די געצעלטען פון רויכער, זיכערהייט האבען די וועלכע דערצארענען גאט און דער וועלכער טראגט זיין גאט — אין זיין פויסט.
- 7 אבער פרעג נאר די מהיערען און זיי וועלען דיר לערנען, דעם פויגעל פון הימעל און ער וועט דיר זאגען.
- 8 אדער רייז צו דער ערד און זי וועט דיך באלעהרען, און די פיש פון ים און זיי וועלען דיך דערצעהלען.
- 9 ווער פון די אלע ווייס ניט אז די האנד פון גאט האט דאס געמאכט ?
- 10 אז אין זיין האנד ליגט די זעעל פון אלצדינג וואס לעבט, און דער לעבענסהויך פון אימליכען מענשענ'ס לייב ?
- 11 דאס אויער קען דאך ווערמער אונטערשיידען, ווי דער גומען — די שפייז וואס איהם שמעקט.
- 12 ביי די אלטע איז קלוגהייט פארזאנען, און לאנגלעכען הייסט פארנונפטיגקייט.
- 13 ביי איהם איז קלוגהייט און שטארקייט, ביי איהם איז ראטה און פארנונפטיגקייט.
- 14 ער צושטערט און עס קען מעהר ניט אויפגעבויט ווערען, ער שליסט א מענשען איין און עס קען ניט געעפענט ווערען.
- 15 ער האלט צוריק די וואסערען און זיי ווערען אויסגע-

- טריקענט, ער שיקט זיי ארויס און זיי קעהרען אום  
די ערד.
- 16 ביי איהם זיינען מאכט און קלוגהייט, זיינע זיינען אי  
דער פארפיהרטער אי דער פארפיהרטער.
- 17 ער פארווירט די ראטהגעבער און צודולט די ריכטער.
- 18 ער מאכט לויז דעם באנד פון די קיניגען און קניפט  
א גארטעל ארום זייערע לענדען.
- 19 ער פיהרט די פריסטער ארום צומישמע און ער פאר-  
דרעהט די מעכטיגע.
- 20 ער מהוט אפ די שפראך פון די רעדנערס, און דעם  
פארשטאנד פון די אלטע נעהמט ער אוועק.
- 21 ער גיסט אויס פארצאכטונג אויף מאגנאטען, און דעם  
גארטעל פון די שטארקע מאכט ער לויז.
- 22 ער דעקט אויף טיעפע זאכען פון דער פינסטערנים,  
ער ברינגט ארויס אין ליכט דעם שאמען פון דעם  
טוידט.
- 23 ער מאכט די פעלקער גרויס און ברינגט זיי אום, ער  
שפרייט אויס די נאציאנען און פיהרט זיי אוועק.
- 24 ער נעהמט אוועק דעם זינען ביי די פארשמעהער פון  
דעם פאלק פון לאנד, און פארפיהרט זיי אין א  
וויסטע וואו ס'איז קיין וועג ניטא.
- 25 זיי טאפען אין דער פינסטערנים אהן ליכט, און ער  
לאזט זיי בלאנדזשען ווי א באטרונקענער.

## קאפיטעל יג.

- 1 אלץ האָט דאָך מיין אויג געזעהן; מיין אויער האָט געהערט און האָט עס זיך געמערקט.
- 2 ווי איהר ווייסט ווייס איך אויך, איך פאל ניט אַרונטער קעגען אייך.
- 3 אָבער איך וועל ריידען צו דעם אַלמעכטיגען, אַ וכוּח פיהרען וועל איך מיט גאָט.
- 4 אָבער איהר זייט ליגען-קלעפערס, פאלשע דאָקטוירים זייט איהר אַלע.
- 5 ווען איהר וואָלט כאָטש געשוויגען וואָלט איך דאָס פאַר אַ חכמה גערעכענט געוואָרען.
- 6 הערט מיין טענה, דעם שמרייט פון מיינע ליפען זאָלט איהר פאַרנעהמען.
- 7 צי ווילט איהר פון גאָט'ס וועגען זאָגען דאָס וואָס איז אונגערעכט? צי ווילט איהר פון זיינעטוועגען ריידען כאָטרוג?
- 8 צי ווילט איהר איהם שאַנעווען? ווילט איהר זיך פאַר איהם קריגען?
- 9 וועט עס גוט זיין, ווען ער וועט אייך אויספאַרשען? וועט איהר איהם נאַרען ווי מע נאַרט אַ מענשען?
- 10 ער וועט אייך שטראַפען ווען איהר וועט איהם פאַר באַרגענערהייט שאַנעווען.
- 11 זיין ערהאַבענהייט וועט אייך צוגרוילען, זיין שרעק וועט פאַלען אויף אייך.

- 12 אייערע שפרוכען זיינען כלוין פוסטע פאכעלען,  
אייערע געשטעללען זיינען געשטעללען פון לעהם.
- 13 שווייגט שמיל קעגען מיר און ריידען וועל איך,  
— זאל פאסירען וואָס (עס וויל) !
- 14 ווארום זאל איך ליידען (מיט) מיין פלייש פארכיסען  
צווישען מיינע צייהנער ? — איך וועל איינשטעללען  
מיין לעבען אין מיין האַנד.
- 15 ווען ער זאל מיך אפילו מייטען וועלל איך דאָך אַלץ  
פאַרטרויען אויף איהם. אבער מיין אויפפיהרונג  
וועלל איך איהם אויפווייזען פאַר זיין געזיכט.
- 16 און ער וועט אויך מיר זיין אַ הילף. דען פאַר זיין  
געזיכט קען קיין פאַלשער ניט קומען.
- 17 הערט זיך איין מיין וואָרט, זאל מיין ערקלערונג אין  
אייערע אויערען אַרײַן.
- 18 איך האָב צוזאַמענגעשטעלט (מיינע) טענות ;  
איך ווייס אַז איך וועלל אַרויסקומען גערעכט.
- 19 ווער איז דער וואָס וועט זיך מיט מיר האַמפערען ? —  
ווען איך זאל איצט שווייגען, וועלל איך אויסגעהן.
- 20 נאָר צוויי זאכען זאַלסטו מיט מיר ניט טהאָן, דאַן  
וועלל איך זיך ניט באַהאַלטען פון דיין געזיכט :
- 21 דערווייטער דיין האַנד פון מיר און דיין שרעק זאל  
מיך ניט גרוילען.
- 22 און רופ דו און איך וועל ענטפערען, אָדער איך וועל  
ריידען און דו ענטפער מיר.



- 23 וויפיעל זיינען מיינע זינד און פארברעכען? לאז  
 מיך וויסען מיינע זינד און מיינע חטאים.
- 24 ווארום פארבערגסטו דיין געזיכט, ווארום האלטסטו  
 מיך פאר דיין פינד?
- 25 ווילסטו איינשרעקען א'ן אכגעטרייסעלטע בלאטט?  
 ווילסטו א טרוקענעם שטרוי פארפאלגען.
- 26 וואס דו שרייבסט קעגען מיר ביטערע (אורטהיילען)  
 און לעגסט אויף מיך ארויף די זינד פון מיין יוגענד?
- 27 און דו טהוסט אריין מיינע פיסס אין א שווערען  
 קלאץ, און דו פאסטט אויף אללע מיינע וועגען און  
 דו גראבסט זיך ארום מיינע פוס-זוילען?
- 28 און ער (מיין קערפער) צוקריכט ווי א פארפוילטע זאך,  
 ווי א קלייד וואס איהם האט מאיל צופרעסען.

## קאפיטעל י"ד.

- 1 דער מענש, געבארען פון א פרויענצימער, האט וועניג  
 מעג און איז זאט מיט קוממער.
- 2 ווי א בליהונג שפראצט ער ארויס און ווערט פארשניט-  
 טען. ער אנטלויפט ווי א שאטטען און האט ניט קיין  
 באשטאנד.
- 3 און אויף אזעלכען האסטו דינע אויגען געעפענט?  
 און מיך ברינגסטו פאר געריכט מיט דיר?
- 4 ווער קען פון אן אונריינע (זאך) מאכען א ריינע? זיי  
 זיינען דאך ניט איינס.

- 5 אויב זיינע טעג זיינען באשטיממע, און ביי דיר איז די צאהל פון זיינע מאנאטען, און דו האסט געמאכט זיין געזעץ וועלכען ער טאר ניט איבערטערען —
- 6 דאן קעהר זיך אָפּ פון איהם און ער זאל אויפהערען (ליידען), אום ער זאל געניסען ווי דער געדונגענער ארבייטער זיין טאג.
- 7 דען דער בוים האט אַ האַפענונג: ווען ער ווערט אָפּגע- שניטטען וועט ער זיך וויעדער באַנייען און זיין צווייג וועט ניט אויפהערען ;
- 8 ווען זיין וואַרצעל ווערט אַלט אין דער ערד און אין שטויב שטאַרבט זיין שטאַמם —
- 9 פון דעם וואַסער'ס פייכט־גערוך וועט ער ווידער אויפ־ בליהען און וועט ארויסגעבען צווייגען, אַזוי ווי אַ נייגעפלאַנצטער.
- 10 און אַ מאַן גוסס'ט און ווערט שלאָף, און פאַרגאַנגען איז דער מענש, און וואו איז ער ?
- 11 די וואַסערען געהען אַוועג פון דעם ים, דער טייך ווערט ליידג און טריקענט אַוים ;
- 12 און דער מענש לעגט זיך און שמעהט ניט מעהר אויף אַזוי לאַנג ווי די הימלען עקזיסטירען. זיי כאַפען זיך מעהר ניט אויף און זיי ערוואַכען ניט מעהר פון זייער שלאָף.
- 13 אַ, ווען דו וואַלסט מיך אין דער אונטערערד באַהאַל- טען, ווען דו וואַלסט מיך פאַרבערגען ביז דיין צאַרען

- וועט אָפּגעהן, מיר געבען אַ באַשטיממען טערמין  
און דאָן זיך דערמאָהנען אָן מיר.
- 14 ווען דער מענש שטאַרבט, וועט ער דען וויעדער אויפֿ־  
לעבען? — איך וואָלט דאָן (דורך) אַללע מיינע  
מעג פון אָפּקומעניס געוואַרט ביז די צייט פון  
מיין פאַרגעהן וועט קוממען.
- 15 דו וואָלסט מיך גערופען און איך וואָלט געענט־  
פערט. דיר וואָלט זיך געלוסטען (זעהן) דאָס ווערק  
פון דייע הענד.
- 16 אָבער איצטער צעהלסטו מיינע טריט, און דו  
וואַרטסט (מיר) ניט פאַר מיין זינד.
- 17 אין אַ בייטעל פאַרזיגעלט איז מיין פאַרברעך און דו  
לעגסט נאָך אַלין צו צו מיין זינד.
- 18 יא, אַ פאַלענדער באַרג ווערט צורייבען, אַ פעלז ווערט  
אָוועגערוקט פון זיין פלאַץ ;
- 19 וואַססער צושייערט שטיינער, און דו שווענקסט אָוועג  
(צוזאמען מיט) דער ערד'ס שטויב איהרע געוויקסען,  
און די האַפענונג פון דעם מענשען צערשמערסטו.
- 20 דו גרייפסט איהם אָן נאכאַנאַנד ביז ער געהט אָוועג,  
דו פאַרענדערסט זיין געשטאַלט און שאַפסט איהם  
אָפּ.
- 21 אויב זיינע קינדער ווערען געאַכטעט — ער ווייסט  
עס ניט. אויב זיי ווערען גערינגעשעצט, ער באַ־  
מערקט זיי ניט.

22 בלויז זיין פלייש אויף איהם וועט פיהלען וועהטאג און זיין זעעל וועט אויף איהם טרויערען.

קאפיטעל ט"ו.

- 1 און אליפו דער תימני האָט געענטפערט און האָט גע-  
זאָגט :
- 2 דאַרף אַ קלוגער אַרויסזאָגען פּוסטע קענטעניסס, און  
אַנפיללען מיט מזרח־זוינד זיין בויך ?
- 3 דאַרף ער דיספּוטירען מיט רייד וואָס נוצען ניט און  
מיט ווערמער וואָס קענען גאַרניט ווירקען ?
- 4 דו אויך, פאַרניכטעסט (דיין) גאַטספאַרכטיגקייט און  
האַלטסט צוריק (דיין) געכעט פאַר גאַט.
- 5 דיין מויל לערנט (אונז) דיין זינד, און דו קלייבסט  
אויס די שפּראַך פון די איבערשפיצטע.
- 6 דיין (אייגענער) מויל מאַכט דיך שולדיג, און ניט איך,  
דיינע ליפען זאָגען עדות קעגען דיר.
- 7 ביזמו דען דער ערשמער מענש וואָס איז געבאַרען  
געוואָרען ? ביזמו איידער די בערג באַשאַפען  
געוואָרען ?
- 8 האָסטו דאָס געהיימניסס פון גאַט איינגעהאַרט ?  
האָסטו פאַר זיך צוגענומען די קלוגהייט ?
- 9 וואָס (אזוינס) ווייסטו, וואָס מיר ווייסען ניט ? וואָס  
פאַרשמעהסטו, וואָס ביי אונז איז ניט פאַראַנען ?

- 10 מיר האָבען צווישען אונז אי אַ גראָען מאַן אי אַ גרייז מעהר באַמאַגט פון דיין פאטער.
- 11 זיינען פאַר דיר וועניג די דאָזיגע טרייסמונגען? האָסט עפעס אין געהיים ביי זיך?
- 12 וואו פאַרטראַגט דיך דיין האַרץ, וואוהין ווינקען דייןע אויגען?
- 13 דאָס דו קעהרסט אַקעגען גאָט דיין גייסט און לאָזט אַרויס ווערטער פון דיין מויל?
- 14 וואָס איז דער מענש ער זאלל קענען ריין זיין? קען דען זיין גערעכט דער וואָס איז געבאָרען פון אַ פרויענצימער?
- 15 אין זיינע הייליגע אפילו האָט ער קיין צוטרוי נישט, די היממעלען זיינען נישט ריין אין זיינע אויגען —
- 16 טאָ ווי שוין דער פאַראומרייניגטער, דער פאַרדאַר־בענער, דער מענש וועלכער טרינקט אונגערעכטיג־קייט ווי וואַסער?
- 17 איך וועל דיך לערנען און דו הער מיך אויס, און דאָס וואָס איך האָב געזעהן וועלל איך דערצייהלען;
- 18 וואָס די קלוגע פאַרלייקענען נישט און גיבען איבער פון זייערע עלטערען
- 19 וואָס צו זיי אַליין איז די ערד געגעבען געוואָרען און קיין פּרעמדער איז צווישען זיי נישט געקומען: —
- 20 דער שלעכטער קייקעלט זיך (פון וועהמאַג) אַלע זיינע

- טעג, א געוויססע צאהל פון יאהרען בלויז איז אַנ-  
געברייט פאַר דעם אונטערדריקער.
- 21 א שטיממע פון שרעקען איז אין זיינע אויערען, אין  
מיטטען פון פריעדען וועט א רויכער קומען צו איהם.
- 22 ער איז ניט זיכער אז ער וועט זיך אומקעהרען פון  
דער פינסטערניס, אויף איהם קוקט אויס דער  
שווערד.
- 23 ער וואַנדערט אַרום נאָך ברויט : אַזאַז איז עס ? ער  
ווייסט אַז אַנגעברייט ביי זיין האַנד איז דער טאַג פון  
פינסטערניס.
- 24 איהם שרעקען נויט און קלעמעניס, זיי גרייפן איהם  
אַן אַזוי ווי (עס גרייפט אַן) אַ קיניג געגרייט צום  
שלאַכט־געטומעל.
- 25 דען ער האָט אויסגעשמרעקט קעגען גאָט זיין האַנד,  
קעגען דעם אַלמעכטיגען האָט ער זיך געשמעלט.
- 26 ער איז אַקעגען איהם געלאָפּען מיט אַ (שטאַלצען)  
האַלז, מיט דעם דיקען רוקען פון זיינע שילדען.
- 27 ער האָט פאַרדעקט זיין געזיכט מיט שמאַלץ און האָט  
אַנגעזאַמעלט פעמס אויף זיינע לענדען.
- 28 ער האָט געוואוהנט אין צושטערטע שמעדם, אין  
הייזער אונבאַוואוהנטע וועלכע האַכען זיך שוין  
אַנגעברייט אין חורבות (צו פאַלען).
- 29 ער וועט רייך ניט בלייבען, זיין פאַרמעגען וועט ניט

- כאַשטעהן, זייער אייגענטום וועט זיך ניט פאַר-  
שפּרייטען אויף דער ערד.
- 30 ער וועט ניט אַרויס פון פינסטערניס, זיין צווייג וועט  
אַ פייער־פלאַם פאַרטריקענען און ער וועט פאַר-  
שווינדען מיט דעם אַטהעם פון (גאַט'ס) מויל.
- 31 זאַל זיך ניט פאַרלאָזען אויף באַטרוג דער פאַר-  
בלאַנדזשעמער, דען באַטרוג וועט זיין, זיין באַלויה  
נונג.
- 32 נאָך איידער זיין טאַג (קומט) וועט ער פאַרשניטמען  
ווערען, און זיין צווייג וועט ניט זיין גרין.
- 33 אַזוי ווי אַ וויינשטאַק וועט ער אַרונטערטרייסלען  
זיינע ניט־פאַרטיגע טרויבען, ווי אַ טיימעלבוים  
וועט ער אַרונטערוואַרפען זיין בליהונג.
- 34 דען די פאַרזאַמלונג פון די פאַלשע וועט בלייבען  
וויסט און אַ פייער פאַרזעהרט די געצעלמען פון  
שוחד.
- 35 זיי טראַגען אומרוה און זיי געבערען אונרעכט. זייער  
בוך גרייט אָן באַטרוג.

## קאפיטעל טז.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 איך האָב געהערט פיעל אַזעלכע (זאַכען), לעסטיגע  
טרייסטער זייט איהר אַלע.
- 3 וועט נעהמען א'ן ענד צו די לופטיגע רייד ? — וואָס  
טרייבט דיך אָן דו זאַלסט מיך ענטפערען ? —

- 4 איך וואָלט אויך גערעדט אזוי ווי איהר ווען אייער זעעל וואָלט געווען אויף דעם פּלאַץ פון מיינער, איך וואָלט אויף אייך געזאָממלט ווערטער, און וואָלט אויף אייך געשאַקלט מיט'ן קאָפּ.
- 5 איך וואָלט אייך געקרעפּטיגט מיט מיין מויל, און די באַדויערונג פון מיינע ליפּען וואָלט צוריקגעהאַלטען (אייער וועהטאָג). —
- 6 אויב איך וועל ריידען וועט מיין שמערץ נישט פאַרהאַל־מען ווערען, און ווען איך זאַל אויפהערען, וואָס וועט מיר אָפּגעהן? —
- 7 איצטער האָט ער מיך אויסגעמאַטערט. — דו האַסט פאַרוויסט מיין גאַנצע געזעלשאַפּט!
- 8 דו האַסט מיך מיט קנייטשען באַדעקט. דאָס איז מיין עדות. מיין מאַגערקייט אויף מיין געזיכט רעדט (פאַר מיך).
- 9 זיין צאַרען האָט (מיך) פאַרצוקט, ער האָט מיך פאַר־האַסט, ער קריצט אויף מיך מיט די צייהנער. מיין פיינד שליפט אויף מיך זיינע אויגען.
- 10 זיי האָבען אויפגעריסען אַקעגען מיך זייער מויל. זיי שלאָגען מיינע באַקען מיט פאַרוואָרף. זיי בונמען ווען זיך צוזאַמען קעגען מיר.
- 11 גאָט האָט מיך איבערגעגעבען צו דעם נידערטרעכ־טיגען, אין די הענד פון די שלעכטע האָט ער מיך אַריינגעוואָרפען.



- 12 רוהיג בין איך געווען און ער האָט מיך צוברעקעלט, ער האָט מיך אָנגענומען פאַר'ן נאַקען און האָט מיך צושמעטערט, און האָט מיך אַוועקגעשטעלט אַלס ציעל פאַר זיך.
- 13 זיינע פּיילענשיסערס רינגלען מיך אַרום, ער צושפּאַלט מיינע נייערען און האָט קיין מיטלייד ניט, ער גיסט אויס אויף דער ערד מיין גאַל.
- 14 ער צוברעכט מיך מיט בראַך אויף בראַך, ער לויפט קעגען מיר אַזוי ווי אַ שטאַרקער (קריגער).
- 15 איך האָב אויפגענייהט אַ זאַק־קלייד אויף מיין הויט, מיין שטאַלץ האָב איך אין אַש אַריינגעלעגט.
- 16 מיין געזיכט איז רויט פון געוויין, אויף מיינע ברעמען איז דער שאַטען פון טויט.
- 17 (און אַלץ) ווייל, קיין אונרעכט איז ניטאָ אין מיינע הענד און מיין געבעט איז ריין. —
- 18 אַ ערד, דעק ניט צו מיין בלוט, זאַל פאַר מיין געשריי קיין אַרט זיך ניט געפינען.
- 19 איצט אויך איז אין הימעל מיין עדות און מיין באַווייז איז אין דער הויך.
- 20 מיינע געדאַנקען זיינען מיינע פאַרט היידיגער. צו גאַט טריפט מיין אויג.
- 21 אַ ווען אַ מענש וואָלט געקענט מענה'ן מיט גאַט אַזוי ווי איין מענשען־קינד מיט אַ צווייטען! —
- 22 די געצעהלמע יאָהרען וועלען פאַרכייגעהן און איך

וועל געהן אויף א וועג פון וועלכען איך וועל זיך  
מעהר ניט אומקעהרען.

קאפיטעל יז.

- 1 מיין געמיטה איז צובראָכען, מיינע טעג זיינען פאַר-  
לאַשען, פאַר מיר (שמעהען בלויז) שווימענגריבער.
- 2 (מאַכען זיי) ניט שפּאַס מיט מיר? — און רוהט ניט  
מיין אויג אויף זייערע באַליידיגונגען?
- 3 לעג צו (דיין אויפּמערקזאַמקייט), זיי אַליין ביי זיך  
מיין גוט־זאַגער, ווער דען וועט מיר געבען די האַנד  
(אַלס גוט־זאַגער)?
- 4 דו האַסט זייער הערץ פאַרבאַרגען פון פאַרשטאַנד,  
דאַריבער ווערסטו דורך זיי ניט דערהויבען.
- 5 שמייכעל־ווערסטער בלויז רעדט יעדער צו זיינע פריינד.  
זאַלען די אויגען פון זיינע קינדער אויסגעהן! —
- 6 ער האַט מיך אַוועקגעשטעלט פאַר דעם שפּאַט פון די  
פעלקער, איך בין געוואָרען עפענטליך אַין אַבשיי-  
ליכע זאַך.
- 7 פון קומער איז מיין אויג טונקעל געוואָרען, מיינע  
גליעדער זיינען אַלע ווי אַ שאַטען.
- 8 די עהרליכע מוזען דאַרויף שמוינען, און דער אונשול-  
דיגער מוז אויפּגערעגט ווערען קעגען דעם פאַלשען.
- 9 דאָך וועט דער גערעכטיגער זיך האַלמען ביי זיין וועג  
און דער וואָס האַט ריינע הענד וועט נאָך קריגען  
מעהר מומה.

- 10 אָבער איהר אלע קומט נאָר אַהער צוריק! איך קען צווישען אייך ניט געפינען קיין קלוגען.
- 11 מיינע טעג זיינען פאַרגאַנגען, צוריסען זיינען מיינע געדאַנקען — די אייגענטימער פון מיין הערצען.
- 12 זיי מאַכען פון נאַכט טאָג, און נאַהנמעס ליכט — פון פינסטערנים.
- 13 קען איך דען האַפען? די אונטערערד איז מיין הויז, אין דער פינסטערנים מוז איך אויסכעמען מיין געלעגער.
- 14 איך רוף די גרוב מיין פאַטער, מיין מוטער און מיין שוועסטער זיינען די ווערעם.
- 15 וואו איז מיין האַפענונג דען? מיין ערוואַרטונג — ווער וועט זי אַנזעהן?
- 16 אין דער אונטערערד וועלען זיי אַרונטערשטייגען, צוזאַמען אין שטויב (וועלען זיי געפינען) רוח.

קאפיטעל יח.

- 1 און געענטפערט האָט בלדד דער שוחי און האָט געזאָגט:
- 2 ווען וועט איהר מאַכען אַ'ן ענד צו די ווערטער? פאַר-שמעהט צוערשט און דערנאָך וועלען מיר ריידען.
- 3 פאַר וואָס ווערען מיר גערעכענט ווי די בהמות, ווארום זיינען מיר אונריין אין אייערע אויגען?
- 4 דו וועלכער פאַרצוקסט דיין אייגען לעבען אין דיין

- צארען — זאל צוליעב דיר די ערד פערוויסט ווערען?  
 זאל דער פעלז פאררוקט ווערען פון זיין פלאטץ?  
 5 יא, דאס ליכט פון די שלעכטע וועט פארלאזשען ווערען,  
 און עס וועט ניט לייכמען דער פונק פון זייער פייער.  
 6 די ליכטיגקייט וועט דונקעל ווערען אין זיין געצעלט,  
 זיין ליכט'ל וועט איהם אויסגעלאזשען ווערען.  
 7 זיינע שטארקע טריט וועלען פאראיינגט ווערען און  
 זיין ראטה וועט איהם פארלאזען.  
 8 דען ער ווערט אריינגעווארפען אין דער נעץ דורך זיינע  
 אייגענע פיס, און ער געהט אויף א פאסטקע.  
 9 די נעץ וועט פארצעפען זיין פוס-זויל, און דאס גע-  
 פלעכט וועט איהם פעסט צוהאלטען.  
 10 זיין פעטליע איז אין דער ערד בעהאלטען און זיין  
 פאל-שמריק ליגט אויפ'ן שמעג.  
 11 ארום גרוילען איהם שרעקעניסען און זיין טרייבען  
 איהם אויף זיינע פיס.  
 12 הונגעריג וועט זיין זיין ערשט-געבארענער, און דער  
 בראך שמעהט איהם אָנגעגרייט ביי זיין זייט.  
 13 עס וועט פארצעהרען די טהיילען פון זיין הויט, עס  
 וועט פארצעהרען זיינע גליעדער דער ערשט-  
 געבארענער פון טויט.  
 14 זיין זיכערהייט וועט אוועקגעריסען ווערען פון זיין  
 געצעלט, און עס וועט איהם אוועקטרייבען צו דעם  
 קיניג פון שרעקעניסען.

- 15 (דאָס אונגליק) וועט וואָהנען אין זיין געצעלט, דען  
עס איז ניט זיינס, און שוועבעל וועט פארשפרייט  
ווערען אויף זיין וואָהנונג.
- 16 אונטען וועלען זיינע וואַרצלען פארטריקענט ווערען,  
און אויבען וועט פארשניטען ווערען זיין צווייג.
- 17 זיין זכר ווערט פארלאָרען פון דער ערד, ער האָט קיין  
נאַמען ניט אויף דער וועלט.
- 18 מע וועט איהם אַרויסשטויסען פון ליכט אין פינסטער־  
ניס, פון דער וועלט וועט מען איהם פאַרוואַגלען.
- 19 ער האָט קיין זוהן און קיין אייניקעל ניט צווישען  
זיין פאַלק, קיינער בלייבט ניט איבער אין זיינע  
וואָהנונגען.
- 20 אויף זיין (שלעכמען) טאָג וועלען די שפעטער־  
קומענדע ערשטוינט ווערען, די פריהער געקומענע  
האַט אַ שוידער אָנגענומען.
- 21 יא, אַזעלכע זיינען די וואָהנונגען פון דעם נידער־  
טרעכטיגען, דאָס איז דער פלאַטץ פון דעם וואָס  
האַט גאַט ניט געקענט.

## קאפיטעל יט.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 ווי לאַנג נאָך וועט איהר באַטריבען מיין זעעל און מיך  
מיט ווערטער צודריקען ?
- 3 שוין צעהי מאל האָט איהר מיך באַליידיגט, איהר

- שעמט זיך גאר ניט, איהר ווייזט זיך ווי פרעמדע ארויס קעגען מיר.
- 4 אויב איך האב שוין יא פארזעהן, דאן וועט מיין פאר- זעהן בלייבען ביי מיר.
- 5 אויב איהר ווילט ווירקליך זיך גרויסען איבער מיר און ווילט מיר פארזארפען מיין שאנד —
- 6 דאן זאלט איהר וויסען אז גאט האט מיך געקרויודעט, און ער האט זיין נעץ ארומגעשטעלט ארום מיך.
- 7 איך שריי אום קעגען די געוואלד-טהאט און איך ווער ניט געענטפערט, איך רופ (נאך הילף) און ס'איז קיין גערעכטיגקייט ניט פארזאנען.
- 8 ער האט פארצאהמט מיין וועג און איך קען ניט דורכ- געהן, און פינסטערנים האט ער ארויפגעלעגט אויף מייע שטעגען.
- 9 ער האט מיין עהרע ארונטערגעצויגען פון מיר, ער האט אראפגענומען די קרוין פון מיין קאפ.
- 10 ער האט מיך רונד ארום צובראכען און איך געה אויס, ער האט ווי א בויס אויסגעווארצעלט מיין האפענונג.
- 11 זיין צארען האט זיך צוברענט אויף מיר און ער האלט מיך אזוי ווי (איינעם פון) זיינע פיינד.
- 12 זיינע פאלקען קומען צוזאמען און טרעטען אויס זייער וועג קעגען מיר און לאגערען ארום מיין געצעלט.
- 13 מייע ברידער האט ער פון מיר דערווייטערט, מייע באקאנטע זיינען צו מיר פרעמד געווארען.

- 14 מיינע פארוואנדטע האַבען אויפגעהערט (צו קומען),  
מיינע גוטע פריינד האַבען מיך פארגעסען.
- 15 די איינוואוהנער פון מיין הויז, מיינע דיענסמען אפילו  
האַלמען מיך פאַר אַ פּרעמדען, א ווילד־פּרעמדער בין  
איך געוואָרען ביי זיי אין די אויגען.
- 16 איך רוף מיין קנעכט און ער ענטפערט ניט, איך  
בעט זיך ביי איהם מיט מיין מויל.
- 17 מיין אַטהעם איז אַפּשטויסענד געוואָרען צו מיין פרוי,  
און איך בעט זיך ביי די קינדער פון מיין (אויגענעם)  
לייב.
- 18 אינגלעך אפילו פאַרצכטען מיך, איך שמעל זיך אויף  
און זיי ריידען מיר אַקעגען.
- 19 אַלע מיינע פאַרטרויטע פריינד עקלען זיך מיט מיר, די  
וועלכע איך האָב ליעב געהאַט, האַבען זיך געקעהרט  
קעגען מיר.
- 20 צו מיין הויט און צו מיין פלייש האָט זיך צוגעקלעפּט  
מיין געביין, איך בין אַרויס (קוים) מיט די יאַסלעס  
פון מיינע צייהנער.
- 21 האָט מיטלייד אויף מיך! האָט מיטלייד אויף מיך  
איהר, מיינע פריינד, דען די האַנד פון גאַט האָט  
מיך אָנגעגריפען.
- 22 ווארום פערפאַלגט איהר מיך אַזוי ווי גאַט, און קענט  
זיך ניט זעמיגען מיט מיין פלייש?

- 23 א, ווען מיינע ווערטער זאלען פארשריבען ווערען ! §  
ווען זיי וואלמען אין א בוך פערצייכענט ווערען.
- 24 מיט א גריפעל פון אייזען און בליי אויף אייביג אין  
פעלו אויסגעקריצט ווערען. —
- 25 און איך ווייס אז מיין אויסלייזער לעבט, און וועט  
דער לעצטער בלייבען אויף דער ערד.
- 26 ווען זיי וועלען האבען צושטערט מיין הויט (וועט)  
דאס (זיין), און (באפרייט) פון מיין פלייש, וועל איך  
דערזעהן גאט.
- 27 איך אליין וועל זעהן, און מיינע אויגען וועלען אַנקור  
קען און ניט א פרעמדער. מיינע ניערען אין מיין לייב  
געהען אויס (צו זעהן יענעם טאג).
- 28 איהר זאגט : ווי זאלען מיר איהם פארפאלגען ? (דענ-  
קענדיג) אז דער וואַרצעל פון דער זאך איז אין מיר —
- 29 שרעקט זיך פאר'ן שווערד, דען צאָרען איז א זינד  
וואָס ברינגט דעם שווערד. איהר זאלט וויסען אז עס  
איז דאָ א געריכט.

## קאפיטעל כ.

- 1 און געענטפערט האָט צופר דער נעמתי און האָט  
געזאָגט :
- 2 דאָריבער צווינגען מיך מיינע געדאַנקען צו ענטפערען,  
צוליעב די אונגעדולד פון מיינע געפיהלען אין מיר.
- 3 איך הער דעם פאַרוואָרף פון מיין שאַנד, און א גייסט  
פון מיין פאַרשטאַנד רופט אויס צו מיר.



- 4 דו ווייסט עס דאך, (עס איז) פון אייביג אָן, זינט דער  
באַשאַפונג פון דעם מענשען אויף דער ערד.
- 5 דער טריאומף־געזאַנג פון די שלעכטע איז בלויז קורץ,  
די פרייד פון די פאלשע בלויז אַ וויילע.
- 6 ווען ביז'ן הימעל זאָל דערגרייכען זיין גרויסקייט, ווען  
זיין קאַפּ זאָל די וואַלקענס אַנשפּאַרען —
- 7 ווי זיין אייגען מיסט וועט ער פאַרלאָרען געהן אויף  
אייביג. די וועלכע האַבען איהם געזעהן וועלען  
זאָגען: וואו איז ער?
- 8 ווי אַ טרוים פליהט ער אַוועק און זיי וועלען איהם ניט  
געפינען, ער פאַרגעהט ווי אַ זעהונג פון דער נאַכט.
- 9 דאָס אויג וואָס האַט איהם אַנגעקוקט וועט איהם ניט  
ווידערזעהן, און זיין פלאַטץ וועט איהם מעהר ניט  
אַנבליקען.
- 10 זיינע קינדער וועלען (זוכען צו) באַפרידיגען די פאַר־  
אַרעמטע, און זיינע אייגענע הענד וועלען אַפּגעבען  
צוריק זיין (אַנגעראַבעוועט) פאַרמעגען.
- 11 זיינע ביינער מעגען פול זיין מיט יוגענד־קראַפט, זי  
וועט מיט איהם זיך לייגען אין דער ערד.
- 12 ווען דאָס שלעכטע פלעגט זיס זיין אין זיין מויל,  
פלעגט ער עס באַהאַלטען אונטער דער צונג.
- 13 ער פלעגט עס שווינען און ניט אַפּלאַזען, ער פלעגט עס  
צוהאַלטען אויף זיין גומען. —

- 14 (אָבער) זיין שפּיז אין זיינע געדערעם איז פּאַרוואַנ-  
דעלט געוואָרען, דער גיפּט פּון שלאַנגען איז אינע-  
וועניג ביי איהם.
- 15 דאָס פּאַרמעגען וואָס ער האָט פּאַרשלאַנגען וועט ער  
אויסברעכען, פּון זיין בויך וועט עס גאָט אַרויס-  
טרייבען.
- 16 ער וועט זויגען די גיפּט פּון עספען־שלאַנגען, איהם  
וועט טויטען די צונג פּון פיפּערנאָטער.
- 17 ער וועט ניט אַנזעהן די בעכען, די טייכען און די  
פּלוסען פּון האַניג און פּון מילך.
- 18 ער גיט אָפּ צוריק וואָס ער האָט אַנגעהאַרעוועט, ער  
שלינגט עס ניט אַרונטער. וויפּיעל ער פּאַרמאַגט  
(וועט ער אָפּגעבען), און ער וועט זיך דערמיט ניט  
אַנפּרעהען.
- 19 דען ער האָט אונטערדריקט און פּאַרלאָזען די אַרעמע,  
ער האָט דאָס הויז גערויבט און האָט עס (אַליין) ניט  
געבויט.
- 20 ווייל ער האָט קיין רוה ניט געהאַט אין זיין לייב,  
דאָריבער זאָל ער (גאַרנישט) ראַטעווען פּון זיין  
טהייערסטעס.
- 21 פּון זיין פּרעסעריי פּלעגט קיין זאך ניט איבערבליי-  
בען, דאָריבער זאָל זיין רייכטהום ניט באַגליקען. —
- 22 ווען ער וועט זיך זאַט אַנפּילען, דאָן וועט איהם איינג-

- ווערען, די האנד פון יעדען פאראונגליקמען וועט  
איהם דערגרייכען.
- 23 ווען ער וועט האלמען ביי'ן אַנפילען זיין בויך וועט ער  
(גאָט) אַנשיקען אויף איהם זיין גרימצאָרען און ער  
וועט אויף איהם אַרונטעררעגענען זיין (גאָט'ס)  
שפּיז.
- 24 ער וועט אַנטלויפען פון דעם אייזערנעם וואַפען, וועט  
איהם דורכלעכערען דער בויגען פון קופּער.
- 25 ער ציהט און עס קומט אַרויס פון (זיין) לייב — אַ בליי-  
צענדער (שווערד) קומט אַרויס פון זיין גאַל, שרעקען  
(פאַלען אָן) אויף איהם.
- 26 אַלע פינסטערניסען ליגען באַהאַלמען אין זיינע פאַר-  
באַרגענע ווינקלען, אַ פייער, וואָס קיינער האָט ניט  
אויפגעבלאָזען, וועט איהם פאַרצעהרען. עס וועט  
צושטערען יעדען וועלכער איז איבערגעבליבען אין  
זיין געצעלם.
- 27 די הימעלען וועלען אויפדעקען זיין זינד, און די ערד  
שמעלם זיך אויף קענען איהם.
- 28 פאַרוואַגעלט ווערען וועט די פּרוכט פון זיין הויז, אַלץ-  
דינג ווערט צורונגען אין דעם מאָג פון זיין (גאָט'ס)  
צאַרען.
- 29 דאָס איז די פאַרציע וואָס דער פאַרדאַרבענער מענש  
קריגט פון גאָט, דאָס איז די גאַב וואָס ער קריגט  
פון גאָט'ס אורטהייל.

## קאפיטעל כא.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 אַ הערט מיין וואָרט און זאָל דאָס זיין די טרייסמונג  
אייערע (וואָס איהר זאָלט מיר געבען).
- 3 האָט געדולד מיט מיר און איך וועל ריידען, און נאָך  
מיין ריידען וועט איהר מאַכען שפּאַס.
- 4 האָב איך דען קעגען אַ מענשען אַ קלאַגע ? — וואָרום  
זאָל מיין געדולד ניט פּלאַצען ?
- 5 קעהרט זיך צו מיר און ווערט ערשטוינט, לעגט אַרויף  
די האַנד צום מויל.
- 6 ווען איך דערמאָן זיך ווער איך דערשראָקען, אַ ציטער-  
ניס נעהמט אָן מיין פלייש.
- 7 וואָרום לעבען די וואָס טהוען שלעכטס, זיי עלטערען  
זיך און ווערען רייך ?
- 8 זייערע קינדער שטעהען נעבען זיי, זייערע שפּראַצונג-  
גען (זיינען) פאַר זייערע אויגען.
- 9 זייערע הייזער זיינען זיכער פון שרעקען, און די רומט  
פון גאָט (פּאַלט) ניט אויף זיי.
- 10 זיין אָקס באַפּרוכפּערט און פאַרפּעהלט ניט, זיין קוה  
קעלבט זיך און פאַרוואַרפט ניט.
- 11 זיי שיקען זייער יונגוואַרג אַרויס ווי די לעמער, זייערע  
קינדערלעך שפּרינגען (לוסטיג) אַרום.
- 12 זיי נעהמען פּויק און האַרף, און מאַכען זיך לוסטיג צו  
דעם קלאַנג פון דער פלייט.

- 13 זיי פארבריינגען זייערע מעג אין וואָוהלמאָג און אין  
 אַ רגע (אַהן לאַנגע מאַטערניס) געהען זיי אין  
 גרוב אַרײַן.
- 14 און זיי זאָגען צו גאָט: קעהר זיך אָפּ פון אונז, מיר  
 ווילען נישט די קענטעניס פון דיײַנע וועגען.
- 15 ווער איז דער אַלמעכטיגער, מיר זאָלען איהם דיִענען?  
 וואָס פאַר אַ נוץ וועלען מיר האָבען ווען מיר וועלען  
 בעטען צו איהם? —
- 16 אָבער נישט אין זייער האַנד איז זייער גליק, דער געדאַנ־  
 קען פון די פאַרדאַרבענע איז ווייט פון מיר.
- 17 ווי אָפּט ווערט דאָס ליכט פון די שלעכטע אויסגע־  
 לאַשען און עס קומט אויף זיי זייער בראַך, און ווער  
 מאַגען מהײלמ ער (גאָט) זיי אין זיין צאָרען אײַן.
- 18 זיי ווערען אַזוי ווי שטרוי פאַר'ן ווינד, אַזוי ווי שפּרײַ  
 וואָס דער שטורעם האָט איהם צוגעכאַפּט.
- 19 גאָט באַהאַלט זיין אונגערעכטיגקײט פאַר זײַנע קינד־  
 דער, ער וועט איהם (אויך) באַצאָהלען און ער וועט  
 עס וויסען.
- 20 זײַנע אויגען וועלען צוועהן זיין אונטערנאַנג, פון דעם  
 אַלמעכטיגענ'ס צאָרען וועט ער טרינקען.
- 21 וואָס פאַר אַ נוץ האָט ער פון זיין הויז (וואָס ער לאָזט)  
 נאָך זיך ווען די צאָהל פון זײַנע מאַנשאַמען זײַנען  
 באַשטימט געוואָרען?

- 22 קען (עמיצער) לערנען קענטעניס צו גאט, וועלכער אורטהיילט די העכסטע? —
- 23 דער שטארבט אין זיין פולער שטארקייט, רוהיג און זארגלאז ;
- 24 זיינע געפעסען זיינען פול מיט מילך, און זאפטיג איז די מארך פון זיינע ביינער.
- 25 און דער שטארבט מיט א פארביטערטע זעעל און האט קיין גוטס ניט גענאסען.
- 26 צוזאמען ליגען זיי אין שטויב און דער וואָרעם דעקט זיי צו. —
- 27 איך ווייס דאָך אייערע געדאַנקען און די פלענער וואָס איהר מאַכט אום מיך צו אונטערדריקען. —
- 28 איהר זאָגט : וואו איז דאָס הויז פון דעם מאַגנאַט ? וואו איז דאָס געצעלט אין וועלכען דער פאַרדאָר-בענער מענש האָט געוואָהנט ? —
- 29 האָט איהר דען ניט געפרעגט ביי די דורכפאַהרער ? זייערע באַווייזען קענט איהר ניט פאַרלייקענען.
- 30 פאַר דעם טאָג פון אונגליק ווערט דער שלעכטער געהאַלטען, זיי ווערען געפיהרט צו דעם טאָג פון צאַרען.
- 31 ווער וועט איהם אַבער אין געזיכט פאַרוואַרפען זיין אויפפיהרונג ? און ווער וועט איהם באַצאָהלען וואָס ער האָט געטהאָן ?

- 32 ער וועט צום קבר געבראכט ווערען, אין זיין ערד-  
הויפען וועט ער ליגען.
- 33 זיס זיינען איהם די שטיקער- ערד פון טהאל. נאך  
איהם וועלען אלע מענשען קומען, און פאר איהם  
(זיינען שוין געקומען) אהן א צאהל.
- 34 וואס טרייסט איהר מיך דען (מיט) גאר נישט? און  
אייערע ענטפערען זיינען בלויז באטרוג.

קאפיטעל כב.

- 1 און געענטפערט האט אליפו דער תימני און האט  
געזאגט:
- 2 קען דען דער מענש נוצען גאט? דער פארשטענדיגער  
נוצט בלויז זיך אליין.
- 3 האט דען גאט א נויך דערפון וואס דו ביזט גערעכטיג,  
צי געווינט ער דערביי ווען דיינע וועגען זיינען פרום?
- 4 צי ווייל ער האט מורא פאר דיר שטראפמ ער דיך?  
צי געהט ער מיט דיר פאר געריכט?
- 5 דיינע שלעכטע טהאטען זיינען פיעל, און קיין ענד איז  
נימא צו דיינע זינד.
- 6 דו האסט גענומען א משכון ביי דיינע ברידער אומזיסט,  
פון די נאקעמע האסטו די קליידער ארונטערגע-  
צויגען.
- 7 קיין וואסער צו טרינקען האסטו דעם מידען ניט געגע-  
בען, פון דעם הונגעריגען האסטו צוריקגעהאלטען  
ברויט.

- 8 צו דעם מאן מיט'ן (שמארקען) אַרעם האָט בעלאַנגט די ערד, (בלויז) דער אָנגעזעהענער מאן האָט געמעגט אויף איהר וואָהנען.
- 9 און די אלמנה האָסטו אוועקגעשיקט מיט ליידִגען, און די אַרעמס פון די יתומים זיינען צודריקט געוואָרען.
- 10 דאָריבער (ליגען) געצען אַרום דיר און דיך גרוילט אַ פּלוצלינגער שרעק,
- 11 ענטוועדער אַ פינסטערניס און דו זעהסט ניט מעהר, אָדער אַ פּלייצונג פון וואַסער פאַרדעקט דיך.
- 12 גאָט איז דאָך אין דער הויכקייט פון די הימלען, דו זעהסט דעם שפיין פון די שמערען, ווי הויך זיי זיינען,
- 13 און דו זאָגסט : וואָס ווייס גאָט ? צי קען ער פון הינט מער די נעבעלס אורטהיילען ?
- 14 די וואַלקענס פאַרשמעלען איהם און ער קען ניט זעהן. אויף דעם געוועלב פון הימעל שפּאַצירט ער אַרום. —
- 15 האָסטו אויפגעפאַסט דעם וועג אויף וועלכען עס האָבען פון אייביג אָן געטראָמען די מענער פון אונז גערעכטיגקייט,
- 16 וועלכע זיינען צוקנייטשט געוואָרען פאַר דער צייט און אַ טייך האָט פאַרפּלייצט זייער פונדאַמענט ?
- 17 וועלכע האָבען געזאָגט צו גאָט : קעהר זיך אָפּ פון אונז ? וואָס קען דער אַלמעכטיגער טהאָן פאַר זיי ?



- 18 דאך ער האט עס אָנגעפילט זייערע הייזער מיט גומס. — דער געדאַנקען פון די פאַרדאַרבענע איז ווייט פון מיר.
- 19 די גערעכטיגע וועלען צוועהן און וועלען זיך פּרעהען, דער אונשולדיגער וועט שפּאַמען פון זיי.
- 20 איז דען ניט אונזער פיינד פאַרמיליגט געוואָרען? זייער גרויסקייט האָט דאָס פייער פאַרזעהרט.
- 21 ווער באַקאַנט מיט איהם (גאָט) און דו וועסט לעבען אין פּרידען; דורך דעם וועט קומען גומס אויף דיר.
- 22 נעהם דיין לעהרע פון זיין מויל, לעג אַרײַן זיינע ווערטער ביי דיר אין הערצען.
- 23 ווען דו וועסט זיך אומקעהרען צו דעם אַלמעכטיגען וועסטו אויפגעריכט ווערען — דו זאָלסט נאָר דער־ווייטערען די אונגערעכטיגקייט פון דיינע געצעלמען.
- 24 וואָרף אין שמויב דיינע טהייערע מעטאַלען, און ביי די פעלזען פון טײַך — דיין אופיר גאָלד.
- 25 און דער אַלמעכטיגער זאָל זיין דיין טהייערער מעטאַל, דיין העל־שיינענדער זילבער זאָל ער זיין,
- 26 דאָן וועסטו קוועלען פון דעם אַלמעכטיגען, דו וועסט אויפהויבען צו גאָט דיין געזיבט.
- 27 דו וועסט בעמען ביי איהם און ער וועט דיך צוהערען דען דיינע פאַרשפרעכונגען (צו גאָט) וועסטו באַצאָהלען.
- 28 דו וועסט באַשליסען אַ זאך און זי וועט דיר ערפילט

- ווערען, און איבער דיינע וועגען וועט שיינען א ליכטיגקייט.
- 29 (דעם) וואָס מע האָט ערנידעריגט וועסטו הייסען (ער זאָל) דערהויבט ווערען, און דעם וואָס האָט צראַפֿ-געבויגט די אויגען דעם וועט (גאָט) העלפען.
- 30 ער וועט רעמען (אפילו) דעם ניט-אונשולדיגען, וועלן-כער וועט גערעטעט ווערען צוליעב די ריינקייט פון דיינע הענד.

## קאפיטעל כג.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 היינט אויך איז ביטער מיין קלאָג, מיין אונגליק איז שווערער פון מיין קרעכץ.
- 3 ווען איך זאָל וויסען וואו איך קען איהם געפינען? ווען איך זאָל קענען צוקומען צו זיין וואָהנונג!
- 4 איך וואָלט פאַר איהם פאַרגעלעגט מיין משפּט, און איך וואָלט מיין מויל אָנגעפילט מיט טענות.
- 5 איך וואָלט גערן וויסען די זוערטער וועלכע ער וואָלט מיר ענטפערען, איך וואָלט גערן פאַרשטעהן וואָס ער וואָלט מיר זאָגען.
- 6 צי מיט גרויס שטאַרקייט וועט ער מיט מיר שטריימען? — ניין! — אָבער ער וועט לייגען (אויפּמערקזאַמ-קייט) אויף מיר. —
- 7 דאָרט קען דער עהרליכער דיספּומירען מיט איהם,

- און איך וואָלט אויף אימער באַפֿרייט ווערען דורך  
מיין ריכטער.
- 8 אַבער איך געה צו מזרח און ער איז ניטאָ, צו מערב —  
און איך מערק איהם ניט.
- 9 ווען ער טהומט אויף (זאָכען) אין צפון זעה איך איהם  
ניט, ער בעהאַלט זיך אין דרום און איך קריג איהם  
ניט אַנצוקוקען. —
- 10 אַבער ער ווייס מיין אויפֿפיהרונג, ער האָט מיך פֿרר-  
בירט און איך בין ווי גאַלד אַרויס.
- 11 אין זיינע מדינת האַלט זיך מיין פֿוס, זיין וועג היט  
איך און נייג זיך ניט אָפּ.
- 12 פֿון דעם באַפעהל פֿון זיינע ליפען האָב איך זיך ניט  
אַפֿגעקעהרט, מעהר ווי מיין טעגליכע שפּייו האָב  
איך אַפֿגעהיט די ווערטער פֿון זיין מויל.
- 13 ווען ער האַלט זיך אָן איין זאָך ווער וועט איהם  
צוריקהאַלמען? וואָס זיין ווילען באַגעהרט דאָס  
טהומט ער.
- 14 ער וועט ערפֿילען דאָס וואָס איז באַשטימט פֿאַר מיר,  
און פּיעל אַזעלכע (זאָכען) זיינען ביי איהם פֿאַראַנען.
- 15 דאַריבער צימער איך פֿאַר זיין געזיכט, איך באַטראַכט  
און ווער צושראַקען.
- 16 גאָט האָט אַפֿגעשלאָפֿט מייע הערץ, דער אַלמעכטיגער  
האַט מיך מיט אַנגסט אַנגעפּילט.
- 17 דען איך בין ניט פֿאַרשניטען געוואָרען איידער די

פינסטערקייט (איז געקומען) און ער האָט די חשכ'־  
נים ניט פֿאַרדעקט פֿון מיין געזיכט.

קאָפּיטעל כד.

- 1 וואָרום זיינען פֿאַר דעם אַלמעכטיגען די צייטען ניט  
פֿאַרבאָרגען, און די וואָס קענען איהם האָבען זיי ניט  
מעג ניט געזעהן?
- 2 זיי (די שלעכטע) פֿאַררוקען די גרענעצען, זיי רויבען אַ  
סמאָדע און פיטערען זי.
- 3 דעם עזעל פֿון די יתומים פֿיהרען זיי אַוועק, און נעה־  
מען אַלס משכון דעם אָקס פֿון די אלמנה.
- 4 זיי פֿאַריאָגען די נויטהבאָדירפֿטיגע פֿון דעם וועג, די  
אַרעמע פֿון דער וועלט באַהאַלמען זיך צוזאַמען.
- 5 אַזוי ווי ווילדע עזעלען אין דער וויסטע געהען זיי אַרויס  
צו זייער אַרבייט, אין פֿריהען מאָרגען שמעהען זיי  
אויף צו זייער רויב, די סמעפע שמעלט צו שפּיז פֿאַר  
זיי און זייער יונגוואָרג.
- 6 אין פעלד שניידען זיי (די אַרעמע) זיין תבואה, דעם ווייניג־  
גאַרמען פֿון דעם פֿאַרדאַרבענעם קלייבען זיי  
אַרונטער.
- 7 נאַקעט געכטיגען זיי איבער, אָהן אַ קלייד, אָהן אַ  
צודעק אין דער קעלט.
- 8 פֿון דעם באַרג־רענען ווערען זיי דורכגענעצט און אָהן  
באַשיצונג מוילען זיי זיך צום פעלו.

- 9 זיי (די פארדארבענע) רויבען דעם יתום אוועק פון דער ברוסט, פון דעם אַרעמען דאָס קלייד נעהמען זיי אַלס אַ משכון צו.
- 10 און זיי (די אַרעמע) געהען נאַקעט אַהן אַ קליידונג, און הונגעריגערהייד שלעפען זיי דעם גאַרב.
- 11 צווישען זייערע מויערען מאַכען זיי אייל, זיי טרעמען דעם ווייך־קעלמער און זיינען (אַליין) דורשמיג.
- 12 פון אַנגסט קרעכצען די מענשען, די זעלע פון די טויטליך־פאַרוואַונדעטע שרייט אַרויס און גאַט האַלט עס ניט פאַר קיין לעסטערונג.
- 13 זיי זיינען די יעניגע וועלכע ווידערשפעניגען קעגען דער ליכטיגקייט, זיי אַנערקענען ניט זיינע (נאַט'ס) וועגען, זיי האַלטען זיך ניט אויף זיינע שמעגען.
- 14 אין העלען מאַג שמעהט אויף דער מערדער און טויט דעם אַרעמען, און ביי נאַכט פאַרשמעלט ער זיך ווי אַ גנב.
- 15 און דאָס אויג פון דעם אויסגעלאַסענעם וואַרט אויף די דונקעלהייט, זאָגענדיג: „קיין אויג וועט מיך ניט אַנקוקען“, און ער טהוט אַן אַ מאַסקע אויף זיין געזיכט.
- 16 זיי גראַבען אונטער אין דער פינסטער די הייזער וועלכע זיי האַבען ביי מאַג זיך אַנגעצייכענט, זיי ווייסען ניט פון ליכט.
- 17 דען דער מאַרגען פאַר זיי איז אויך נאָר דער שאַמען

- פון'ם טויט ; זיי זיינען באקאנט מיט די שרעקעני-  
סען פון דעם שאַמען פון טויט.
- 18 פלינק זיינען זיי אויפ'ן וואַסער. זייער שטיק לאַנד  
ווערט פאַרפּלוקט אויף דער ערד. זיי ווענדען זיך ניט  
צו דעם וועג (וואָס פּיהרט) דורך די וויינגערמנער. —
- 19 טריקעניס און היץ רויבען אַוועק די וואַסערען פון  
שניי, אַזוי (רויבט) די גרוב די, וועלכע האַבען  
געזינדיגט.
- 20 די געבערמוטער (וואָס האָט איהם געבאַרען) וועט  
אָן איהם פאַרגעסען, מיט געשמאַק וועט איהם דער  
וואַרעם עסען, ער וועט ניט מעהר דערמאָנט ווערען.  
אַזוי ווי אַ בוים וועט צובראַכען ווערען די אונגער  
רעכטיגקייט.
- 21 ער יאָגט זיך נאָך דער בעזדעמניצע וועלכע געבערט  
ניט און בעהאַנדעלט די אלמנה ניט גוט.
- 22 ער שלעפט די שטאַרק אַרונטער מיט זיין קראַפט, ער  
שמעלט זיך אויף און (קיינער) איז ניט זיכער מיט  
זיין לעבען.
- 23 ער (נאָט) לאָזט איהם זיין אין זיכערהייט, ער זאָל זיך  
קענען פעסט אַנשפאַרען, אָבער זיינע אויגען (האַלט  
ער) אויף זיינע וועגען.
- 24 זיי ווערען דערהויכט אויף אַ קורצע וויילע און אַט  
זיינען זיי ניט מעהר דאָ ; זיי ווערען אַרונטערגע-  
קלאַפט, ווי אַלע (אַנדערע) ווערען זיי איינגעזאַמעלט,

און ווי דער שפיץ פון זאנג ווערען זיי אָפּגעשניטען.  
 25 איז עס ניט אזוי? ווער קען מיך אָפּלייקענען? ווער  
 קען מאַכען מיין וואָרט צו גאַרנישט? —

קאָפיטעל כה.

- 1 און געענטפערט האָט בלדד דער שוחי און האָט געזאָגט:
- 2 געוועלטיגונג און שרעקליכע (מאַכט) זיינען ביי איהם  
פאַראַנען, ער מאַכט פּרידען אין זיינע הויכע  
פלעטצער,
- 3 איז דען דאָ אַ צאָהל צו זיינע פּאַלקען? און אויף וועמען  
שימערט ניט זיין ליכט?
- 4 ווי קען אַ מענש גערעכט זיין קעגען גאָט? ווי קען זיין  
ריין דער וואָס איז פון אַ פּרויענצימער געבאַרען?
- 5 ער פאַרדעקט די לבנה און זי שיינט ניט, און די שמערען  
זיינען אין זיינע אויגען ניט ריין.
- 6 מאַ ווי שוין אַ מענש, אַ וואָרעם? אַ זוהן פון דער  
ערד, אַ מילב?

קאָפיטעל כו.

- 1 און איוב האָט געענטפערט און האָט געזאָגט:
- 2 מיט וואָס האָסטו דעם קראַפּטלאַזען געהאַלפּען, מיט  
וואָס האָסטו דעם אַהנמעכטיגען אַרעם געשטיצט?
- 3 וואָס האָסטו געראַטהען דעם ניט־פאַרשמענדיגען?  
וואו האָסטו פּיעל קענטעניס אַנטפלעקט?

- 4 מיט וועמענ (׳ם קראפט) האָסמו (דיינע) ווערמער  
גערעדט און וועמענ׳ס גייסט איז פון דיר אַרויסגע-  
גאַנגען? —
- 5 די טויטע שאַמענס שטעהען ווידער אויף פון אונטער  
די וואַסערען און זייערע איינוואָהנער.
- 6 נאַקעט איז פאַר איהם די אונטערערד, דער אַפּגרונד  
האַט (פאַר איהם) קיין צודעק ניט.
- 7 ער בויגט אויס דעם צפון (הימעל) אויף דעם פוסמען  
רוים, ער הענגט אויף די ערד אויף גאַרנישט.
- 8 ער בינדט די וואַסערען אין זיינע וואַלקענס איין, און  
ס׳פּלאַצען ניט די כמאַרעם אונטער זיי.
- 9 ער פאַרהילט די געשטאַלט פון זיין טהראַן און שפּרייט  
איבער איהם זיין וואַלקען אויס.
- 10 ער מאַכט אַ צירקעל אַרום די וואַסערען, ער באַפעס-  
טיגט אַ גרענעץ — צווישען ליכט און פינסטערניס.
- 11 די זיילען פון הימעל ווערען צוטרייסעלט און ווערען  
צוטומעלט פון זיין געשריי.
- 12 דעם ים צורודערט ער מיט זיין קראַפט און מיט זיין  
פאַרשטאַנד צוקלאַפט ער (זיין) שטאַלץ,
- 13 פון זיין הויך ווערט דער הימעל אויסגעליימערט, זיין  
האַנד האַט בעשאַפען די רינגעלדיגע שלאַנג.
- 14 און דאָס זיינען בלוז אַ טהייל פון זיינע וועגען! ווי  
שוואַך איז דער מורמעל וועלכען מיר פאַרנעהמען



פון איהם! דעם דער פון זיינע מעכטיגע  
 מהאמען ווער קען פארשטעהן?  
 קאפיטעל כז.

- 1 און איוב האט ווידער אנגעהויבען זיין ריידען און האט  
 געזאגט:
- 2 (איך שווער) אזוי ווי עם לעבט דער גאט וועלכער האט  
 אוועקגענומען מיין רעכט, און דער אלמעכטיגער  
 וועלכער האט מיין זעעל פארביטערט: —
- 3 אזוי לאנג ווי עם איז דא מיין אמהעם אין מיר, און דער  
 הויך פון גאט אין מייןע נאזלעכער,
- 4 וועלען מייןע ליפען ניט ריידען דאס וואס איז אונגע-  
 רעכט, און מיין צונג וועט ניט זאגען קיין פאלשקייט.
- 5 באהיט מיך גאט איך זאל איך רעכט געבען. — ביז  
 איך וועל פארגעהן וועל איך ניט לאזען (קיינעם)  
 אוועקנעהמען מיין עהרליכקייט פון מיר.
- 6 איך האב זיך פעסט געהאלטען אן מיין פרומקייט, און  
 האב זי ניט אפגעלאזען, (קיין מאל) אין מייןע טעג  
 האט מיר מיין הערץ קיין פארוואורף ניט געמאכט.
- 7 פארדארבען זאל יענער גערעכענט ווערען ווער עם איז  
 מיין פינד, א נידערטרעכטיגער — דער וואס איז מיין  
 געגנער. —
- 8 וואס איז די האפענונג פון דעם פאלשען מענשען ווען  
 ער געוויינט (רייכטחום), אויב גאט שלידערט אוועק  
 זיין זעעל (פון זיך)?

- 9 וועט גאט הערען זיין געשריי ווען א'ן אונגליק וועט  
אויף איהם קומען? —
- 10 אויב ער וואלט זיך געפרעהט מיט דעם אלמעכטיגען,  
וואלט ער צו גאט געקענט רופען צו יעדער צייט.
- 11 איך וועל איך לערנען (דאס וואס איז) אין דער האנד  
פון גאט, וואס ביי דעם אלמעכטיגען איז וועל איך  
ניט פארהוילען. —
- 12 איהר אלע האט דאך געזעהן, ווארום פלוידערט איהר  
דען נארישקייטען? —
- 13 דאס איז דער שיקזאל וואס דער שלעכטער מענש  
קריגט פון גאט, דאס איז דער טהייל וואס די אונטער-  
דריקער קריגען פון דעם אלמעכטיגען.
- 14 אויב זיינע קינדער מעהרען זיך איז דאס בלויז פאר'ן  
שווערד, זיינע נאכקומענדע וועלען ניט האבען ברויט  
צו זאט.
- 15 די וועלכע בלייבען איבער נאך איהם וועלען פון טויט  
באגראבען ווערען, זיינע אלמנות וועלען (איהם) ניט  
באוויינען.
- 16 ווען ער זאל אַנזאַמלען זילבער ווי שטויב, און קליידער  
ווי לעהם אַנשאַפען,
- 17 וועט ער בלויז אַנגרייטען און דער גערעכטיגער וועט  
אַנטהאַן, און מיט דעם זילבער וועלען זיך די אונ-  
שולדיגע צוטהיילען.

- 18 ער בויט זיין הויז ווי א מאַיל, אזוי ווי א ביידעל וואָס דער וועכטער מאַכט.
- 19 אַ רייכער וועט ער זיך לעגען אַבער ער וועט ניט געבראַכט ווערען (צו זיין קבר); מע עפענט בלויז די אויגען און ער איז שוין ניטאָ.
- 20 אַ וויסער שרעק וועט איהם אזוי ווי אַ וואַסער אַניאָ-גען, ביי דער נאַכט וועט איהם אַ שמורעס-ווינד אַוועקרויבען.
- 21 דער מורח-ווינד וועט איהם אויפהויבען און ער וועט פאַרשווינדען, ער וועט איהם אַוועקבלאַזען פון זיין פלאַטץ.
- 22 און ער וועט וואַרפען אויף איהם (אונגליקען) און וועט (איהם) ניט שוינען. גערן וואַלט ער אַנטלאַפען פון זיין האַנד.
- 23 מיט די הענד וועט מען ברעכען אויף איהם, מע וועט (מיט די ליפען) שמוצערען אויף איהם דאָרט וואו זיין פלאַטץ איז געוועזען.

## קאפיטעל כח.

- 1 עס איז דאָ אַ פלאַטץ פון וועלכען זילבער קומט, אַן אָרט וואו גאָלד ווערט געליימערט.
- 2 אייזען ווערט פון דער ערד גענומען און קופער ווערט געשמאַלצען פון שטיין.
- 3 ער (דער מינע גראַבער) מאַכט אַן ענד צו פינסטערנים;

- ער פארשט אויס אלע עקען, די שטיינער פון פינס-  
 מערנים און דעם שאַמען פון מוים.
- 4 זיי ברעכען אַ טונעל זויט פון וואו מע וואוהנט, די  
 וועלכע זיינען פון (וואַנדערער'ס) פיס פארגעסען, די  
 וועלכע זיינען אַרעם און זיינען פון מענשען אַוועק.
- 5 די ערד פון וועלכע עס קומט אַרויס ברויט ווערט אונ-  
 טען איבערקעהרט אַזוי ווי מיט פייער.
- 6 איהרע שטיינער זיינען דער פלאַטץ פון סאַפירען, און  
 דער שמויב פון גאַלד איז דאָרט פאַראַנען.
- 7 עס איז אַ שמעג וואָס דער רויב-פויגעל ווייס איהם  
 ניט, וואָס דאָס אויג פון דעם גייער האָט ניט אַנגע-  
 קומט,
- 8 וואָס די ווילדע חיות האַבען ניט באַטרעמען, וואו דער  
 לייב איז ניט פאַרבייגעגאַנגען.
- 9 אויף דעם קיזעלשטיין לעגט ער (דער גאַלד גרעבער) זיין  
 האַנד, ער קעהרט איבער די בערג פון זייערע  
 וואַרצלען.
- 10 ער האַקט אויס קאַנאַלען אין די פעלזען און אלע  
 מהייערע זאַכען זעהט זיין אויג.
- 11 ער האַלט צוריק די שמראַמען זיי זאָלען ניט פליסען  
 און ברינגט אַרויס די פאַרבאַרגענע זאַכען פאַר'ן  
 ליכט.
- 12 אַבער די קלוגהייט — וואו געפינט זי זיך? וואו איז  
 דער פלאַטץ פון דער פערנונפט? —

- 13 קיין מענש ווייס ניט איהר ווערטה; אויף דער ערד פון די לעבעדיגע געפינט זי זיך ניט.
- 14 דער אַפּגרונד זאָגט: אין מיר איז זי ניט פאַראַנען, און דער ים זאָגט: ביי מיר איז זי ניטאָ.
- 15 מע קען פאַר איהר קיין גינגאַלד ניט אַנבאַמען, קיין זילבער קען ניט אַפּגעוואויגען ווערען פאַר איהר פרייז.
- 16 זי קען ניט געוואויגען ווערען מיט דעם גאַלד פון אופיר, מיט דעם מהייערען אַניקס־שטיין אַדער מיט סאַפיר.
- 17 מע קען זי ניט אַפּשאַצען מיט גאַלד אַדער מיט גלאָז, (מע קען ניט) אויסביימען אויף איהר געשיר פון ריינסמען גאַלד.
- 18 קאַרעלען און קריסטאַל דאַרף מען ניט דערמאַנען, דען מעהר ווי פערל (אפילו) איז דער ווערטה פון קלוגהייט.
- 19 דער טאַפּאַז פון עטהיאָפּיען קען ניט גלייך צו איהר געשאַצט ווערען, מיט דעם געלייטערסטען גאַלד קען זי ניט געוואויגען ווערען. —
- 20 און פון וואַנען קומט די קלוגהייט? וואו איז דער פלאַטין פון דער פאַרנונפט?
- 21 זי איז פאַרהוילען פון די אויגען פון אַלע לעבעדיגע, פון דעם פויגעל פון הימעל איז זי פאַרבאַרגען.
- 22 דער אַפּגרונד און דער טויט זאָיען: מיר האַבען

- (בלוין) מיט אונזערע אויערען געהערט א קלאנג  
וועגען איהר.
- 23 גאט (אליין) פארשמעהט איהר וועג, און ער (אליין  
נאָר) ווייס איהר פלאַטץ.
- 24 דען ער קוקט ביז די עקען פון דער ערד, ער זעהט  
אונטער דעם גאַנצען הימעל.
- 25 ווען ער האָט באַשטימט אַ געוויכט פאַר דעם ווינד,  
און איינגעשטעלט דאָס וואַסער מיט אַ מאָס —
- 26 ווען ער האָט געמאַכט אַ געזעץ פאַר'ן רעגען און אַ  
וועג פאַר'ן געווימער —
- 27 דאָן האָט ער זי געזעהן און האָט זי באַקאַנט געמאַכט,  
דאָן האָט ער זי פעסטגעשטעלט און האָט זי אויס-  
געפאַרשט.
- 28 און ער האָט געזאָגט צו דעם מענשען : מורא פאַר  
גאָט דאָס איז קלוגהייט, און אויסמיידען שלעכטס  
איז — פאַרנופּט.

קאפיטעל כט.

- 1 און איוב האָט ווידער אָנגעהויבען זיין גערייד און האָט  
געזאָגט :
- 2 אַ, ווען איך וואָלט געווען ווי אין די מאַנאַטען פון  
אַמאָל, ווי אין די טעג, ווען גאָט פלעגט וואַכען  
איבער מיך.
- 3 ווען זיין ליכט פלעגט שיינען אויף מיין קאָפּ, ווען איך  
פלעג געהן פאַר זיין שייין אין דער פינסטערניס.

- 4 ווען איך בין געווען אין די טעג פון מיין יוגענד, ווען די פריינדשאפט פון גאט איז געווען אויף מיין געזעלט.
- 5 ווען דער אלמעכטיגער איז געוועזען מיט מיר און ארום מיך (זיינען געוועזען) מיינע באדיענמע.
- 6 ווען מיינע טריט האבען זיך געבאדען אין מילך, און דער פעלז האט געגאסען פאר מיר בעכען מיט בוימאיל.
- 7 ווען איך פלעג ארויסגעהן פאר דעם טהויער פון שטאדט, און פלעג אוועקשמעלען אויף דער גאס מיין שטוהל.
- 8 האבען יונגע לייט מיך געזעהן און זיך באהאלטען, און אלטע לייט האבען זיך אויפגעהויבען און אוועק געשמעלט.
- 9 פירשמען האבען צוריקגעהאלטען (זייערע) ווערמער און האבען די הענד ארויפגעלעגט אויף זייער מויל.
- 10 גרויסע לייט האבען זייער שמים בעהאלטען, און זייער צונג האט זיך אָנגעקלעפט אָן זייער גומען.
- 11 דאָס אויער וואָס האָט געהערט (פון מיר) האָט מיך געלויבט, און דאָס אויג וואָס האָט (מיך) געזעהן האָט מיך פאַר אַ מוסמער געמאַכט.
- 12 דען איך פלעג ראטעווען דעם ארעמאן ווען ער האט גערופען, דעם יתום — וואָס האָט קיין העלפער ניט געהאט.

- 13 די בענשונוג פון דעם אונגליקליכען פלעגט אויף מײך קומען, און דאָס הערץ פון דער אלמנה פלעג איך פרעהליך מאַכען.
- 14 איך האָב עהרליכקייט אָנגעטראָגן און זי איז מיין קלייד געווען, ווי אַ מאַנטעל און אַ קאַפּטוך (פאַר מיר) איז געווען מיין גערעכטיגקייט.
- 15 איך בין געווען אויגען פאַר דעם בלינדען און פיס פאַר דעם הינקענדיגען בין איך געוועזען.
- 16 איך בין דער פאַטער (געווען) פון דינויטהבאָדירפטיגע, די קרמודע פון דעם יעניגען וואָס איך האָב (גאַר) ניט געקענט האָב איך נאַכגעזוכט.
- 17 און איך האָב צובראַכען די באַקצייהנער פון דעם נידערטרעכטיגען, און פון זיינע צייהנער האָב איך אַרויסגעריסען דעם רויב.
- 18 און איך האָב געזאָגט: אין מיין נעסט וועל איך שטאַרבן, און טעג פיעל ווי זאַמד וועל איך האַבען.
- 19 מיין וואַרצל וועט זיין אַפּגעדעקט פאַר'ן וואַסער און דער טהוי וועט רוהען אויף מיינע צווייגען.
- 20 מיין עהרע וועט בלייבען פריש און מיין פּיילענבויען וועט זיך (מיט שטאַרקייט) באַנייען אין מיין האַנד.
- 21 צו מיר האָט מען געהאַרט און געוואַרט, און שוויי-גענדיג געהערט מיין ראַטה.
- 22 נאָך מיין וואַרט האָט מען ניט מעהר גערעדט, מיין וואַרט איז געפאַלען אויף זיי ווי (טהוי).



- 23 און ווי אויף א רעגען האַבען זיי אויף מיך געוואַרט, אזוי ווי אויפ'ן שפּרייִרעגען האַבען זיי אויפגע־שפּאַרט זייער מויל.
- 24 איך פלעג צו זיי אַ שמייעל טהאָן און זיי פלעגען ניט גלויבען (זייערע אויגען), דעם גלאַנץ פון מיין געזיכט פלעגען זיי ניט וואַגען צו פאַרמינדערען.
- 25 איך פלעג (פאַר זיי) אויסקלייבען זייער וועג, איך פלעג זיצען אויבענאַן, און פלעג וואַהנען ווי אַ קיניג צווישען זיין אַרמיי, ווי איינער וואָס טרויסט די וואָס טרויערען.

## קאפיטעל 5.

- 1 און איצטער לאַכען פון מיר די וואָס זיינען אינגער אין טעג פאַר מיר, וואָס איך האָב אַמאָל זיך געעקעלט זייערע טאַטעס צו האַלטען צווישען די הינד פון מיינע שאַף.
- 2 וואָס האָט מיר די קראַפט פון זייערע הענד געטויגט, ווען איבער זיי איז שוין די עלטער אַריבערגע־גאַנגען?
- 3 די נויטהאָן הונגע־ליידענדע, די איינזאַמע, וועלכע אַנטלויפען אין דער וויסטע אין פינסטערנים און אונגליק און פאַרוויסטונג —
- 4 די וואָס פליקען קרייטעכצער ביי די קוסטעס און יאַלזוועץ־וואַרצלען זיינען זייער ברויט —

- 5 די וואָס ווערען אַרויסגעטריבען און מע שרייט זיי  
ווי אַ גנב נאָך —
- 6 די וואָס האַלטען זיך אויף אין די שפּאַלטען פון די  
טהאַלען, אין די לעכער פון דער ערד און אין די  
פעלזען —
- 7 וואָס קרעכצען צווישען די קוסטעס און טוליען זיך  
אונטער די דערנער —
- 8 די נידערטרעכטיגע וועלכע האַבען קיין נאַמען ניט,  
וואָס זיינען פון דער ערד פאַרשמויסען געוואָרען —
- 9 איצט בין איך געוואָרען זייער שפּאַט־געזאַנג, איצט בין  
איך פאַר זיי אַ (שפּאַס־) וואָרט געוואָרען.
- 10 זיי עקלען זיך מיט מיר, זיי דערווייטערען זיך פון מיר  
און מיידען ניט אויס מיר אין געזיכט צו שפּייען.
- 11 דען ער (גאָט) האָט לויזגעמאַכט דאָס שמריקעל (פון  
מיין בויגען) און האָט מיך אונטערדריקט. — זיי  
נעהמען אַרונטער די צוים (פון זייער מויל) קעגען  
מיר.
- 12 אויף מיין רעכטער זייט שמעלט זיך דאָס יונגוואַרג,  
זיי שמויסען אַוועג מיין פּוס, זיי טרעמען אויס וועגען  
פון אומגליק פאַר מיר.
- 13 זיי צושמערען מיין שמעג, זיי אַרבייטען פאַר מיין  
בראָך, און ס'איז ניטאָ קיינער וואָס זאָל מיר העלפען  
פון זיי.

- 14 ווי אַ ברייטער וואַסער־שטראָם קומען זיי, מיט גער־פילדער קייקלען זיי זיך אַרויף.
- 15 שרעקען האַבען זיך אַרויפגעקעהרט אויף מיר, אַזוי ווי אַ שטורעם־ווינד פערפאַלגט עס מיין גרויסקייט און ווי אַ וואַלקען פאַרשוואַנדען איז מיין רעטונג.
- 16 און איצט ווערט צוגאַסען מיין זעל אין מיר, טעג פון ליידען האַבען מיך אַרומגענומען.
- 17 די נאַכט פיקט מיינע ביינער אַרונטער פון מיר, און מיינע פאַרפאַלגענדע (שמערצען) רוהען ניט.
- 18 צוליעב די גרויסע שטאַרקייט (פון מיין וועהטאַג) האַט זיך מיין הויט געביממען, אַזוי ווי מיין העמד גאַרמעלט ער (מיין שמערץ) מיך אַרום.
- 19 ער האַט מיך אַריינגעוואַרפען אין לעהם, צו שטויב און צו אַש בין איך געגליכען געוואַרען.
- 20 איך שריי צו דיר און דו ענטפערסט מיר ניט, איך שמעל זיך אויף און דו גלאַצסט מיך אָן.
- 21 גרויזאַם ביזטו געוואַרען קעגען מיר, מיט דער שטאַרקייט פון דיין האַנד פאַרפאַלגסטו מיך.
- 22 דו הויבסט מיך אויף און זעצסט מיך רייטען אויפֿן ווינד, און דער שטורעם־געפילדער צושרעקט מיך.
- 23 איך ווייס אַז דו וועסט מיך ברינגען צו דעם טויט, צו דעם פאַרזאַמלונגס־פּלאַץ פון אלע לעבעדיגע.
- 24 אבער צו דעם הויפען ערד שמעקט ער מעהר קיין

- האנד ניט אויס. אין זייער אומגליק איז פאר זיי א רעטונג דא. —
- 25 האב איך דען ניט געוויינט פאר דעם שווער-באדריק-טען? האט מיין זעעל ניט געקומערט פאר דעם נויט-באדירפטיגען?
- 26 איך האב געהאפט אויף גוטס און שלעכטס איז געקומען, איך האב געווארט אויף ליכט און געקומען איז פינסטערניס.
- 27 מיינע אינגעווייד זיינען צוקאכט און קענען זיך ניט איינשטילען; טעג פון אנגסט זיינען געקומען אויף מיר.
- 28 פארשווארצט געה איך אום אהן זונענליכט, איך שמעה אויף פאר א געזעמעל און שריי נאך הילף.
- 29 איך בין א ברודער געווארען צו דעם קראקאדיל און א קאמערעד פון די שטרויספויגלען.
- 30 מיין הויט איז שווארץ אויף מיר, מיינע ביינער זיינען פון פיבערהייץ פארברענט.
- 31 מיין הארץ איז אין טרויער פארוואנדעלט געווארען און מיין פייפעל — אין א שטימע פון געוויין.
- קאפיטעל 5"א.

- 1 איך האב געשלאסען א בונט מיט מיינע אויגען. ווארום זאל איך זיך איינקוקען אויף א יונגפרוי?
- 2 וואס איז די אויסטהיילונג פון גאט אויבען? וואס איז די גאב פון דעם אלמעכטיגען אין דער הויך? —

- 3 אונגליק בלויז פאר דעם פארברעכער, א שלעכטער שיקזאל פאר די וואס טהוען אונרעכט.
- 4 ער זעהט דאך מיינע וועגען און אלע מיינע טריט צעהלט ער.
- 5 בין איך געגאנגען מיט פאלשקייט? האט מיין פוס זיך געציילט צו באטרוג?
- 6 זאל ער מיך וועגען אין ריכטיגע וואגשאַלען, און גאט וועט וויסען מיין עהרליכקייט.
- 7 אויב מיין טריט האט זיך אַכגענייגט פון וועג, אויב מיין הערץ איז נאַכגעגאַנגען נאָך מיינע אויגען און אַן מיינע הענד האט זיך עפעס אַנגעקלעפט —
- 8 דאָן זאל איך פאַרזייען און אַן אַנדערער זאל אויפעסען, און מיינע שפּראַצונגען זאַלען אויסגעוואַרצעלט ווערען.
- 9 אויב מיין הערץ איז פאַרנאַרט געוואָרען פון אַ פּרויענ־ צימער, און ביי דער טהיר פון מיין פריינד האב איך געלויערט —
- 10 דאָן זאל מיין ווייב מאַהלען פאַר אַנדערע, און פרעמדע זאַלען קניען איבער איהר.
- 11 דען דאָס איז אַ שענדילכע טהאַט, אַ פאַרברעך פאַר געריכט.
- 12 דאָס איז אַ פייער וואָס פאַרצעהרט ביז'ן אַכגרונד, און וואָלט אלע מיינע תּכּוּאוּת אויסגעוואַרצעלט. —
- 13 אויב איך האב פאַראַכמעט דאָס רעכט פון מיין

- קנעכט און מיין דיענסט, אין זייער קריוודע קעגען  
 מיך —
- 14 וואָס וואָלט איך געטהאָן ווען גאָט זאָל אויפשטעהן?  
 ווען ער זאָל זיך ערקונדיגען, וואָס וואָלט איך איהם  
 געענטפערט?
- 15 דער וואָס האָט מיך אין לייב געשאַפֿען האָט דאָך אויך  
 איהם באַשאַפֿען, אויף איין שטייגער האָט ער אונז  
 אין געבערמוטער געפורעמט. —
- 16 אויב איך האָב אַבגעזאָגט דעם פאַרלאַנג פֿון די דער-  
 שלאַגענע, און האָב געלאָזען די אויגען פֿון דער  
 אלמנה אויסגען,
- 17 און האָב געגעסען אַליין מיין ברויט און קיין יתום  
 האָט פֿון איהם נישט פאַרזוכט,
- 18 (דען פֿון דער יוגענד איז ער (דער יתום) מיט מיר ווי  
 מיט אַ פּאָטער אויפגעוואַקסען געוואָרען און פֿון  
 געבערמוטער האָב איך זי (די אלמנה) ווי אַ מאַמע  
 אַרומגעפיהרט) —
- 19 אויב איך האָב געזעהן דעם אונגליקליכען אַהן אַ קלייד  
 און דעם נויטהבאַדירפטיגען אַהן אַ צודעק,
- 20 און זיינע לענדען האָבען מיך נישט געבענשט און ער  
 האָט זיך פֿון מיינע לעמער'ס וואָל נישט דערוואַ-  
 רעמט —
- 21 אויב איך האָב אויפגעהויבען קעגען דעם יתום מיין

- האנד, ווען איך האב געזעהן מיינע מיטהעלפער אין  
טויער (פון שטאדט) —
- 22 דאן זאל מיין אקסעל ארונטערפאלען פון מיין קארנ,  
און אויסגעבראכען זאל ווערען מיין ארעם פון זיין  
געלענק.
- 23 דען גאט'ס שמראף איז געווען מיין שרעק, אקעגען זיין  
גרויסקייט האב איך גארניט געקענט (טהאן). —
- 24 אויב איך האב אין גאלד געלעגט מיין צוטרוי און צו  
גינגאלד געזאגט: (דו ביסט) מיין זיכערקייט —
- 25 אויב איך האב זיך געפרעהט ווען מיין פערמעגען האט  
זיך פארמעהרט, ווען מיין האנד האט פיעל אנגע-  
האכעוועט —
- 26 אויב איך האב געזעהן דאס ליכט ווי עס שיינט און די  
לכנה פרעכטיג געהענדיג,
- 27 און מיין הערץ איז אין געהיים פארפיהרט געווארען  
און מיין האנד האט זיך צוגעדריקט צו מיין מויל (צו  
פארבארגען מיין אבזיכט) —
- 28 דאס וואלט אויך געווען א פארברעך פאר געריכט,  
דען איך וואלט געהאט געלייקענט אן גאט (וואס  
זיצט) אויבען. —
- 29 האב איך זיך געפרעהט מיט דעם אונגליק פון  
מיין פריינד און בין לוסטיג געווען ווען איהם האט  
א שלעכטער צופאל פאסירט? —
- 30 איך האב מיין גומען ניט געלאזען זינדיגען, צו בעטען

- (אפילו) אַ פּלוך אויף זיין עזעל. —
- 31 האַבען דען ניט די מענשען פון מיין געצעלט געזאגט:  
אַ ווער גיט אונז זיין פלייש מיר וועלען (קיינמאל) ניט  
זאט האַבען דערפון? —
- 32 דרויסען האָט דער פרעמדער ניט גענעכטיגט, מיינע  
טהירען האָב איך אויפגעמאַכט פאַר דעם גאַס.
- 33 האָב איך מיינע פאַרברעכען פאַרדעקט אַזוי ווי אַ  
(נידריגער) מענש, באַהאַלטענדיג מיין זינד אין מיין  
בזעם? —
- 34 איך צימער פאַר דעם פעכעל פון דער גרויסער  
שמאדט, די אויסווארפען פון פאַמיליעס וואַרפען אַ  
שרעק אויף מיך. איך שווייג און געה ניט פון דער  
טהיר אַרויס. —
- 35 אַ ווען איך וואָלט אַ צוהערער געהאַט! אַט איז מיין  
קלאַגעשריפט, דער אַלמעכטיגער זאַל מיר ענטפערן;  
אַ, ווען מיין געגנער וואָלט אַנשרייבען זיין באַשולדי-  
גונגס־שריפט.
- 36 איך וואָלט זי אויף מיין שולמער געמראַגען, איך וואָלט  
זי אַנבינדען ווי אַ קרוין (אויף מיין קאַפּ).
- 37 איך וואָלט איהם אויסזאָגען די צאָהל פון מיינע טריט,  
ווי אַ פירסט וואָלט איך איהם אויפגעהמען. —
- 38 אויב די ערד שרייט קעגען מיך, אויב איהרע בעעמען  
וויינען,
- 39 אויב איך האָב אויפגעגעסען איהר קראַפט



אָהן געלד, און האָב געקריינקט דעם געמיטה פון  
 איהרע אייגענטימער —  
 40 זאל שטאט וויין אַ דאַרען אַרויסשפראַצען און שטאט  
 גערשמען—וויילדע גראַז. — דאָ האָבען זיך געענדיגט  
 די ווערטער פון איוב'ן.

קאפיטעל ל"ב.

- 1 און די דאָזיגע דריי מענער האָבען אויפגעהערט צו  
 ענטפערן איוב'ן דען ער איז געווען גערעכט אין  
 זיינע אויגען.
- 2 און אָנגעצונדען האָט זיך דער צאַרען פון אליהוא דעם  
 זוהן פון ברכאל פון דער שטאדט בוז פון דער פאַמילי-  
 ליע רם. אויף איוב'ן האָט געברענט זיין צאַרען  
 ווייל ער האָט זיך מעהר גערעכט געגעבען ווי גאַט.
- 3 און אויף זיינע דריי פריינד האָט געברענט זיין צאַרען  
 פאַר וואָס זיי האָבען קיין ענטפער ניט געפונען, און  
 האָבען (בלויז) באַשולדיגט איוב'ן.
- 4 און אליהוא האָט געוואַרט מיט זיינע רייד צו איוב'ן  
 ווייל זיי זיינען געוועזען עלטער אין טעג פון איהם.
- 5 און אליהוא האָט געזעהן אַז עס איז קיין ענטפער ניט  
 פאַראַנען אין דעם מויל פון די דריי מענער און זיין  
 צאַרען האָט זיך אָנגעצונדען.
- 6 און אליהוא דער זוהן פון ברכאל פון בוז האָט געענט-  
 פערט און האָט געזאָגט: יונג בנן איך אין טעג און

- איהר זייט גרייזען, דאריבער האָב איך געצימערט,  
און האָב מורא געהאַט אַרויסצוזאָגען מיין מיינונג  
פאַר אייך.
- 7 איך האָב געזאָגט: לאַזען מעג רעדען, פיעל יאָהרען  
זאָלען די קלוגהייט ערקלערען.
- 8 אבער עס איז בלויז דער גייסט אין מענשען, דער הויך  
פון דעם אַלמעכטיגען וואָס גיט איהם פאַרשטאַנד.
- 9 ניט די גרויסע לייט זיינען (אַלע מאָל) קלוג און ניט די  
אַלטע פאַרשמעהען (אַלע מאָל) וואָס איז גערעכט.
- 10 דאריבער זאָג איך: הער מיך צו, לאַמיר אויך אַרויס-  
זאָגען מיין געדאַנקען.
- 11 איך האָב געהאַרט אייערע רייד, איך האָב אויפמערק-  
זאם צוגעהערט אייערע באַווויזען ביז איהר האָט  
אויסגעזוכט די ריכטיגע ווערטער.
- 12 דאָך איך קוק זיך צו צו אייך, און עס איז ניטאָ איינער  
וואָס זאָל איוב'ן איבערצייגען, איינער פון אייך וואָס  
זאָל ענטפערן אויף זיינע ווערטער.
- 13 דאריבער, זאָלט איהר ניט זאָגען: מיר האָבען די קלוג-  
הייט געפונען: — גאָט האָט איהם אַרונטערגעשטוי-  
סען און ניט אַ מענש. —
- 14 אַבער צו מיר האָט ער ניט (זיינע) ווערטער געווען-  
דעם, און איך וועל איהם ניט מיט א י י ע ר ע רייד  
ענטפערן. —
- 15 צוצימערטע זיינען זיי געוואָרען און האָבען ניט

- געענטפערט מעהר; די ווערטער האָבען זיך אַב-  
געטהאָן פֿון זייער מויל.
- 16 איך האָב געוואַרט אָבער זיי ריידען ניט, דען זיי  
זיינען געבליבען שמעהן און ענטפערען מעהר ניט.
- 17 לאַמִּיך אויך ענטפערען מיין טהייל, לאַמִּיך אַרויסזאָגען  
מיין געדאַנקען אויך.
- 18 דען איך בין מיט ווערטער אַנגעפילט, מיך דריקט דער  
אַטמהעם אין מיין כּוועם.
- 19 מיין לייב איז (פול ווי מיט) וויין וועלכען מען האַט  
נאָך ניט אויפגעעפענט, ווי גייע לאַגלען וועלכע  
זיינען גרייט פאַנאָדערצופלאַצען.
- 20 איך וועל ריידען און מיר וועט גערוימער ווערען, איך  
וועל עפענען מיינע ליפען און איך וועל ענטפערען.
- 21 איך וועל ניט שווינען קיין מענשען און קיין זוהן פֿון  
דער ערד וועל איך ניט חנפ'ענען מיט לויב־נעמען.
- 22 דען איך ווייס ניט ווי צו חנפ'ענען מיט לויב־נעמען,  
זאָנסט וואָלט מיך מיין באַשעפער שנעל אַוועקנעהן  
מען (פֿון דאַנען).

## קאפיטעל ל"ג.

- 1 אבער הער נאָר, איוב, מיינע ווערטער; אַלע מיינע  
רייד זאָלסטו פאַרנעהמען.
- 2 איך האָב אויפגעעפענט מיין מויל, מיין צונג פֿון מיין  
גומען רעדט.

- 3 פון מיין הערצענ'ס עהרליכקייט קומען מיינע רייד, און  
וואָס מיינע ליפען ווייסען דאָס זאָגען זיי קלאָר אַרויס.
- 4 דער הויך פון גאָט האָט מיך געשאַפען, און דער אַטהעם  
פון דעם אַלמעכטיגען באַלעכט מיך.
- 5 אויב דו קענסט ענטפער מיר. גרייט זיך צו און שמעל  
זיך קעגען מיר.
- 6 איך בין דאָך אַזוי ווי דו אין קראַפט, איך בין דאָך אויך  
ווי דו פון לעהם אויסגעשנימען געוואָרען.
- 7 מייַן מורא שרעקט דיך דאָך ניט, מייַן גרויסקייט  
דריקט דאָך ניט שווער אויף דיך.
- 8 אבער דו האָסט אין מיינע אויערען געזאָגט, און דעם  
קלאַנג פון (דיינע) ווערטער האָב איך פאַרנומען :
- 9 „ריין בין איך, אַהן פאַרברעכען; לויטער בין איך, און  
איך האָב ניט קיין זינד.
- 10 „בלבולים בלויז געפינט ער אויף מיר, ער האַלט  
מיך פאַר זיין פיינד.
- 11 „ער טהוט אַריין מיינע פיס אין אַ שווערען קלאַץ, ער  
פאַסט אויף אַלע מיינע וועגען.“
- 12 אַט דערין ביסטו ניט גערעכט — ענטפערען וויל איך  
דיר. דען גאָט איז גרעסער פון מענשען.
- 13 וואָרום קריגסטו זיך מיט איהם, פאַר וואָס ער זאָגט  
ניט אויס אַלע זיינע אויפטהוען?
- 14 א ייַן מאַל רעדט גאָט און אַ צווייטעם, אָבער ער (רער  
מענש) באַמערקט עס ניט.

- 15 אין אַ טרוים־זעהונג פון דער נאַכט, ווען עס פאַלט אַ  
שלאָף אויף די מענשען, אין שלומער, אויפ'ן געלעגער.
- 16 דאָן דעקט ער אויף דאָס אויער פון דעם מענשען און  
פאַרזיגעלט עס מיט זיין וואַרנונג.
- 17 אום אַפצוקעהרען דעם מענשען פון אַ (געוויסער)  
טהאַט, און צו אונטערדריקען דעם שטאַלץ פון דעם  
מענשען.
- 18 ער רעטעט (דאָדורף) זיין זעעל פון דעם גרוב, און זיין  
לעבען פון פאַרגעהן דורכ'ן שוועהד. —
- 19 ווען ער (דער מענש) ווערט געשטראַפט מיט וועהמאַץ  
גען אויף זיין געלעגער און דער שמרייט פון זיינע  
ביינער איז שטאַרק,
- 20 און זיין געשמאַק עקעלט זיך מיט ברויט, און זיין  
זעעל — מיט דער אַנגענעהמסטער שפייז,
- 21 (און) זיין פלייש ווערט אַפגעצעהרט פון געזיכט, זיינע  
ביינער ווערען איינגעשרומפט און זעהען זיך ניט אָן,
- 22 און עס דערנעהנטערט זיך צו דער גרוב זיין זעעל און  
זיין לעבען צו די טייטענדע (ענגעל) —
- 23 אויב עס איז דאָ בלויז איין פאַרט היידענער ענגעל  
פון טויענד צו דערצעהלען דעם מאַנ'ס עהרליכקייט,
- 24 דאָן באַגנאַדיגט ער איהם און ער זאָגט: לייז איהם  
אויס פון אַרונטערצוגעהן אין גרוב, איך האָב דעם  
אויסלייז־פרייז געפונען.
- 25 זיין פלייש ווערט ווידער ווי אין דער קינדהייט פול,

- ער קעהרט זיך אום ווידער צו די מעג פון דער יוגענד.  
 26 ער בעט גאט און ער באוויליגט איהם און ער קוקט  
 אן זיין געזיכט מיט לייטזעליגקייט דער ער בא-  
 צאהלט דעם מענשען פאר זיין גערעכטיגקייט.
- 27 ער פארזאמעלט דאן מענשען (ארום זיך) און ער  
 זאגט: איך האב געזינדיגט, איך האב פארדרעהט  
 דאס וואס איז גערעכט, אבער עס האט זיך מיר ניט  
 געלוינט. —
- 28 ער האט מיין זעעל אויסגעלייזט פון צו געהן אין גרוב  
 און מיין לעבען זעהט (ווידער) דאס ליכט. —
- 29 אט די אלע זאכען טהוט גאט איין מאל און צוויי מאל  
 מיט א מענשען,
- 30 אום צו רעמען זיין זעעל פון דער גרוב אום זי זאל  
 באלויכמען ווערען מיט דעם שיין פון לעבען.
- 31 הארץ, איוב, און הער מיר צו; שווייג און איך וועל  
 העדען.
- 32 אויב דו האסט ווערמער ענמפער מיר — דען מיר  
 ווילט זיך דיך גערעכט מאכען,
- 33 אויב ניט, הער זיך צו צו מיר; שווייג און איך וועל  
 דיך לערנען קלוגהייט.

קאפיטעל ל"ד.

- 1 און אליהוא האט אנגעהויבען און האט געזאגט:  
 2 הערט, איהר קלוגע, מיינע ווערטער; איהר וועלכע  
 באזיצט קענמעניס, הארכט מיר איין.

- 3 דען דאָס אויער פֿרוכירט די ווערמער אַזוי ווי דער גומען פֿאַרשמעהט זיך אויף עמען.
- 4 זאָלען מיר וועהלען אונזער אורטהייל, זאָלען מיר צוויי־שען אונז וויסען וואָס איז ריכטיג.
- 5 דען איוב האָט געזאָגט : אונשולדיג בין איך און גאָט האָט אַוועקגענומען מיין רעכט.
- 6 זאָל איך פֿאַרלייקענען מיין קריוודע ? שמערצליך איז די פייל (וואָס האָט מיך געמראָפֿען) אַהן אַ פֿאַרברעך.
- 7 ווער איז דער מאַן וואָס אַזוי ווי איוב טרינקט שפּאַט ווי וואַסער ?
- 8 ער וועט זיך אַנשליסען צו די באַנדע פֿון פֿאַרברעכער און געהן צוזאַמען מיט די מענער פֿון אונגערעכט־טיגקייט.
- 9 דען ער זאָגט : דער מענש קען גאָר ניט נוצען מיט דעם וואָס ער זוכט צו געפעלען גאָט.
- 10 דאַריבער, איהר מענער מיט פֿאַרשמאַנד, הערט מיר צו. ווייט איז גאָט פֿון (צו טהאַן) שלעכטס און דער אַלמעכטיגער — פֿון אונגערעכטיגקייט.
- 11 די טהאַט פֿון דעם מענשען באַצאָהלט ער איהם, נאָך דער פֿיהרונג פֿון דעם מענש, אַזוי שיקט ער איהם צו.
- 12 דען גאָט וועט ניט שולדיג מאַכען (אומזיסט), דער אַלמעכטיגער וועט די גערעכטיגקייט ניט פֿאַר־דרעהען.

- 13 ווער האָט געשמעלט די ערד אונטער זיין אויפֿ־  
פאָסונג ? ווער האָט די גאַנצע וועלט באַשאַפֿען ?
- 14 ווען ער זאָל אויף איהם (דעם מענשען) בלוז זענען  
זיין אויפֿמערקזאַמקייט און זיין גייסט און זיין  
אַטהעם צוריק צו זיך איינזאַמלען,
- 15 פאַרגעהן וואָלט יעדער לייב, און דער מענש וואָלט זיך  
אומקעהרען צוריק צום שטויב.
- 16 אויב דו ווילסט פאַרשמעהן, הער דאָס צו ; פאַרנעהם  
דעם קלאַנג פון מיינע ווערטער.
- 17 צי קען דען האַסען די גערעכטיגקייט דער וואָס איז  
דער רעגיערער ? צי דעם מעכטיגען, דעם גערעכ־  
טען ווילסטו באַשולדיגען ?
- 18 קען מען זאָגען צו דעם קיניג : נידערטרעכטיגער ?  
צו דעם גרויסמוטהיגען : — פאַרברעכער ? —
- 19 ער שוינט ניט די פירסטען ; דער רייכער ווערט ניט  
אַנערקענט מעהר ווי דער נויטהבאַדירפטיגער, דען  
זיי אַלע זיינען דאָס ווערק פון זיינע הענד.
- 20 אין איין ווילע שטאַרבען זיי, אין מיטען נאַכט ווערען  
זיי מאַסענווייז אַוועקגעשטורעמט, און זיי פאַרגעהען,  
און קראַפּטלאָז ווערט דער מעכטיגער אַפּגעשאַפּט.
- 21 דען זיינע אויגען זיינען אויף די וועגען פון דעם מענ־  
שען, ער זעהט אַלע זיינע טריט.
- 22 עס איז ניטאָ קיין פינסטערנים און קיין שאַמען פון



- טויט, וואו די וואַס טהוען אונרעכט זאָלען זיך קענען  
באהאַלטען.
- 23 דען ער דאַרף אויף דעם מענשען ניט לעגען (זיין אויפֿ־  
מערקזאַמקייט) לאַנג אום ער זאָל קומען צו גאָט  
פאַר'ן געריכט. —
- 24 ער צושמעטערט די שטאַרקע, גאָר ניט פאַרשענדויג,  
און שטעלט אַנדערע אויף זייער פּלאַץ.
- 25 ווייל ער ווייס זייערע טהאַטען. (דאַריבער) קעהרט  
ער (זיי) אום אין איין נאַכט און זיי ווערען צו־  
קוועטשט.
- 26 ווייל זיי זיינען געוועזען פאַרברעכער האָט ער זיי צו־  
שמעטערט, אין אַ פּלאַץ וואו (אַלע) זעהען.
- 27 ווייל זיי האָבען זיך פון איהם אָפּגעקעהרט, זיינע  
וועגען האָבען זיי ניט באַטהאַכט.
- 28 און האָבען אויף זיך אַראָפּגעבראַכט דאָס געשריי פון  
דעם אַרעמען, און ער הערט דעם הילף־רוף פון די  
געדריקטע. —
- 29 ווען ער לאָזט צוררוה, ווער וועט באַשולדיגען? — ווען  
ער באַהאַלט זיין געזיכט ווער וועט איהם אַנועהן? —  
אויב דאָס איז קעגען אַ פּאַלק אַדער קעגען אַ מענשען.
- 30 ער האַלט אָפּ דעם באַטריגער פון געוועלטיגען און דאָס  
פּאַלק — פון שמרויכלונגען. —
- 31 צו גאָט זאָל מען זאָגען: איך האָב געליטען און איך  
וועל מעהר ניט זיין פאַרדאַרבען.

- 32 וואס איך זעה ניט זאלסטו מיך ווייזען; איוב איך  
האב געטהאן אונרעכט, וועל איך עם מעהר ניט  
מהאן.
- 33 זאל ער (גאט) באלוינהנען לויט ווי דיר קומט אויס, לויט  
ווי דו ווילסט ניט אדער קלייבסט יא אויס און  
ניט ווי איך? — און וואס דו ווייסט, רייד.
- 34 מענשען מיט פארשטאנד און דער קלוגער מאן וואס  
הערט מיך וועלען זאגען:
- 35 איוב רעדט אהן פארנופמט און זיינע ווערטער זיינען  
און א זינן.
- 36 א ווי איך וואלט געוואלט אז איוב זאל נאכאנאנד  
פרוכירט ווערען, אלס אן ענטפער צו די מענער וואס  
טהוען אונרעכט!
- 37 דען ער לעגט נאך צו פארברעכען צו זיינע זינד, ער  
זיצט און ברעכט מיט די הענד צווישען אונז און ער  
מעהרט זיינע ווערטער קעגען גאט.

## קאפיטעל 5"ה.

- 1 און אליהו האט אנגעהויבען און האט געזאגט:
- 2 רעכענסט דו דאס פאר א מענה ווען דו זאגסט: איך  
בין גערעכטער פון גאט?
- 3 ווען דו זאגסט: וואס פאר א נויז וועסטו האבען? וואס  
וועל איך מעהר אויפמהן (מיט מיין פרומקייט) ווי  
מיט מיין זינדיגען?

- 4 וועל איך דיר מיט דיינע פריינד ענטפערען מיט (די) ווערטער:
- 5 קוק אין די הימלען און זעה, בליק אן דעם הימעל-געוועלכ ווי הויך איבער דיר ער איז.
- 6 ווען דו זינדיגסט, מיט וואָס ווירקסטו אויף איהם? ווען דיינע פארברעכען מעהרען זיך וואָס טהוסטו איהם?
- 7 ווען דו ביסט פרום וואָס גיסטו איהם, אָדער וואָס געהמט ער פון דיין האַנד?
- 8 אויף אַזאָ מענשען ווי דו (פאַלט) דיין שלעכטקייט און אויף אַ זוהן פון ערד — דיין גערעכטיגקייט.
- 9 צוליעב די פיעל אונטערדריקטע שרייען זיי (די מענ-שען), זיי רופען הילף קעגען דעם אַרעם פון די שטאַרקע.
- 10 און קיינער זאָגט ניט: וואו איז דער גאָט וואָס האָט מיך באַשאַפּען, דער וואָס שענקט פרייד-געזאַנגען אין נאַכט (פּינסטערניסען)?
- 11 דער וואָס האָט אונז געלערנט מעהר פאַר אַלע טהיער רען פון דער ערד, און האָט אונז געמאַכט קליגער פאַר אַלע הימעל-פּוויגלען?
- 12 זיי שרייען דאַרמען און ער ענטפערט ניט, צוליעב דעם שטאַלץ פון די שלעכטע.
- 13 דען פאַלשקייט הערט גאָט ניט צו, דער אַלמעכטיגער קוקט זי ניט אָן.

- 14 דו זאגסט דו זעהסט איהם ניט, דאך ברינג דיין משפט פאר איהם און פארלאז זיך אויף איהם.
- 15 אבער ווייל (איוב טהומ) ניט אזוי האט ער איהם באשטרעפט מיט זיין צארען, און ער (איוב) פאר-שמעהט ניט זיינע גרויסע זינד.
- 16 און איוב עפענט אומזיסט אויף זיין מויל, אהן פאר-שטאנד זאמעלט ער ווערטער.

## קאפיטעל 5"ו.

- 1 און אליהו האט אנגעהויבען און האט געזאגט :
- 2 ווארט מיר א וויילע און איך וועל דיר ערקלערען, דען עם זיינען פארזאנען נאך מעהר ווערטער (צו זאגען) פון גאט'ס וועגען.
- 3 איך וועל אויפהייבען מיין געדאנקען צו דעם וואס איז פון דערווייטען, און גערעכט געבען וועל איך מיין באשעפער.
- 4 אין מיינע ווערטער איז קיין ליגען ניט פארזאנען, אויפ-ריכטיג אין מיינע געדאנקען בין איך מיט דיר. —
- 5 גאט איז מעכטיג אבער ער פארזאכטעט (קינעם) ניט, ער איז מעכטיג מיט דער שטארקייט פון זיין פאר-שטאנד.
- 6 ער לאזט די פארדארבענע ניט (לאנג) לעבען, און די געדריקטע פארשאפט ער גערעכטיגקייט.
- 7 ער נעהמט ניט זיין אויג ארונטער פון דעם גערעכטי-

- גען, (זיי זיצען) מיט קיניגען אויפ'ן מהראן, ער זעצט  
 זיי ארועק אויף שמענדיג און זיי ווערען דער-  
 הויבען. —
- 8 אויב זיי זיינען געפאנגען אין קיימען, אויב זיי ווערען  
 באצוואונגען אין די נעצען פון נויטה,
- 9 דאן דערזעהלמט ער זיי וואס זיי האָבען געטהאָן און  
 די זינד זייערע וועלכע האָבען זיך פארשמאָרקט,
- 10 און ער דעקט אויף זייער אויער פאר (זיינע) שמראָפ-  
 רייד, און ער הייסט זיי זיי זאלען זיך אומקעהרען פון  
 אונגערעכטיגקייט.
- 11 אויב זיי געהאָרבען און דיענען (איהם) דאָן וועלען זיי  
 ענדיגען זייערע טעג אין גומס און זייערע יאהרען אין  
 פאָרגעניגען.
- 12 און אויב זיי געהאָרבען ניט דאָן וועלען זיי מיט'ן  
 שווערד אַוועגגעהן, און זיי וועלען פאָרגעהן ווייל זיי  
 האָבען קיין פארשמאָנד ניט.
- 13 אבער די פאלשהערציגע האַלמען אָן זייער צאָרען, זיי  
 בעמען ניט הילף ווען ער בינדט זיי.
- 14 אין יוגענד וועט שמאָרבען זייער זעעל און זייער  
 לעבען (וועט אונטערגעהן) צוזאמען מיט די נואפים  
 (אויסגעלאָסענע).
- 15 ער ציהט אַרויס דעם באַדריקמען פון זיין באַדריקונג,  
 און אין נויטה דעקט ער אויף זיין אויער. —
- 16 ער וואַלט זיך אויך אַרויסגעצויגען פון דעם פיינד'ס

- מויל אויף א ברייטען רוים וואו עס איז ניטא קיין  
ענגשאפט, און די שפייו פון דיין טיש וואלט געווען  
פול מיט פעטקייט.
- 17 אבער דו ביסט פול מיט די מענות פון א פארברעכער,  
(דאריבער) האלמען דיך פעסט (גאט'ס) אורטהייל  
און שטראף.
- 18 דען עס איז (אויף דיר) א צארען און (היט זיך) ער זאל  
דיך ניט אַוועגשמויסען מיט זיין קלאפ, א גרויס  
אויסלייזגעלד וועט דיך (דאן) ניט רעמען.
- 19 וועט ער דען אַכמען דיין פארמעגען? — ניין, ניט  
טהייערע מעטאלען, און ניט אלע מיטלען פון  
רייכטהום.
- 20 שמרעכ ניט צו יענער נאכט ווען פעלקער ווערען  
פארשוואונדען פון זייערע פלעצער.
- 21 היט זיך, קעהר זיך ניט צו גאַטלאַזיגקייט, דען בלויז  
פון לידען האַסטו זי (די גאַטלאַזיגקייט) אויסגע-  
וועהלט.
- 22 גאַט איז ערהאבען אין זיין מאַכט, ווער איז אַזא  
לעהרער ווי ער? —
- 23 ווער קען באשטימען פאַר איהם זיין וועג? ווער קען  
זאָגען צו איהם: דו האַסט א'ן אונרעכט געטהאָן?
- 24 געדענק (צו אַכפערן און) צו גרייסען די ווערק זיינע  
וואָס (אלע) מענשען האַבען געזעהן.

- 25 אלע מענשען האבען עם אָנגעקוקט, יעדער מענש האָט  
עם אָנגעבליקט פון דער וויימען.
- 26 גאָט איז גרויס און מיר פאַרשמעהען ניט; די צאָהל  
פון זיינע יאהרען איז ניט צו דערפאַרשען.
- 27 ער זאָמעלט איין די טראַפענס וואַסער און זיי ווערען  
אין זיין נעבעל געלייטערט אויף רעגען.
- 28 די הימלען פליסען, און טריעפען אויף מאַסען פון  
מענשען.
- 29 און פאַרשמעהט (ווער) די אויסשפּרייטונגען פון די  
וואַלקען? דאָס געפילדער פון זיין געצעלט?  
30 ער פאַרשפּרייט דאָרויף זיין ליכט און ער פאַרהילט  
די וואַרצלען פון דעם ים.
- 31 מיט זיי רעגיערט ער די פעלקער, און שענקט (זיי)  
פיעל שפּייז.
- 32 ער באַדעקט זיינע הענד מיט דעם שימער' (פון בליץ)  
און באַפעהלט (די כּמאַרע) קעגען (זיין) אָנגרייפער  
(ארויסצוגעהן).
- 33 זיין (דונער-) ליאַרעם דערצעהלט פון איהם (און) דער  
גרימצאָרן פון דעם שמורעם־זוינד.  
קאָפיטעל 5"ז.
- 1 דאָריבער צימערט מיין האַרץ און שפּרינגט פון זיין  
פלאַטץ.
- 2 אַ הערט דעם טרייסעל פון זיין שמים, דאָס  
ברומען (פון שמורעם) וואָס געהט פון זיין מויל אַרויס.

- 3 אונטער דעם גאַנצען הימעל לאָזט ער עס לויז, און זיין בליץ — ביז די עקען פון דער ערד.
- 4 הינטער איהם (דעם בליץ) ברילט אַ שמים און ער דונערט וואונדערבאר מיט זיין קול; ער האַלט זיי ניט איין, דאַמיט זיין ליאַרעם זאָל געהערט ווערען.
- 5 גאַט דונערט מיט זיין ערהאַבענער שמים, ער טהומ אויף גרויסע זאַכען און מיר ווייסען ניט.
- 6 ער זאָגט צו דעם שנעע: זיי אויף דער ערד, און אויך צו דעם שלאַקס־דעגען, און צו דעם רעגען פון זיינע מעכטיגע אויסגוסען.
- 7 (און) ער הינדערט יעדע מענשענהאַנד (פון אַרבייט) כדי אַלע מענשען, וואָס ער האָט באַשאַפען, זאָלען עס ווייסען.
- 8 דאַן פאַררוקט זיך די חיה אין איהר רוה־פּאַרט, אין איהר נאַרע בלייבט זי ליעגען.
- 9 פון (זיין) קאַמער קומט אַרויס דער שמורעס־זוינד, פון דעם צפון קומט אַן די קעלט.
- 10 פון גאַט'ס הויך ווערט דאַס אַיז פאַרגליווערט, און די ברייטע וואַסערען ווערען האַרט.
- 11 און מיט פייכטקייט לאַדט ער אַן דעם וואַלקען, און ער שפּרייט זיין בליץ־חמאַרע פאַנאַנדער.
- 12 דורך זיין אויסרעכנונג דרעהען זיי זיך רונד אַרום, צו טהון די אַרבייט לויט ווי ער באַפעהלט זיי אויף דער ערדישער וועלט.



- 13 ענטוועדער אלס שטראף פאר דער ערה, אָדער אלס אַ גענאָד שיקט ער עס אַרונטער. —
- 14 פאַרנעהם דאָס, איוב, שמעה און באַטראַכט די וואונדער־טהאַטען פון גאָט.
- 15 ווייסטו דען ווי גאָט לעגט אַרויף (זיין געזעץ) אויף זיי; און ווי ער לאָזט זיין וואַלקען־בליץ ערשיינען?
- 16 ווייסטו ווי די וואַלקענס באַלאַנסירען זיך? די וואונדערליכע טהאַטען פון איהם וועמענס געדאַנקען עס זיינען פאַלקאַמען?
- 17 דו, וואָס דייע קליידער זיינען וואַרעם ווען דער דרום־ווינד ווערט שטיל אויף דער ערד —
- 18 האַסטו מיט איהם צוזאַמען אויסגעצויגען די הימלען, פעסט ווי שפיגעל אויסגעגאַסען? —
- 19 מאַ לאָז אונז וויסען וואָס מיר זאָלען איהם זאָגען. מיר קענען קיין אַרדענונג ניט געפינען, צוליעב דער פינסטערניס.
- 20 דאַרף מען איהם (גאָט) דען דערצעהלען, וואָס איך רייך? ווען אַ מענש זאָגט עפעס איז עס דען פאַר־הוילען?
- 21 אַט נאָרוואָס האָט מען דאָס העלע ליכט פון די הימלען ניט געזעהן און שוין איז אַ ווינד דורכגעגאַנגען און האָט זיי אויסגעלייטערט.
- 22 פון צפון קומט דאָס גאַלדענע ליכט; אַ מורא'דיגער גלאַנץ איז אַרום גאָט. —

- 23 דעם אלמעכטיגען קענען מיר ניט געפינען, ער איז גרויס אין מאכט און גערעכטיגקייט און אין גוטס־קייט, ער אונטערדריקט (קיינעם) ניט.  
24 דאריבער האָבען מענשען מורא פאַר איהם, ער קוקט זיך ניט אום, אפילו אויף די קלוגע.

קאפיטעל ל"ח.

- 1 און גאָט האָט געענטפערט איוב'ן פון אַ שמורעס־זוינד און האָט געזאָגט :
- 2 ווער פאַרטונקעלט עס מיינע פלענער מיט ווערטער אַהן פאַרשמאַנד ?
- 3 גורט אָן ווי אַ מאַן דיינע לענדען, איך וועל דיך פּרעגען און דו גיב מיר צו פאַרשמעהן.
- 4 וואו ביסטו געווען ווען איך האָב די ערד געגרינדעט ? זאָג, אויב דו האָסט פאַרשמאַנד.
- 5 ווער האָט געמאַכט איהרע מאַסען, צי ווייסטו עס ? ווער האָט אויף איהר אַ מעסט־שנור געצויגען ?
- 6 אויף וואָס זיינען איהרע פונדאַמענטען געשמעלט געוואָרען ? ווער האָט איהר ווינקעלשטיין געלעגט ?
- 7 דאָן ווען אַלע שמערען פון מאַרגען האָבען צוזאַמען געזונגען, און געשריען פון פרייד האָבען אַלע קינדער פון גאָט ?
- 8 ווען ער האָט מיט טהירען פאַרשפאַרט דעם ים, דאָן ווען ער האָט זיך צוערשט פון זיין געבערמוטער אַרויסגערוקט ?

- 9 ווען איך האב פון וואַלקענס פאַר איהם אַ קלייד געד  
מאַכט, און וויקעל־שנורען — פון דעם נעבעל ?
- 10 ווען איך האב פאַר איהם אַ גרענעץ באַשטימט און  
ריגלען און טהירען אַרויפגעלעגט (אויף איהם) ?
- 11 ווען איך האב געזאָגט : ביז דאַנען זאַלסטו קומען און  
ווייטער זאַלסטו ניט געהן, דאָ זאַל זיך פאַרהאַלטען  
דער שטאַלץ פון דיינע וועלען ?
- 12 האַסטו דען אין דיינע טעג דעם מאַרגען באַפויהלען,  
האַסטו דער מאַרגענרויטקייט אָנגעוויזען איהר  
פלאַץ ?
- 13 אָדער אָנגענומען די ווינקלען פון דעד ערד אום די  
פאַרדאַרבענע זאַלען פון איהר אַרונטערגעטרייסעלט  
ווערען ?
- 14 זי ענדערט זיך אַזוי ווי זיגעל־וואַקס און אַלצדינג  
ווערט ווי ניי באַקליידט.
- 15 און פון די פאַרברעכער ווערט זייער ליכט אַוועגענו־  
מען, און דער מעכטיגער אַרעם ווערט צובראַכען.
- 16 ביזט דו צו די קוואַלען פון ים געקומען, האַסטו אויף  
דעם דעק פון ים שפּאַציערט ?
- 17 זיינען פאַר דיר די טויערען פון טויט אַנטפלעקט  
געוואָרען ? — האַסטו דו די שאַמענס פון טויט  
אָנגעקוקט ? —
- 18 האַסטו באַגריפען די ברייטע רוימען פון דער ערד ? —  
זאָג, אויב דו ווייסט דאָס אַלעס.

- 19 וואו איז דער וועג (צו דעם גארט) וואו די ליכטיגקייט  
וואוהינט? וואו איז פון פינסטערניס דער פלאץ?
- 20 קענסטו זי ברינגען צו איהר גרענעץ, ווייסטו די שמער  
גען (וואָס פיהרען) צו איהר הויז?
- 21 געוויס ווייסטו עס ווייל דו ביסט דאָן שוין געבאָרען  
געוועזען, און די צאהל פון דיינע טעג איז (אזוי)  
גרויס! —
- 22 ביסטו צו די שפייכלערס פון שנעע געקומען, האָסטו  
די מאַנאַזיגען פון האַגעל געזעהן,
- 23 וואָס איך האָב באַהאַלטען פאַר אַ צייט פון נויט, פאַר  
דעם טאָג פון קאַמפּף און שלאַכט? —
- 24 וואו איז דער וועג אויף וועלכען עס טהיילט זיך אַפּ  
דאָס ליכט? און ס'צושפרייט זיך דער מזרח־זיינד  
איבער דער ערד?
- 25 ווער האָט געשניטען אַ קאַנאַל פאַר דעם שטראָם? און  
אַ וועג פאַר דעם דונער־בליץ?
- 26 צו ברינגען רעגען אויף אַ לאַנד וואו עס איז קיין מענש  
ניט, אויף אַ וויסטע וואו קיין ערדענווהן איז ניט  
פאַראַנען?
- 27 צו זעטיגען אַ מדבר און אַ וויסטעניס און צו מאַכען  
וואַקסען די שפּראַצונג פון גראַז?
- 28 האָט דען דער רעגען אַ פאַמער? און ווער האָט  
געבאָרען די טראַפענס פון דעם טהוי?

- 29 פון וועמענ'ס בויך איז דאס אייז ארויס ? דער פראַסט  
פון הימעל ווער האָט איהם געהאַט ?
- 30 (ווען) די וואַסערען בעהאַלטען זיך ווי אונטער אַ  
שמיין (דעק), און דאָס געזיכט פון דעם תהום ווערט  
קענסטו די לייצעס פון דעם אַריאָן לויזמאַכען ?
- 31 קענסטו בינדען די שמריק פון די זיבען שטערען ?  
קענסטו די לייצעס פון דעם אַריאָן לויזמאַכען ?
- 32 קענסטו די (צוועלף) מזלות אַרויסבריינגען אין דער  
ציט ? קענסטו אַרויספיהרען דעם בער (שטערען)  
מיט זיינע קינדער ?
- 33 ווייסטו די געזעצען פון די הימלען ? קענסטו אויף  
דער ערד אַרדענונג מאַכען ?
- 34 קענסטו צו דעם וואַלקען דיין שמים אויפהייבען און  
אַ פלייצונג פון וואַסער זאָל דיך באַדעקען ? —
- 35 קענסטו די בליצען אַרויסשיקען און זיי זאָלען געהן,  
און זיי זאָלען דיר זאָגען : אַט זיינען מיר ? —
- 36 ווער האָט קלוגהייט אַריינגעטראָגן אין (דעם מענ-  
שענ'ס) נייערען ? און ווער האָט דעם זינען געגעבען  
פאַרשטאַנד ? —
- 37 ווער האָט מיט קלוגשאַפט די הימלען ווי סאַפיר (בלאָ)  
געפאַרבען ? ווער ליידוגט אויס די וואַסער לאַגלען  
פון הימעל,
- 38 דאָן ווען דער שטויב איז פעסט צוזאַמענגעקנאַטען,  
און די שטיקער ערד ווערען באַהעפט ? —

- 39 קענסטו פאר דער לעווין רויב פאנגען? קענסטו נאך-  
רונג פאר די יונגע לייבען צושמעלען,  
40 דאן ווען זיי ליגען צונויפגעבויגען אין זייערע נארעם,  
ווען זיי זיצען לוערנדיג אין (זייער צווייג-)  
געצעלט? —  
41 ווער גרייט אן דער ראב איהר שפיין, ווען איהרע  
קינדער שרייען צו גאט און בלאנדזשען אהן  
נאחרונג? —

## קאפיטעל לט.

- 1 ווייסטו ווען די בארג-ציגען געבערען? פאסטו אויף  
די צייט ווען די הירשין געהט צו קינד?  
2 צעהלסטו ביז זיי האבען זייערע מאנאמען פול, און  
ווייסטו די צייט פון זייער געווינען?  
3 זיי קניען ארונטער, זיי ווארפען ארום זייערע יונגע  
און באפרייען זיך פון זייערע וועהען.  
4 זייער קינדער זיינען געזונד און וואקסען אויף אויפ'ן  
פרייען פעלד; זיי געהען אוועק און קעהרען זיך ניט  
מעהר אום צוריק.  
5 ווער האט דעם ווילדען עזעל פריי ארויסגעלאזען? די  
פענטעס פון דעם וואלדעזעל ווער האט אפגעבונדען?  
6 וואס דאס וויסטע האב איך פאר זיין הויז געמאכט, און  
פאר זיין וואנהונג — דאס זאלציגע לאנד.  
7 ער לאכט פון דעם גערויש פון דער שטאדט, די געשריי-  
ען פון דעם אנטרייבער הערט ער ניט.

- 8 דאָס וואָס ער געפינט אויף די בערג איז זיין פּאַשע, ער  
זוכט נאָך יעדע שטיקעל גראַז. —
- 9 וועט דען דער בופעל־אַקס דיר וועלען דיענען? וועט  
ער ביי דיין קאַרעמע איבערנעכטיגען?
- 10 קענסטו צובינדען דעם בופעל־אַקס צו דער אַקער מיט  
אַ שמריק? וועט ער צובראַנעווען די מהאַלען הינטער  
דיר?
- 11 קענסטו זיך אויף איהם פאַרטרויען ווייל ער איז  
שטאַרק, קענסטו אויף איהם דיין האַרעוואַניע  
איבערלאָזען? —
- 12 קענסטו איהם אַנטרויען אַז ער וועט דיינע קערנער  
אַריינבריינגען און וועט דיינע תבואה איינזאַמלען?
- 13 (האַסטו געמאַכט) דאָס פרעהליכע פליגעל פון דער  
שטרויס־פּוויגעל? די פליגעלען און די פעדערען פון  
דעם שטאַרך?
- 14 זי (די שטרויס־פּוויגעל) לאָזט אויף דער ערד איהרע  
אייער און וואַרעמט זיי אין שמויב.
- 15 און פאַרגעסט אַז א פּוס קען זיי צוקוועטשען און אַ  
חיה פון פעלד קען זיי צודריקען.
- 16 ער האָט זי גרויזאַם געמאַכט קעגען איהרע קינדער  
אַזוי ווי זיי וואַלטען זיין ניט איהרע. אומזיסט איז  
איהר מיה, און (זי האָט) קיין שרעק ניט.
- 17 דען גאַט האָט זי אויסגעלאָזען (ביי דער פאַרשענקונג)

- פון חכמה, ער האָט איהר קיין פאַרשטאַנד ניט איינ-  
געטהיילט.
- 18 ווען זי שמעלט זיך אויף צו דער הויך, לאַכט זי פון  
פערד און פון זיין ריימער. —
- 19 גיסטו דעם פערד שטאַרקייט? טהוסטו אָן אַ גרווע  
אויף זיין האַלז? —
- 20 מאַכסט דו איהם שפּרינגען ווי אַ היישעריק? דער  
שטאַלץ פון זיינע נאַזלעכער וואַרפט אַ שרעק.
- 21 ער גראַכט דעם טהאַל (מיט זיינע קאַפּיטעס), ער  
פרעהט זיך מיט זיין מאַכט, ער געהט אַרויס אַקעגען  
דעם וואַפען.
- 22 ער לאַכט זיך אויס פון מורא און ווערט ניט דערשראָ-  
קען, ער טרעט ניט פאַר'ן שווערד צוריק.
- 23 עס רוישען איהם אַנטקעגען דער ביימעל פון די  
פּיילען, די קלינגען פון שפּיז און פון פּיקע.
- 24 מיט ליאַרעס און מיט אונגעדולד גריבעלט ער די  
די ערד, ער קען ניט איינשמעהן צוליעב דעם קלאַנג  
פון טראַמפּייט.
- 25 ער לאַזט אַרויס אַ פּרייד-געשריי אַקעגען דעם טראַמ-  
פּייט, ער שמעקט פון דער וויימען די שלאַכט, און  
דער ליאַרעס און דאָס שאַלען פון די קריגסלייט. —
- 26 פליהט צוליעב דיין קלוגהייט דער פאַלקענ-פּויגעל,  
און שפּרייט קעגען דרום זיינע פּליגלען? —



- 27 הויבט זיך אויף דייך באפעהל דער אַדלער אויף,  
און בויט אַ נעסט זיך אין דער הויך ?
- 28 אויף אַ הויכען שטיין רוהט ער און וואָהנט, אויף אַ  
שפיץ פעלז און אויף אַ באַרג־הורעם.
- 29 פון דאָרטען זוכט ער זיין שפיז, פון זוימען קוקען  
זיינע אויגען.
- 30 און זיינע יונגע זופען בלוט, און וואו די געטוימע ליגען  
דאָרט איז ער פאַראַן.

## קאפיטעל מ.

- 1 און גאָט האָט איוב'ן געענטפערט און האָט געזאָגט :
- 2 צי דער וואָס קריגט זיך מיט גאָט וויל איהם מוסר'ן?  
דער וואָס זוכ'ט זיך מיט גאָט זאָל עס ענטפערען.
- 3 און איוב האָט געענטפערט גאָט און האָט געזאָגט :
- 4 איך האָב אַ ווינציגען באַטרעף. וואָס זאָל איך דיר ענט־  
פערען ? איך האָב אַרויפגעלעגט מיין האַנד אויף מיין  
מול.
- 5 איין מאָל האָב איך גערעדט, אָבער איך וועל ניט מעהר  
ענטפערען, יא צוויי מאָל, אָבער איך וועל עס מעהר  
ניט טהאָן. —
- 6 און גאָט האָט איוב'ן געענטפערט פון דעם שטורעם  
ווינד און האָט געזאָגט :
- 7 גורט אָן ווי אַ מאַן דיינע לענדען, איך וועל דיך פרעגען  
און דו זאָלסט מיר ערקלערען.

- 8 ווילסטו פארניכטען מיין באַשלוס? ווילסטו מיך באַ-  
שולדיגען כדי דו זאלסט בלייבען ריין? —
- 9 אויב דו האָסט דעם אַרעם פון גאַט און מיט זיין שטים  
קענסטו דונערען —
- 10 טהו זיך אָן מיט שטאַלץ און ערהאַבענהייט, מיט  
פראַכט און מיט גלאַנץ זאלסטו זיך באַקליידען,  
11 און פאַרשפּרייט די וואַטת פון דיין צאַרען, זעה יעדען  
וועלכער האַלט זיך גרויס און דערנידער איהם.  
12 זעה יעדען וואָס האַלט זיך גרויס און בייג איהם  
אַרונטער, צושטויס די פאַרברעכער אויף זייער אַרט.  
13 באַהאַלט זיי צוזאַמען אין שטויב, פאַרהיל זייער  
געזיכט אין פאַרבאַרגעניס.  
14 און איך וועל דיך אויך לויבען, ווען דיין רעכטע האַנד  
וועט דיך ביישטעהן. —
- 15 אַט איז דאָס וואָסער פּערד וואָס איך האָב באַשאַפּען  
געבען דיר, ער עסט גראַז אַזוי ווי אַ רינד.  
16 ער האָט מאַכט אין זיינע לענדען און קראַפט אין די  
מוסקעלען פון זיין בויך.  
17 ער באַוועגט זיין עק אַזוי ווי אַ צעדערבוים, די אַדער-  
רען פון זיינע פאַלקעס זיינען ווי צווייגען גער-  
פלאַכטען.  
18 זיינע ביינער זיינען רעהרען פון קופּער, זיינע  
קנאַכענס — ווי אייזערנע שטאַנגען.

- 19 ער איז דער פער פון גאט'ס ווערק, בלויז זיין באשע-  
פער קען (איהם) דערגרייכען (מיט) זיין שווערד.
- 20 עס טראגען איהם פרוכט די בערג דארט וואו עס  
שפיעלען זיך אלע חיות פון פעלד.
- 21 אונטער שאטענדיגע בויען ליגט ער אין דעם בא-  
העלמעניס פון וואסערשמעקלעך און פון זומפ.
- 22 די בויען באדעקען איהם מיט א שאמען, איהם רינג-  
לען ארום די ריטער פון טייך.
- 23 ער רויבט דעם טייך און איילט זיך ניט, ער שרעקט  
זיך ניט ווען ער ציהט א ירדן אריין אין זיין מויל.
- 24 קען איהם זוער פאנגען פאר זיינע אויגען? צי דורך  
א פאסמקע איהם די נאז דורכלעכערען? —
- 25 קענסטו דעם וואהלפיש ארויפציהען מיט א ווענדע?  
צי מיט א שמריק ארונטערשלעפען זיין צונג?
- 26 קענסטו א ראהר איהם אריינשמעקען אין נאז? צי  
מיט א דארען זיינע באקען דורכבויערען?
- 27 צי וועט ער זיך לאנג בעמען ביי דיר? צי וועט ער  
ווייך ריידען צו דיר?
- 28 צי וועט ער א בונד מיט דיר שלימען? און דו וועסט  
איהם נעהמען פאר דיין איביגען שקלאף?
- 29 צי וועסטו מיט איהם ווי מיט א פויגעל שפיעלען און  
וועסט איהם אנבינדען פאר דייע מיידלעך (צום  
שפאס)?
- 30 צי וועלען די פישפאנגער פון איהם א מאהלציט

- מאכען? צי וועלען זיי איהם צווישען די קויפלייט  
פארטהיילען? —
- 31 צי וועסטו מיט שפיציגע וואפענס אנפילען זיין הויט  
און מיט פישער־שפיזען — זיין קאפ? —
- 32 פרוביר לעג ארויף דיין האנד אויף איהם. דערמאן זיך  
אן דעם קאמפף און דו וועסט עס מעהר ניט טהאן.  
קאפיטעל מא.

- 1 זיין האפענונג ווערט דאך צו גאר נישט, שוין פון זיין  
אנבליק אליין, ווערט ער אנדערגעשליידערט.
- 2 עס איז ניטא איינער וואס איז אזוי מוטהיג און זאל  
וואגען איהם אויפצורייצען — היינט ווער  
זשע וועט זיך שמעלען קעגען מיך? —
- 3 ווער עס איז מיר אנמקעגען געקומען דעם וועל איך  
באצאהלען. אלצדינג וואס איז אונטער די הימלען  
געהערט דאך צו מיר. —
- 4 איך וועל ניט פארשווייגען (די שילדערונג פון) זיינע  
גליעדער, זיין שטארקייט און זיין שען געביי.
- 5 ווער האט אפגעדעקט די פאדערזייט פון זיין קלייד?  
ווער קען אריינדרינגען צווישען זיין דאפעל־געביים  
(פון צייהנער)?
- 6 ווער קען אויפמאכען די טהירען פון זיין געזיכט?  
ארום זיינע צייהנער (הערשט) א גרויל.
- 7 פרעכטיג זיינען די שטארקע פאנצער־שופען, צוואמען־  
געשלאסען אזוי ווי מיט א פעסטען זיגעל.

8. איינם ריהרט אן דעם צווייטען, קיין אַטחעם קען צוויי-  
שען זיי ניט דורכגען.
9. איינער אן דעם צווייטען איז באהעפט, צוזאמענגעקלאַ-  
מערט פעסט און זיי קענען זיך ניט פאנאנדער-  
טרענען.
10. פון זיין ניעמען שימערט אַרויס אַ ליכט, זיינע אויגען  
זיינען ווי די ברעמען פון מאַרגען.
11. פלאַקערנדע פאַקעלען געהען אַרויס פון זיין מויל,  
פונקען פליהען פון איהם.
12. פון זיינע נאַזלעכער געהט אַ רויך, אזוי ווי פון אַ מאַפּ  
אַדער אַ קעסעל וואָס קאַכט.
13. זיין אַטחעם גליהט ווי קויהלען, און אַ פלאַם שיסט  
אַרויס פון זיין מויל.
14. אין זיין נאַקען ליגט מאַכט, און איהם פאַראַוים  
מאַנצט דער שרעק.
15. די פלאַסטען פון זיין לייב זיינען ענג צוזאמענגע-  
קלעפט, אויסגעגאַסען ווי מעטאַל אויף איהם,  
אונבאַוועגליך.
16. פעסט ווי אַ שטיין איז זיין הערץ, פעסט ווי אַן אונג-  
מערסטער מיהל-שטיין.
17. פון זיין גרויסקייט ווערען די מעכטיגע צושראַקען;  
און פון אַנגסטען פאַרשווינדען זיי.
18. ווען אימיצער זאַל איהם אַניאַגען וואַלט קיין שווערד

- ניט אויסהאלטען, און קיין שפיעז און קיין פייל און  
קיין פאנצער.
- 19 אייזען איז ביי איהם ווי שטרוי פאררעכענט, און  
קופער — ווי האלץ וואס איז פארפולט.
- 20 די פייל פון בויגען וועט איהם ניט פאריאגען, און  
שלידער-שמיינער ווערען ביי איהם אין שפריי פאר-  
וואנדעלט.
- 21 גלייך ווי א שטרוי איז דער פלאקען, ער לאכט פון דעם  
שוואונג פון דעם שפיעז.
- 22 אונטער איהם ליגען שארפע שערבלעך, ער בעט זיך  
אויס אויף שפיציגע (שמיינער) ווי אויף לעהם.
- 23 ער צוקאכט די טיעפעניסען ווי א טאפ, ער מאכט  
דעם ים זידען ווי א הייס געקעכטם.
- 24 הינטער איהם לאזט ער א ליכטיג-ווייסען שמעג (אזוי  
אז) מע מיינט אז דער ים איז גראָ.
- 25 עס איז ניטאָ אויף דער וועלט זיין גלייכען, אונטער-  
שראָקען (אזוי ווי ער).
- 26 ער קוקט מיט פארצאכטונג אויף אלע הויכע זאכען, ער  
איז דער קיניג פון אלע ווילדע טהיערען.

קאפיטעל מב.

- 1 און איוב האָט געענטפערט גאָט און האָט געזאָגט :
- 2 איך ווייס אז דו קענסט אלץ טהאָן, קיין באַשלוס דיינער  
קען ניט אַבגעהאַלטען ווערען.

- 3 ווער איז דער וואָס פאַרדונקעלט (דיין) פלאַן, אַהן פאַרשמאַנד? דאַריבער האָב איך געזאָגט: איך באַ גרייף (עס) ניט, דאַס זיינען וואונדער פאַר מיך, און איך פאַרשמעה (זיי) ניט.
- 4 הער נאָר צו און איך וועל ריידען; איך וועל דיך פּרעגען און דו ערקלער מיר.
- 5 (בלויז) מיט דעם געהער פון אויער האָב איך דיך געהאַט געהערט, און איצט האָט (אויך) מיין אויג דיך געזעהן.
- 6 דאַריבער וואָרף איך אַוועק פון זיך (די פּריהערדיגע ווערטער) און האָב חרטה; דען איך בין בלויז שמויב און אַש.
- 7 און עס איז געשעהן נאָך דעם זוי גאַט האָט גערעדט די דאָזיגע ווערטער צו איוב'ן, אַז גאַט האָט געזאָגט צו אליפּז דעם תימני: מיין צאַרען ברענט אויף דיר און אויף דייע צוויי פּריינד וואָס איהר האָט צו מיר ניט גערעדט אַזוי ווי עס געהער צו זיין, אַזוי ווי מיין קנעכט איוב.
- 8 און איצט געהמט זיבען שטיערען און זיבען בעק און געהט צו מיין קנעכט איוב'ן און איהר זאָלט זיי אויפבריינגען אַלס בראַנדאָפּפער פאַר אייך; און מיין קנעכט איוב וועט תּפּלה טהאָן פאַר אייך; דען בלויז איהם אַליין וועל איך לייטזעליגען אום ניט צו טהאָן אייך קיין שלעכטס פאַר וואָס איהר האָט צו

- מיר ניט גערעדט, זוי ס'געהער צו זיין, אזוי ווי מײן קנעכט איוב.
- 9 און עס זיינען געגאנגען אליפו דער תימני און בלדד דער שוחי און צופר דער נעמתי און האַבען געטהאָן זוי גאָט האָט צו זיי גערעדט און גאָט האָט באַגנאַצ־ דיגט איוב'ן.
- 10 און גאָט האָט צוריקגעבראַכט איוב'ן צו זיין אַמאָל־ גען שטאַנד, ווען ער האָט געבעטען פאַר זיינע פריינד. און גאָט האָט פאַרמעהרט אַלצדינג וואָס איוב האָט אַמאָל געהאַט דאָפעלט.
- 11 און עס זיינען געקומען אַלע זיינע ברידער און זיינע אַלע שוועסטער און די וואָס האַבען איהם געקענט פון אַמאָל און זיי האַבען מיט איהם געגעסען ברויט אין זיין הויז און זיי האַבען איהם באַדויערט און זיי האַבען איהם געטרייסט אויף דאָס אונגליק וואָס גאָט האָט אויף איהם געבראַכט און זיי האַבען איהם געגעבען אימליכער אַ קשיטא (געלד שטיק) און אימליכער אַ נאָזרינג פון גאָלד.
- 12 און גאָט האָט געבענשט דאָס ענד פון איוב'ן נאָך זעהר ווי זיין אָנהויב און ער האָט פאַרמאָגט פער־ צעהן טויזענד שעפסען און זעקס טויזענד קעמלען און טויזענד פאַאר רינדער און טויזענד עזעלינען.
- 13 און ער האָט געהאַט זיבען זיהן און דריי טעכטער.
- 14 און ער האָט גערופען דעם נאָמען פון איינער ימיטה



- און דעם נאָמען פון דער צווייטער קציעה און דעם  
נאָמען פון דער דריטער, קרן הפוך.
- 15 און עס זיינען ניט געפונען געוואָרען אַזעלכע שענע  
פרויענציימער ווי די טעכטער פון איוב'ן אין דעם  
גאַנצען לאַנד, און זייער פאָטער האָט זיי געגעבען  
אַ טהייל ירושה צווישען זייערע ברידער.
- 16 און איוב האָט געלעבט נאָך דעם, הונדערט און פערציג  
יאָהר און ער האָט געזעהן זיינע קינדער און זיינע  
קינד'ס קינדער (כ"ז) פיער דורות.
- 17 און איוב איז געשטאָרבען אַלס און זאַט מיט מעג.



# שיר השירים



## שיר השירים

### קאפיטעל א.

1 דאָס ליעד פון (אלע) ליעדער — שלמה'ס: —

2 אַ קוסען מיך זאל ער,  
מיט די קוסען פון זיין מויל!  
דען זיסער פון וויין  
איז דיין ליעבע.

3 אַנגענעהם פאַר'ן גערוד,  
זיינען די דופט־אוילען דיינע;  
צוגאַסענער דופט־אויל —  
דיין נאַמען.  
דרום האַבען די יונגפֿרויען  
ליעב דיך געקריגען.

4 אַ ציה מיך אַהין נאָך זיך,  
אַ לאַזען מיר לויפען!  
געבראַכט האָט דער קיניג מיך,  
אין די קאַמערען זיינע. —

לאַזען מיר לוסטיג זיין  
און זיך פּרעהען מיט דיר,  
דערמאָהנען דיין ליעבע  
(וואָס זיסער) פון וויין (איז). —

ריכטיג ליעב,  
דיך האַבען זיי. —

5 שוואַרץ בין איך, דאָך שען,  
אַ טעכטער פון ירושלים,  
ווי קדר'ס געצעלטען,  
ווי שלמה'ס גארדינען!

6 ניט קוקט מיך אָן,  
וואָס איך בין שוואַרצלעך,  
דען אַפּגעברענט  
פון זונן בין איך.  
די זיהן פון מיין מומער  
האַבען געצאָרענט אויף מיך,  
זיי האַבען געמאַכט מיך,  
צו היטען די וויינגערטנער;  
דעם וויינגארטען מיינעם,  
ניט אַפּגעהיט האַב איך.

7 אַ זאָג מיר דו,  
וואָס מיין זעלע ליעבט,

וואו פימערסט דו ?  
 וואו לאגערסט דו  
 אין מיטאג-צייט ?  
 ווארום זאל איך זיין,  
 ווי איינע וואס בלאַנדזשעט,  
 צווישען די סטאדעם  
 פון דיינע חברים ? —

8 אויב דו ווייסט עם דיר ניט,  
 דו שענסטע פון פרויען,  
 געה דיר אַרויס,  
 אין די טריט פון די שאַף,  
 און פיטער  
 די ציקעלעך דיינע,  
 נעבען די פאסמוך-געצעלמען. —

9 צו דעם פערד  
 פון דעם רייטוואַגען פרעה'ס,  
 פארגליכען דרך האַב איך,  
 פריינדין מיינע !

10 ליעבליך זיינען,  
 די באַקען דיינע,  
 אין די שנורען (פון צירונג);  
 דיין האַלז —  
 אין די רייחען (פון פערל).

- 11 שנורען פון גאלד,  
מאכען דיר וועלען מיר  
מיט פינטלעך פון זילבער. —
- 12 אין צייט ווען דער קיניג,  
געוועזען ביים מיש איז,  
געגעבען זיין דופט  
מיין נארד-געווייץ האָט.
- 13 אַ בינטעל פון מירע (בשמים),  
מיר איז מיין געליעבטער,  
צווישען די בריסט מייע,  
רוהען זאָל ער.
- 14 אַ ציפער-בלום בוקעט,  
פון עין גדי'ס גערמנער,  
איז מיין געליעבטער מיר.
- 15 שען ביזט דו,  
פריינדין מייע,  
שען ביזט דו!  
דיינע אויגען,  
זיינען טויבען. —
- 16 שען ביזט דו,  
געליעבטער מייענער,  
— 6 —



און אַנגענעהם דערצו. —  
פּריש-גרוין איז  
אונזער געלעגער.

17 אונזערע הויז-באלקענס,  
זיינען צעדערען,  
אונזערע מעבעל —  
ציפרעס-בוימער.



## קאפיטעל ב.

- 1 איך בין די נארציס-בלום  
פון שרון,  
די ליליע  
פון די טהאלען.
- 2 ווי א ליליען-בלום  
צווישען די דערנער  
אזוי מיין פריינדן איז  
צווישען די יונגפרויען. —
- 3 ווי א'ן עפעל-בוים  
צווישען די וואלד-כוימער,  
אזוי מיין געליעבטער איז  
צווישען די בחורים.  
אונטער זיין שאַטען  
געלוסט איך צו זיצען,  
און זיס די פרוכט זיינע  
איז פאר מיין גומען.
- 4 ער האט מיך געבראכט,  
אין דאָס וויין-הויז,

און זיין פאָהן איבער מיר,  
איז ליעבע געוועזען. —

5 אַ שטאַרקט מיך,  
מיט טראַנק־בעכערס,  
קוויקט מיך,  
מיט עפעל,  
דען איך בין  
פון ליעבע פאַרשמאַכט.

6 די לינקע (האַנד) זיינע,  
איז אונטער מיין קאַפּ  
און זיין רעכטע (האַנד)  
נעהמט מיך אַרום.

7 איך באַשווער אייך,  
אַ טעכטער פון ירושלים,  
ביי די הירשינען,  
אַדער ביי  
די הינדינען פון פעלד:  
ניט וועקען זאַלט איהר,  
און ניט אויפריהרען זאַלט איהר,  
די ליעבע,  
ביז זי וועט געלוסטען (אַליין). —

8 ס'איז די שמים,  
פון דעם געליעכטען מיינעם!  
אָט קומט ער,  
שפּרינגענדיג  
איבער די בערג,  
הופּענדיג  
איבער די בערגלעך.

9 מיין געליעכטער איז גלייך  
צו אַ הירש,  
אָדער צו  
אַ הינד אַ יונגען.  
אָט שמעהט ער שוין  
הינטער אונזער וואַנד,  
קוקט דורך די פענסטער,  
בליקט דורך די גראַסקעס.

10 גערופּען האָט  
דער געליעכטער מיינער,  
און האָט געזאָגט צו מיר:  
שמעה אויף מיין פּריינדין,  
מיין שענע,  
און קום אַרויס!

11 דען זעה,  
דער ווינטער

איז אריבער,  
 דער רעגען —  
 פערשוואונדען  
 (און) פארגאנגען.

12 די בלומען (שוין) וויזען זיך  
 אויף דער ערד;  
 די צייט פונ'ם (פויגעל) געזאנג,  
 איז געקומען;  
 דער טורמעל־טויב'ס שמים,  
 לאזט הערען זיך  
 איבער דעם לאנד.

13 דער פייגענבוים דופמיגט,  
 די יונגע פרוכטען זיינע;  
 די בליהענדע וויינשמאקען,  
 געבען ארויס (זייער) דופט.  
 שמעה אויף, מיין פריינדין,  
 מיין שענע,  
 און קום ארויס.

14 א, טויב מיינע!  
 אין די שפאלמען פון פעלו,  
 אין דער פארבערגענים,  
 פון דער (געבירג) טרעפ —

לאז אנועהן מיך,  
 דעם פנים דיינעם,  
 לאז הערען מיך  
 די שטימע דיינע.  
 דען דיין שטימע איז זיס  
 און דיין פנים איז שען.

15 כאפט פאר אונז,  
 די פוקסען,  
 די קליינע פיקסלעך,  
 וועלכע צושמערען די וויינגערטנער,  
 דען אונזערע וויינגערטנער  
 זיינען (אין) בליהונג.

16 מיין געליעבטער געהערט מיר,  
 און איך געהער איהם —  
 (איהם) וועלכער וואנדערט  
 צווישען די ליליען.

17 ביז דער מאַג  
 וועט פארוועהען,  
 און די שאַמענס —  
 זיך יאָגען,  
 וואַנדער אַרום,

געלעכטער מיינער,  
זיי גלייך צו א הירש  
אדער צו  
א הינד א יונגען,  
אויף די צושפאלטענע בערג.



## קאפיטעל ג.

1 אויף מיין געלעגער  
 אין די נעכט,  
 געזוכט האָב איך  
 איהם וואָס מיין זעעלע ליעכט;  
 געזוכט איהם האָב איך  
 און האָב איהם ניט געפונען.

2 לאַמִּיד אויפשטעהן  
 און אומגעהן  
 איבער דער שטאָדט,  
 איבער די גאַסען,  
 איבער די מערק;  
 זוכען וועל איך  
 איהם וואָס מיין זעעלע ליעכט.  
 געזוכט איהם האָב איך,  
 און האָב איהם ניט געפונען.

3 באַגעגענט מיך האָבען  
 די וועכטער,  
 וואָס געהען אַרום  
 אין דער שטאָדט.



„איהם וואָס מיין זעלע ליעבט,  
 „צי האָט איהר געזעהן?“

4 קוים בין איך נאָר  
 פון זיי אַוועקגעגאַנגען,  
 באַלד האָב איך געפונען  
 איהם וואָס מיין זעלע ליעבט.  
 אַנגענומען האָב איך איהם,  
 און האָב איהם ניט אַפגעלאָזט,  
 ביז כ'האָב איהם געבראַכט,  
 אין הויז פון מיין מוטער,  
 אין צימער פון דער  
 זעלכע האָט מיך געבאַרען.

5 איך באַשווער איך,  
 אַ טעכטער פון ירושלים,  
 ביי די הירשינען,  
 אַדער ביי  
 די הינדינען פון פעלד,  
 ניט וועקען זאָלט איהר  
 און ניט אויפריהרען זאָלט איהר  
 די ליעבע,  
 ביז זי וועט געלוסטמען (אליין).

6 ווער איז די,  
 וועלכע שטייגט

פון דער וויסמע אַרויס,  
ווי זיילען פון רויך ?  
באַדופטיגט  
מיט מירע און ווייהרויך,  
מיט אימליכען פודער  
פונ'ם געווירץ-הענדלער ?

7 אַט איז

דאָס בעט פון שלמה,  
זעכציג העלדען  
זיינען אַרום איהם,  
פון די העלדען ישראל'ס.

8 אַלע זיי זיינען

באַגורט מיט'ן שווערד,  
ערפאַהרען אין קריעג ;  
אימליכער מאַן  
זיין שווערד אויף זיין לענד,  
(א שיצונג) אַקעגען  
דעם שרעק פון די נעכט.

9 אַ הימעל-בעט האָט זיך

געמאַכט קיניג שלמה,  
פון לבנון'ס געהילצען.

## 10 די זיילען זיינע

געמאכט האָט ער זילבערנע,  
 זיין אַנלעהן — פון גאַלד,  
 זיין פאַלסטער פון פורפור.  
 אינוועניג איז עס  
 געפלאַסטערט מיט ליעבע  
 פון ירושלים'ס מעכטער.

## 11 געהט אַרויס,

און קוקט אָן  
 איהר מעכטער פון ציון,  
 דעם קיניג שלמה  
 אין דער קרוין  
 וואָס איהם אַנגעקרוינט  
 זיין מוטער האָט,  
 אין טאָג פון זיין האַכצייט,  
 און אין טאָג פון זיין האַרץ־פרייד.



## קאפיטעל ד.

- 1  
שען ביזמו,  
פריינדין מיינע,  
שען ביזמו!  
דיינע אויגען  
זיינען טויבען,  
פון-אונטער דיין שלייער.  
דיינע האַר —  
ווי אַ סטאַדע פון ציגען,  
וואָס לאַזען אַראָפּ זיך  
פון גלעד'ס געבירג.
- 2  
די צייהן דיינע —  
ווי אַ סטאַדע,  
פון (לעמער) געשאַרענע,  
וואָס זיינען  
פון וואַש-טייך געקומען,  
וואָס צווילינגס  
געבערען זיי אַלע,  
און קיינע וועלכע פאַרוואַרפט  
פאַראַנען אייַ ניט צווישען זיי.

3 ווי א זייד־שנור א רויטער  
 זיינען די ליפען דיינע,  
 און דיין רעדען  
 איז ליעבליך ;  
 ווי א שטיק מילגרוים  
 איז דיין שלייף  
 פון־אונטער דיין שליער ;

4 דיין האלו איז  
 ווי דוד'ס מהורעם  
 געבויט אין דער הויך.  
 מויוענד שילדען  
 הענגען אויף איהם —  
 אלע שילדען  
 פון די קריגסלייט.

5 דיינע צוויי בריסט זיינען,  
 ווי צוויי יונגע הינדען,  
 צווילינגס פון א הירשין,  
 וועלכע זיך פיטערען,  
 צווישען די ליליען. —

6 ביז דער טאג,  
 וועט פארװעהען,  
 און די שאַטענס —

זיך יאגען,  
 געהן וועל איך מיר,  
 צו דעם בארג פון מירע,  
 צו דעם בערגעל פון ווייהרויך.

7 דו ביזט אין גאנצען שען,  
 פריינדין מיינע,  
 קיין פעהלער איז  
 ניט פארזאנען אין דיר.

8 מיט מיר פון לבנון,  
 פארלאבטע (מיינע),  
 מיט מיר פון לבנון  
 אראפקומען זאלסטו ;  
 אראפקען זאלסטו,  
 פון שפיץ פון אמנה (בארג)  
 פון שפיץ פון שניר און חרמון,  
 פון די לייבען-וואוהנונגען,  
 פון די לעמפערט-געבירג.

9 האַסט ס'הערץ מיך געפאנגען,  
 מיין שוועסטער, פערלאבטע,  
 האַסט ס'הערץ מיך געפאנגען,  
 מיט א י נ ע ם  
 פון די בליקען דיינע.

מיט א י ין שנור  
פון די האלז-בענדער דיינע.

10 ווי שען איז דיין ליעבע,  
מיין שוועסטער, פערלאַבטע,  
ווי זיסער איז  
דיין ליעבע פון וויין,  
און דער דופט-גערוך  
פון די זאלבען דיינע —  
פאר אלע געווירצען!

11 זיסקייט טריפען  
דיינע ליפען,  
פארלאַבטע (מיינע),  
האַנג און מילך  
אונטער דיין צונג זיינען.  
און דער דופט  
פון די קליידער דיינע,  
איז ווי דער דופט  
פון דעם לבנון. —

12 א גאַרטען פאַרשלאַסען  
איז מיין שוועסטער,  
(מיין) פאַרלאַבטע —  
א ברונען פאַרשלאַסען,  
א קוואַל א פאַרויגעלטער.

- 13 די שפראצונגען דיינע  
זיינען א גארמען  
פון מילגרוימען  
און טהייערע פרוכמען,  
פון ציפער-בלומען  
און נארד-געווירצען.
- 14 נארד און זאפראן,  
געווירץ-שמענגלעך  
און צימערינג,  
און אלע ווייתרויך-ביימער,  
מירע און אלע-בלאט,  
און אלע געקליבענע בשמים ;
- 15 א גארמען-קוואל  
א ברונען  
פון לעבעדיגען וואסער,  
וואס פליסט  
פון לכנון ארויס.
- 16 ערוואך, א צפון ווינד!  
און קום, א דרום-ווינד!  
וועה (אויף) מיין גארמען,  
זאלען צופליסען



זיינע געווירצען,  
זאל קומען מיין געליעבטער,  
אין גארטען זיינעם  
און עסען זיין טהייערע פרוכט.



## קאפיטעל ה.

1  
 כ'בין אריינגעקומען  
 אין גארטען מיינעם,  
 מיין שוועסטער,  
 (מיין) פארלאבטע.  
 כ'האב געקליבען  
 מיין מירע,  
 און מיינע געווירצען,  
 כ'האב געגעסען  
 מיין צוקער-ראָהר,  
 מיט דעם האַניג מיינעם,  
 כ'האב געטרונקען  
 מיין וויין מיט מיין מילך.  
 עסט קאמערעדען,  
 טרינקט און באַטרינקט זיך,  
 געליעכטע.

2  
 איך שלומער  
 און מיין הערץ איז וואַך.  
 אַ שמים!  
 מיין געליעכטער קלאַפט:  
 „אַ עפען מיר,

„מיין שוועסטער,  
 „מיין פריינדין,  
 „מיין טוב,  
 „מיין אונשולדיגע,  
 „דען מיין קאפ  
 „געפילט איז מיט טהוי,  
 „די לאקען מיינע —  
 „מיט טראָפענס פון נאכט.“ —

3 כ'האָב אויסגעטהאָן  
 מיין העמד (שוין).  
 ווי קען איך עם אַנטהאָן ? —  
 כ'האָב געוואָשען  
 די פיס מיינע,  
 ווי קען איך באַשמוצען זיי ?

4 דער געליעבטער מיינער  
 האָט אויסגעשמרעקט זיין האַנד,  
 דורך דער טהיר-לאָך,  
 און די אינגעווייד מיינע  
 געשמאַכט נאָך איהם האַבען.

5 אויפגעשטאַנען בין איך  
 מיין געליעבטען צו עפ'נען

און מיינע הענד האַבען  
 מיט מירע געטריפט,  
 און (פון) מיינע פינגער  
 איז מירע געפלאַסען,  
 איבער די הענדטלעך פון שלאָס.

6 געעפענט האַב איך  
 מיין געליעבטען,  
 און מיין געליעבטער געווען איז  
 אַוועק שטילערהייד. —  
 מיין זעל איז פאַרגאַנגען געווען,  
 ווען ער האַט גערעדט.  
 געזוכט איהם האַב איך  
 און כ'האַב איהם ניט געפונען,  
 גערופען איהם האַב איך  
 און געענטפערט מיר האַט ער ניט.

7 באַגעגענט מיך האַבען  
 די וועכטער  
 וואָס געהען אַרום  
 אין דער שטאָדט,  
 געשלאָגען מיך האַבען זיי,  
 פאַרוואַנדעט מיך האַבען זיי,  
 אַרונטערגענומען  
 מיין שליוער מיר האַבען  
 די מויערען־הימער.

8 אייך באשווער איך,  
 מעכטער פון ירושלים,  
 ווען איהר וועט געפינען,  
 דעם געליעכטען מיינעם  
 ניט זאגען איהם זאלט איהר,  
 אז איך בין  
 פון ליעבע פארשמאכט.

9 וואס איז דיין געליעכטער,  
 מעהר פון יעדען געליעכטען,  
 דו שענסטע פון פרויען?  
 וואס איז דיין געליעכטער  
 מעהר פון יעדען געליעכטען,  
 וואס דו האסט  
 אזוי אונז באשווארען? —

10 מיין געליעכטער איז  
 קלאר און גערויטעלט,  
 א'ן אויסגעצייכענטער  
 צווישען צעהן טויזענד.

11 זיין קאפ איז גינגאלד,  
 זיינע קרויזיגע לאקען —  
 שווארץ ווי דער ראב ;

12 זיינע אויגען —

ווי טויבען  
 ביי שמראמען פון וואסער,  
 וואס באדען אין מילך זיך,  
 און זיצען ביים קוואל.

13 זיינע באקען —

ווי א בעט פון געווירן,  
 טורעמס פון בשמים;  
 זיינע ליפען —  
 ליליען וואס טריפען,  
 מיט פליסענדער מירע.

14 די הענד זיינע —

וואלצען פון גינגאלד,  
 באזעצט מיט מאפאזען;  
 דער לייב זיינער —  
 א שניצווערק פון עלפען-ביין,  
 ארום מיט סאפירען געפאסט.

15 זיינע היפטען —

זיילען פון מירמעל,  
 באפעסטיגט  
 אויף שוועלען פון גינגאלד.  
 זיין אויסזעהן איז

זוי דער לבנון,  
אויסעררוועהלט איז ער  
ווי צעדערעץ־בויםער.

16 זיין גומען  
איז זיסקייט,  
און ער אין גאנצען —  
ליעבליכקייט.

אט דאס איז מיין געליעבטער,  
און דאס איז מיין פריינד,  
מעכטער פון ירושלים!



## קאפיטעל ו.

1 וואוהין איז געגאנגען  
 דער געליעבטער דיינער,  
 דו שענסטע פון פרויען?  
 וואוהין האָט געווענדט זיך  
 דער געליעבטער דיינער?  
 און זוכען איהם וועלען מיר,  
 (צוואַמען) מיט דיר?

2 מיין געליעבטער האָט  
 אין זיין גארטען גענידערט,  
 צו די געווירץ-בעעטען —  
 צו וואַנדערן  
 אין די גערטנער,  
 און אויפקלייבען  
 ליליען.

3 איך געהער מיין געליעבטען,  
 און צו מיר — מיין געליעבטער,  
 ער, וועלכער וואַנדערט  
 צווישען די ליליען.



4 שׁען ביזמו,  
געליעבטע מיינע,  
ווי תרצה ;  
ליעבליך,  
ווי ירושלים.  
שרעקליך,  
ווי די באפאָהנמע (ארמייען).

5 קעהר אוועק פון מיר  
די אויגען דיינע,  
דען זיי האַבען  
באוועלטיגט מיך.  
די האַאר דיינע זיינען,  
ווי אַ סטאָדע פון ציגען,  
וואָס לאַנג אַראָפּ זיך  
פון גלעד.

6 דיינע צייהנער —  
ווי אַ סטאָדע פון שעפּסען  
וואָס זיינען  
פון וואַש־טייך געקומען,  
וואָס צווילינגס  
געבערען זיי אלע  
און קיינע וועלכע פאַרוואַרפט  
פאַראַנען איז ניט צווישען זיי.

- 7 ווי א שטיק מילגרוים  
איז דיין שליף  
פון אונטער דיין שליוער.
- 8 זעכציג זיינען זיי  
די קיניגינען,  
און אכציג —  
די קעפסווייבער,  
און מיידלעך —  
אָהן אַ צאָהל.
- 9 איינע (אַבער)  
איז מיין טויב,  
מיין אונשולדיגע,  
איינע ביי איהר מוטער,  
זי איז דער ליעבלינג  
פון דער וועלכע האט זי געבאַרען.  
געזעהן זי האָבען  
די יונגפרויען,  
און האָבען זי  
גליקליך געשעצט ;  
קיניגינען און קעפסווייבער —  
און האָבען געריהמט זי.
- 10 ווער איז די וועלכע קוקט,  
ווי דער מאַרגען אַרויס ?

שען ווי די לבנה,  
 לוימער ווי די זונן,  
 שרעקליך ווי די באפאָהנמע (ארמייען)?

11 צום נוס'גארמען  
 האָב איך גענידערט,  
 צו באַקוקען  
 די גרינסען פון מאָל,  
 צו זעהן  
 אויב געבליהט האָט  
 דער וויינשטאַק,  
 אויב קנאַספען אַרויסגעלאָזט  
 האָבען די מילגרוימען.

12 איך ווייס ניט (ווי) —  
 מיין זעעל האָט געבראַכט מיך,  
 צווישען די רייט־זועגען  
 פון מיין פירסטליכען פאלק.



## קאפיטעל ז.

1 קום צוריק, קום צוריק  
 א, שולמית!  
 קום צוריק, קום צוריק  
 און מיר וועלען דיך אַנקוקען! —  
 „וואָס קוקט איהר אויף שולמית  
 „אזוי ווי אויף אַ באַר־טאַנץ?“

2 ווי שען זיינען  
 די טריט דיינע  
 אין די סאַנדאַלען,  
 א, פירסמליכע מאַכמער!  
 די רונדקייטען  
 פון דיינע היפּטען  
 זיינען ווי שמוק־ווערק —  
 די אַרבייט  
 פון קינסטלערישע הענד.

3 דוין נאַפעל איז  
 אַ בעכער אַ רונדער —  
 עס פּעהלט ניט  
 דער ווירציגער טראַנק;

דיין בויד איז  
א הויפען פון ווייץ,  
אין ליליען גערצהמט.

4 דיינע צוויי בריסט זיינען,  
ווי צוויי יונגע הינדען,  
צווילינגס פון א הירשין.

5 דיין האלו איז אזוי ווי  
אן עלפענבייך־טהורעם;  
די אויגען דיינע —  
ווי די בעכען אין חשבון,  
ביי די טהויערען  
פון בת־רבים;  
דיין נאז —  
ווי דער טהורעם  
אויף דעם לבנון,  
וואס קוקט  
אויף דמשק ארונטער.

6 דיין קאפ אויף דיר  
איז ווי דער כרמל,  
און דאס געפלעכט פון דיין קאפ  
ווי דער פורפור —  
דער קייניג איז  
אין די לאקען פארקניפט.

- 7 ווי שען ביזמו  
און ווי זים ביזמו,  
\* ליבע,  
מיט די פריידען (דיינע)!
- 8 אט דער געוואקס דיינער  
איז גלייך צו א פאלמענבוים,  
און די בריסט דיינע —  
צו בינטלעך פון טרויבען.
- 9 איך האב געטראכט:  
ארויפשטייגען וועל איך  
צום פאלמענבוים,  
אננעהמען וועל איך  
די צווייגען זיינע,  
און ס'זאלען די בריסט דיינע  
ווי בינטלעך פון וויינשמאק זיין.  
און דער דופט פון דיין נאז  
ווי עפעל-גערוך ;
- 10 און דיין גומען אזוי ווי  
דער טהייערער וויין. —  
ער (דער וויין) פליסט גלייך  
צום געליעבטען מיינעם,

ער פליסט אויף די ליפען  
פון די וועלכע שלומערען.

11 איך געהער

צום געליעבטען מיינעם,  
און זיין באגעהר  
איז צו מיר.

12 קום, געליעבטער מיינער,

מיר וועלען ארויסגעהן אין פעלד,  
נעכטיגען וועלען מיר  
צווישען די ציפער-בלומען!

13 מיר וועלען באגינען

אזועג אין די וויינגערטנער,  
זעהן אויב געבליהט  
דער וויינשטאק האט,  
אויב אויפגעמאכט האט  
די בליהונג זיך,  
אויב קנאספען ארויסגעלאזט  
האבען די מילגרוימען.  
דארט וועל איך שענקען  
מיין ליעבע צו דיר.

14 די ליבעס-עפעל (מאנדראגארא)

לאזען דופט ארויס,  
און נעבען די מהירען אונזערע —

אלערליי טהייערע פרוכטען,  
פרישע און אלטע.  
געליעכטער! איך האב (זיי)  
באהאלטען פאר דיר.





## קאפיטעל ה.

- 1 א ווען אימיצער וואלט דין  
געמאכט פאר א ברודער צו מיר,  
וואס האט די בריסט  
פון מיין מוטער געזויגען.  
איך וואלט אין גאס  
באגעגענט דין,  
איך וואלט דין געקוסט  
און פארזאכטען מיך וואלט מען נישט!
- 2 איך וואלט דין געפיהרט,  
איך וואלט דין געבראכט  
צום הויז פון מיין מוטער  
וועלכע מיך לערנט;  
געגעבען דיר טרינקען  
פון וויין געקאכטען,  
פון מילגרוימען-זאפט.
- 3 זיין לינקע (האנד) איז  
אונטער מיין קאפ  
און זיין רעכטע (האנד)  
נעהמט מיך ארום.

- 4 אייך באשווער איך,  
 מעכטער פון ירושלים,  
 ניט זעקען זאלט איהר  
 און ניט אויפריהרען זאלט איהר  
 די ליבע,  
 ביז זי וועט געלוממען (אליין).
- 5 ווער איז די, וועלכע קומט  
 פון דער וויסמע ארויס,  
 זיך לעהנענדיג  
 אויף איהר געליעבטען ? —  
 אונטער דעם עפעליבוים  
 האב איך דיך אויפגעוועקט,  
 דארט האט געהאט דיך  
 דיין מוטער,  
 דארט האט די וועהען געהאט,  
 די, וועלכע האט דיך געבארען.
- 6 דריק מיך ארויף ווי א זיגעל,  
 אויף דעם הערצען דיינעם,  
 ווי א זיגעל —  
 אויף דעם ארעם דיינעם,  
 דען מעכטיג ווי טויט  
 איז די ליבע,  
 גרויזאם ווי גיהנום

די אייפערזוכט איז.  
 איהרע פונקען זיינען  
 פונקען פון פייער  
 א פלאמע פון גאט.

7 וואסערען גרויסע  
 קענען די ליבע ניט לעשען,  
 און טייכען ניט וועלען  
 אוועגשווענקען זי.  
 ווען געבען א מאן זאל  
 דאס גאנצע פערמעגען  
 פון זיין הויז  
 פאר ליבע —  
 פארזאכטען איהם וואלט מען.

8 א קליינע שוועסטער  
 איז דא ביי אונז,  
 און קיין בריסט (נאך)  
 האט זי ניט.  
 וואס זאלען מיר  
 מיט אונזער שוועסטער טהאן,  
 ווען שדכ'ען זיך  
 וועט מען ארום איהר ?

9 וואלט זי א מויער געווען,  
 וואלטען געבויט מיר

א פאלאץ פון זילבער אויף איהר,  
 און וואלט זי א טויער געווען,  
 באפעסטיגט וואלטען מיר  
 א טאוועל פון צעדער אויף איהר. —

10 „איך בין א טויער-וואנד

און מיינע בריסט —

זוי די טורעמס.

דרום בין איך געווען

אין די אויגען זיינע

זוי א קוואל פון גליק.“

11 א וויינגארטען איז ביי שלמה'ן

געווען אין בעל-המון.

אפגעגעבען האט ער

דעם וויינגארטען צו וועכטער,

איטליכער מאן

ברינגט פאר זיין פרוכט

א טויזענד זילבער-שטיק.

12 דער וויינגארטען מיינער

איז פאר (אנטקענען) מיר.

דיר, שלמה,

די טויזענד,

און צוויי הונדערט פאר די,

זעלכע היטען זיין פרוכט.

13 א, דו וועלכע וואוהנסט  
 אין די גערטנער!  
 עם האַרכען די פריינד  
 אויף דיין שמים —  
 א לאַז (זי) מיך הערען!

14 אַנמלוּף דיר,  
 געליעבטער מיינער!  
 און זיי גלייך  
 צו אַ הירש,  
 אַדער צו  
 אַ הינד אַ יונגען,  
 אויף די געווירציגע בערג.





רזת





# רות

קאפיטעל א.

- 1 און עס איז געוועזען אין די טעג ווען עס האָבען גערייבט  
טעט די ריכטער: און עס איז געוואָרען אַ הונגער  
אין לאַנד, און אַוועקגעגאַנגען איז אַ מאַן פֿון בית  
לחם אין יהודה, צו וואַהנען אין די פעלדער פֿון  
מואב, ער און זיין ווייב און די צוויי זיהן זיינע.
- 2 און דער נאָמען פֿון דעם מאַן איז געווען אלימלך און  
דער נאָמען פֿון זיין ווייב — נעמי, און דער נאָמען  
פֿון די ביידע זיהן זיינע — מחלון און כליון; (אַלע)  
פֿון אַפּרת, פֿון בית לחם אין יהודה. און זיי זיינען  
געקומען אין די פעלדער פֿון מואב און זיינען דאָרט  
פאַרבליבען.
- 3 און געשטאַרבען איז אלימלך דער מאַן פֿון נעמי און  
איבערגעבליבען איז זי און די צוויי זיהן איהרע.
- 4 און זיי האָבען גענומען פאַר זיך ווייבער פֿון מואב;  
דער נאָמען פֿון איינע איז געווען ערפּה און דער  
נאָמען פֿון דער צווייטער — רות. און זיי האָבען  
דאָרט געוואוהנט אַרום צעהן יאָהר.
- 5 און געשטאַרבען זיינען אויך זיי ביידע — מחלון און

- כליון. און איבערגעבליבען איז די פרוי אהן איהרע קינדער און אהן איהר מאן.
- 6 און אויפגעהויבען זיך האט זי און איהרע שניר, און זי האט זיך צוריקגעקעהרט פון די פעלדער פון מואב, דען זי האט געהערט אין דעם פעלד פון מואב אז גאט האט זיך דערמאנט אן זיין פאלק, זיי צו שענקען ברויט.
- 7 און זי איז אוועקגעגאנגען פון דעם ארט וואו זי איז געוועזען, און די ביידע שניר איהרע מיט איהר. און זיי זיינען געגאנגען אין וועג אום זיך צוריקצוקעהרען צו דעם לאנד יהודה.
- 8 און געזאגט האט נעמי צו איהרע צוויי שניר: געהט, קעהרט זיך אום, אימליכע צו דעם הויז פון איהר מוטער. זאל גאט אייך טהאן גוטס אזוי ווי איהר האט געטהאן מיט די געשמארבענע און מיט מיר.
- 9 גאט זאל אייך געבען און איהר זאלט געפינען א'ן אפרוה, אימליכע אין דעם הויז פון איהר מאן. און זי האט זיי געקוסט און זיי האבען אויפגעהויבען זייער שטים און האבען געוויינט.
- 10 און זיי האבען געזאגט צו איהר: כליון מיט דיר (צוזאמען) וועלען מיר זיך אומקעהרען, צו דיין פאלק.
- 11 און געזאגט האט נעמי: קעהרט זיך אום, מעכטער מיינע, צו וואס זאלט איהר געהן מיט מיר? זיינען

- דען נאך דא זיהן אין מיין לייב, און זיי זאלען זיין  
מאנען פאר אייך ?
- 12 קעהרט זיך אום, טעכטער מיינע, דען איך בין צו  
אלט צו געהערען א מאן. און ווען איך זאל שוין  
זאגען, עס איז פאר מיר דא א האפענונג, און איך  
זאל נאך היינטיגע נאכט געהערען צו א מאן, און  
זאל אויך געבערען זיהן —
- 13 וועט איהר אויף זיי ווארטען ביז זיי וועלען גרויס  
ווערען ? וועט איהר צוליעב זיי אוינזאם בלייבען אום  
ניט צו געהערען צו א מאן ? ניין, טעכטער מיינע ;  
דען מיר איז פיעל ביטערער פון אייך, דען אויף מיר  
איז אויסגעגאנגען די האנד פון גאט.
- 14 און זיי האבען אויפגעהויבען זייער שמים און זיי  
האבען געוויינט. און ערפא האט געקוסט איהר  
שוויגער, אבער רות האט געקלעפט צו איהר.
- 15 און זי האט געזאגט : אט האט זיך אומגעקעהרט דיין  
שוועגערין צו איהר פאלק און צו איהרע געטער.  
קעהר זיך (אויך) אום, נאך דיין שוועגערין.
- 16 און רות האט געזאגט : ניט בעט מיך איך זאל דיך  
פארלאזען אום אַוועקצוגעהן פון דיר, דען וואוהין  
דו וועסט געהן וועל איך געהן, און וואו דו וועסט  
זיך אויפהאלטען וועל איך זיך אויפהאלטען, דיין  
פאלק איז מיין פאלק, און דיין גאט איז מיין גאט.
- 17 וואו דו וועסט שטארבען וועל איך שטארבען, און

דארט וועל איך באגראַבען ווערען. גאָט זאל מיר  
פאַרגעלטען אזוי און נאָך מעהר, ווי בלויז דער טויט  
וועט פאַנאָדערשיידען צווישען מיר און צווישען  
דיר!

18 און זי האָט געזעהן אז זי רייסט זיך צו געהן מיט איהר,  
און זי האָט אויפגעהערט צו ריידען צו איהר.

19 און זיי זיינען געגאַנגען ביידע ביז זיי זיינען אָנגעקור-  
מען אין בית לחם. און עס איז געשעהן ווען זיי  
זיינען אָנגעקומען אין בית לחם, אז די גאַנצע שטאָדט  
האָט אויפגעטומעלט מיט זיי. און זיי האָבען גע-  
זאָגט: איז דאָס נעמי?

20 און זי האָט געזאָגט צו זיי: ניט רופט מיך נעמי  
(ליעבליכע), רופט מיך מרה (ביטערע), דען דער אל-  
מעכטיגער האָט מיר זעהר פאַרכייטערט.

21 איך בין מיט פולען אַוועקגעגאַנגען און מיט לעדיגען  
האָט מיך גאָט צוריקגעקעהרט, צו וואָס זאלט איהר  
מיך רופען נעמי, ווען גאָט האָט מיך געשמראַפט,  
און דער אלמעכטיגער האָט מיך פאַראַונגליקט?

22 און (אזוי) האָט זיך אומגעקעהרט נעמי, און מיט איהר  
איהר שנור רות די מואב'ערין, וועלכע האָט זיך צוריק-  
געקעהרט פון די פעלדער פון מואב. און זיי זיינען  
אָנגעקומען אין בית לחם אין אָנהויב פון שניט-צייט  
פון גערשמען.

## קאפיטעל ב.

- 1 און נעמי האָט געהאַט איהר מאַן'ס אַ קרוב אַ העלדי־  
שען פיהרער פון אלימלך'ס פאַמיליע און זיין נאַמען  
איז געווען בעז.
- 2 און געזאָגט האָט רות די מואב'עריין צו נעמי'ן: איך  
וועל אקאַרשט געהן אין פעלד און איך וועל קלייבען  
זאַנגען הינטער עמיצען (פון די שניטערס), וואָס איך  
וועל געפינען לייטזעליגקייט אין זיינע אויגען. און  
זי האָט געזאָגט צו איהר: געה, טאַכטער מיינע.
- 3 און זי איז געגאַנגען און זי איז געקומען (אַהין) און זי  
האָט געקליבען אין פעלד, הינטער די שניטערס. און  
געפאַלען איז איהר צופאַל אויף דעם פעלד־טהייל  
וואָס איז געוועזען בעז'ס, פון אלימלך'ס פאַמיליע.
- 4 און מיט אַמאַל איז בעז אָנגעקומען פון בית לחם און ער  
האָט געזאָגט צו די שניטערס: גאָט מיט אייך! און  
זיי האָבען געזאָגט צו איהם: בענשען זאָל דיך גאָט!
- 5 און בעז האָט געזאָגט צו זיין יונג, וואָס איז געווען  
געשטעלט איבער די שניטערס: וועמען געהערט  
דאָס דאָזיגע מיידעל?
- 6 און געענטפערט האָט דער יונג, וואָס איז געווען  
געשטעלט איבער די שניטערס, און ער האָט געזאָגט:  
א מואב'ער מיידעל איז זי, די וואָס האָט זיך צוריק־  
געקעהרט מיט נעמי'ן פון די פעלדער פון מואב.
- 7 און זי האָט געזאָגט: איך וועל אקאַרשט געהן אין

פעלד זאמלען צווישען די גארבען, הינטער די שניטערס. און זי איז געקומען און זי איז געבליבען פון זינט פריהמארגען ביז איצטער; דאס אויפ־האלטען זיך איהרס אין הויז איז געווען (בלויז) וועניג.

8 און בעז האט געזאגט צו רות'ן: דו האסט דאך צו געהערט, מיין טאכטער; געה ניט קלייבען אין א'ן אנדער פעלד, און זאלסט אויך ניט אווענגעהן פון דאנען, און אזוי זאלסט דו זיך האלטען מיט מיינע (פעלד)-מיידלעך.

9 דייןע אויגען (זאלען זיין) אויף דעם פעלד וואס זיי שניידען, און דו זאלסט געהן הינטער זיי. אט האב איך באפויהלען די יונגען דיך ניט אנצוריהרען. און ווען דו וועסט זיין דורשטיג זאלסטו געהן צו די געפעסען און דו זאלסט טרינקען פון וואנען עס שעפען די יונגען.

10 און זי איז געפאלען אויף איהר געזיכט און זי האט זיך געבוקט צו דער ערד, און זי האט געזאגט צו איהם: פארוואס האב איך געפונען לייטזעליגקייט אין דייןע אויגען וואס דו האסט זיך געלאזט באקענען צו מיר? און איך בין דאך א פרעמדע.

11 און געענטפערט האט בעז און האט געזאגט צו איהר: דערצעהלט איז מיר געווארען אלץ וואס דו האסט געטאן מיט דיין שוויגער נאך דעם טויט פון דיין

- מאן, אז דו האָסט פּאַרלאָזען דיין פּאַטער און דיין  
מוטער און דיין געבורטסלאַנד און דו ביסט געגאַנגען  
צו אַ פּאַלק וואָס דו האָסט נישט געקענט נעכטען  
אייערנעכטען.
- 12 באַצאַהלען זאָל גאָט דיין טהאַט, און זאָל דיין לוייהן  
זיין פּאַרפּול פּון דעם גאָט דעם האַרר פּון ישׂראל,  
וואָס דו ביסט געקומען זיך צו שיצען אונטער זיינע  
פּליגלען.
- 13 און זי האָט געזאָגט: איך האָב געפונען לייטזעליג-  
קייט אין דייןע אויגען, מיין האַרר, דען דו האָסט מיך  
געטרייסט און דו האָסט גערעדט צו דעם האַרצען  
פּון דיין דיענסט, און איך בין (דאָך צומאַל) נישט ווי  
איינע פּון דייןע דיענסטען.
- 14 און געזאָגט האָט צו איהר בעז: אין דער צייט פּון  
עסען קום צוגעהן אַהער און עסס פּון דעם ברויט,  
און טונק איין דיין שטיק אין עסיג. און זי האָט זיך  
געזעצט ביי דער זייט פּון די שניטערס און ער האָט  
איהר דערלאָנגט געבאַקטע זאַנגען און זי האָט  
געגעסען און זי האָט זיך געזעטיגט און האָט נאָך  
איבערגעלאָזען.
- 15 און זי איז אויפגעשטאַנען צו קלייבען, און באַפויהלען  
האַט בעז זיינע יונגען, אזוי צו זאָגען: אויך צווישען  
די גאַרבען זאָל זי קלייבען און איהר זאָלט זי נישט  
פאַרשעמען.

- 16 איהר זאלט אויך אראפנעהמען פון איהר'ט וועגען פון די בינטלעך און איהר זאלט איבערלאזען און זי זאל אויפקלייבען, און איהר זאלט ניט אנשרייען אויף איהר.
- 17 און זי האט געקליבען אין פעלד ביז'ן אבענד, און זי האט אויסגעקלאפט דאס וואס זי האט אנגעקליבען, און עס איז געווען ארום אן איפה (מאס) גערשמען.
- 18 און זי האט עס אוועגעטראגען, און איז געקומען אין די שטאדט. און דערזעהן האט איהר שוויגער וואס זי האט אנגעקליבען. און זי האט אויך ארויסגענומען און איהר געגעבען וואס זי האט איבערגעלאזען נאך איהר זאט ווערען.
- 19 און געזאגט האט צו איהר איהר שוויגער : וואו האסטו געקליבען היינט, און וואו האסטו געזאמעלט ? זאל דער וועלכער האט זיך געלאזט באקענען צו דיר, זיין געבענשט ! און זי האט דערזעהלט איהר שוויגער ביי וועמען זי האט געזאמעלט, און זי האט געזאגט : דער נאמען פון דעם מאן וואס איך האב געזאמעלט ביי איהם היינט איז בעז.
- 20 און געזאגט האט נעמי צו איהר שנור : געבענשט זאל ער זיין ביי גאט, וועלכער האט ניט אויפגעהערט זיין גענאד מיט די לעבעדיגע אזוי ווי מיט די טויטע. און געזאגט האט צו איהר נעמי. נאָהענט איז אונז דער מאן, פון אונזערע בלומ־פֿערוואַנדטע איז ער.



- 21 און געזאגט האָט רות די מואב'ערין : ער האָט טאַקי  
אויך געזאָגט : געבען מיינע יונגען זאָלסטו זיך האַל-  
טען, ביז וואַנען זיי וועלען האַבען געענדיגט מין  
גאַנצען שניט.
- 22 און געזאָגט האָט נעמי צו רות איהר שנוּר : עם איז  
גוט, טאַכטער מיינע, אַז דו זאָלסט געהן מיט זיינע  
(פעלד)-מיידלעך, און מען זאָל דיך ניט אַנטרעפען  
אין אַ'ן אַנדער פעלד.
- 23 און זי האָט זיך געהאַלטען צווישען די (פעלד)-  
מיידלעך פון בעז אום צו קלייבען, ביז דאָס ענדיגען  
זיך פון דעם שניט פון די גערשמען, און פון דעם  
שניט פון די וויין. און געוואהנט האָט זי מיט איהר  
שוויגער.

## קאפיטעל ג.

- 1 און געזאָגט צו איהר האָט נעמי, איהר שוויגער :  
טאַכטער מיינע, איך מוז דאָך אויסזוכען דיר אַ'ן  
אַפרוה וואָס זאָל זיין גוט פאַר דיר.
- 2 און אַצונד, איז ניט בעז אונזער פערוואַנדטער, דער  
וואָס דו ביסט געווען מיט זיינע (פעלד)-מיידלעך ?  
אַט שופעלט ער (די תבואה) אין דעם שיער פון די  
גערשמען היינט ביי נאַכט.
- 3 און דו זאָלסט זיך אַרומוואַשען, און זאָלסט זיך באַזאָל-  
בען, און דו זאָלסט אַנטהאַן אויף זיך דיינע קליידער  
און זאָלסט אַרונטערגעהן צו דעם שיער. זאָלסט זיך

- ניט לאזען באמערקען פון דעם מאן ביז ער וועט  
האבען געענדיגט צו עסען און צו טרינקען.
- 4 און עס זאל געשעהן, ווען ער וועט זיך לעגען, דאן  
זאלסטו זיך מערקען דעם אַרם וואו ער האט זיך  
געלעגט, און דו זאלסט געהן, און דו זאלסט אַפּדעקען  
זיין צופיסען און דו זאלסט זיך אוועגלעגען. און ער  
וועט דיר (שוין) זאגען וואָס דו זאלסט טהאָן.
- 5 און זי האט געזאָגט צו איהר : אַלץ וואָס דו זאָגסט וועל  
איך טהאָן.
- 6 און זי איז אַרונטערגעגאַנגען צו דעם שייער, און זי  
האט געטראָגן אַלץ ווי איהר שוויגער האט איהר  
באַפויהלען.
- 7 און בעז האט אַפּגעגעסען און האט אַפּגעטרונקען און  
זיין האַרץ איז געוועזען פּרעהליך, און ער איז  
געגאַנגען זיך לעגען אין אַ ווינקעל פון דעם תּבואה-  
הויפען. און זי איז געקומען שטילערהייד און האט  
אַפּגעדעקט זיין צופוסען און האט זיך אוועקגעלעגט.
- 8 און עס איז געווען אין האַלבע נאַכט, האט זיך דער מאן  
דערשראָקען און ער האט זיך אומגעדּרעהט און מיט  
אַמאָל אַ פּרוי ליעגט איהם צופוסען.
- 9 און ער האט געזאָגט : ווער ביסט דו ? און זי האט  
געזאָגט : איך בין רות דיין דיענסט, און דו זאלסט  
פאַרשפּרייטען דייןע פּליגלען איבער דיין דיענסט  
דען דו ביסט אַ בלוט-פּערוואַנדטער.

- 10 און ער האָט געזאָגט : געבענשט זאָלסטו זיין פֿאַר  
גאָט, מיין מאַכטער! דו האָסט אַרויסגעווייעזען דיין  
לעצטע עדעלקייט נאָך בעסער ווי די ערשטע, מיט  
דעם וואָס דו ביסט ניט נאָכגעגאַנגען נאָך די בחורים  
צי אַרעם צי רייך.
- 11 און אַצונד, מיין מאַכטער, זאָלסטו ניט מורא האָבען ;  
אַלץ וואָס דו וועסט זאָגען וועל איך דיר מ'האַפֿן. דען  
עס ווייס דער גאַנצער מויער (די באַפעלקערונג) פֿון  
מיין פֿאַלק אַז דו ביסט אַ העלדישע פֿרוי.
- 12 און אַצונד, הגם יא טאָקי, איך בין אַ בלוט־פֿאַרוואַנד־  
טער, אבער עס איז דאָ אַ בלוט־פֿאַרוואַנדטער  
נעהנטער פֿאַר מיר.
- 13 נעכטיג איבער די נאַכט, און עס וועט זיין אין פֿריה־  
מאַרגען, אויב ער וועט דיך צונעהמען—גוט, זאָל ער  
צונעהמען, און אויב ער וועט ניט וועלען דיך  
צונעהמען, דאַן וועל איך דיך צונעהמען, אַזוי ווי  
גאָט לעבט! בלייב ליגען ביז'ן פֿריהמאַרגען.
- 14 און זי איז געלעגען ביי זיין צופֿוסען ביז'ן פֿריה־  
מאַרגען, און זי איז אויפגעשטאַנען איידער אין  
מענש קען דערקענען אַ צווייטען. דען ער האָט  
געזאָגט : עס זאָל ניט באַוואוסט ווערען אַז די פֿרוי  
איז געקומען אין שייער.
- 15 און ער האָט געזאָגט : גיעב מיר דיין אויבער־טוך וואָס  
אויף דיר, און האַלט עס צו. און זי האָט עס צו־

- געהאלטען און ער האט אריינגעמאסטען זעקס  
(מעסטלעך) גערשמען, און ער האט עס איהר ארויפ־  
געלעגט. און ער איז אוועגעגאנגען אין שטאדט.
- 16 און זי איז געקומען צו איהר שוויעגער, און זי האט  
געזאגט: ווי איז עס מיט דיר, טאכטער מיינע? און  
זי האט איהר דערצעהלט אלץ וואס דער מאן האט  
איהר געטהאן.
- 17 און זי האט געזאגט: די דאזיגע זעקס (מעסטלעך)  
גערשמען האט ער מיר געגעבען, דען ער האט  
געזאגט: דו זאלסט ניט קומען מיט לעדיגען צו דיין  
שוויעגער.
- 18 און זי האט געזאגט: זיין (דאָ), טאכטער מיינע, ביז  
דו וועסט וויסען ווי די זאך וועט אויספאלען, דען ניט  
רוהען וועט דער מאן ביז ער וועט האבען געענדיגט  
די זאך היינט.

## קאפיטעל ד.

- 1 און בעז איז ארויפגעגאנגען צו דעם טויער (פון  
שטאדט), און ער האט זיך דארט אווענגעזעצט, און  
מיט אמאל געהט פארביי דער בלומ־פארוואנדטער,  
פון וועלכען בעז האט גערעדט. און ער האט גע־  
זאגט: קום אהער, זעץ זיך דא, דער און דער! און  
ער איז צוגעקומען און האט זיך געזעצט.
- 2 און ער האט גענומען צעהן מענער פון די עלטסטע פון

- דער שטאָדט, און ער האָט געזאָגט: זעצט זיך דאָ.  
און זיי האָבען זיך געזעצט.
- 3 און ער האָט געזאָגט צו דעם בלוט־פּערוואַנדטען: דער  
פעלד־טהייל וואָס האָט געהערט צו אונזער ברודער,  
צו אלימלך, האָט פאַרקויפט נעמי, וועלכע האָט זיך  
צוריקגעקעהרט פון דעם פעלד פון מואב.
- 4 און איך האָב געקלערט: איך וועל אַנטפלעקען דיין  
אוינער אַזוי צו זאָגען: קויף עס אָפּ פאַר די (אויגען פון  
די) וועלכע זיצען דאָ און פאַר די עלטסטע פון מיין  
פאָלק. אויב דו ווילסט אויסלייזען, לייז אויס; און  
אויב דו וועסט ניט אויסלייזען, זאָג מיר אום איך  
זאָל וויסען, דען עס איז ניטאָ אויסער דיר (קיינער)  
אויסצולייזען, און איך בין נאָך דיר. און ער האָט  
געזאָגט: איך וועל אויסלייזען.
- 5 און געזאָגט האָט בעז: אין דעם טאָג ווען דו קויפסט  
דאָס פעלד פון נעמי'ס האַנד און פון רות די  
מואב'ערין דעם געשטאַרבענעם ווייב — קויפסטו  
עס אום (ווידער) אויפצושמעלען דעם נאַמען פון דעם  
געשטאַרבענעם אויף זיין נחלה (אייגענטהום).
- 6 און געזאָגט האָט דער פּערוואַנדטער: איך פאַר מיר קען  
עס ניט אויסלייזען, אום איך זאָל ניט שאַדען מיין  
אייגענע נחלה. לייז דו אויס פאַר זיך, דאָס וואָס איך  
האָב געזאָלט אויסלייזען; דען איך קען (עס) ניט  
אויסלייזען.

- 7 און דאָס איז געוועזען פאַרצייטען (דער איינפיהר) צווישען אידען — ביי א'ן אויסלייזונג אָדער ביי א'ן אויסבייטונג: אום צו באַפעסטיגען עפעס א'ן אַפֿ-רייד, פלעגט אײן מאַן אַרונטערציהען זיין שוך און געבען דעם אַנדערען. און דאָס איז געווען דאָס געזעץ ביי אידען.
- 8 און געזאָגט האָט דער פאַרוואַנדטער צו בעז'ן: קויף עס פאַר זיך. און ער האָט אַרונטערגעצויגען זיין שוך.
- 9 און בעז האָט געזאָגט צו די עלטסטע און צו דעם גאַנצען פּאָלק: עדות זיינט איהר היינט אַז איך האָב אַפּגעקויפט אַלץ וואָס האָט געהערט צו אלימלך און אַלץ וואָס האָט געהערט צו כליון און מחלוז, פון נעמי'ס האַנד.
- 10 און אויך רות די מואב'ערין, דאָס ווייב פון מחלוז האָב איך זיך איינגעקויפט פאַר אַ ווייב, אום (ווידער-) אויפצושמעלען דעם נאָמען פון דעם געשטאַרבענעם אויף זיין נחלה, און עס זאָל ניט פאַרשנימען ווערען דער נאָמען פון דעם געשטאַרבענעם פון צווישען זיינע ברידער, און פון דעם טהויער (באַפעלקערונג) פון זיין וואהן-אַרט. עדות זיינט איהר היינט!
- 11 און געזאָגט האָבען דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס ביי'ן טהויער און די עלטסטע: עדות! גאָט זאָל מאַכען די פרוי, וועלכע קומט אַריין אין דיין הויז, אַזוי ווי

- רחל און לאה, וועלכע האָבען ביידע אויפגעבויט דאָס  
הויז פון ישראל ; און טהו אויף העלדישקייטען אין  
אפרת און קריג אַ באַרופענעם נאָמען אין בית לחם.
- 12 און דיין הויז זאל זיין, ווי דאָס הויז פון פּרץ וואָס  
תמר האָט געבאַרען צו יהודה'ן ; דורך דעם זאָמען  
וועלכען גאָט וועט דיר שענקען פון דער דאָזיגער  
יונגער פרוי.
- 13 און בעז האָט גענומען רות'ן און זי איז געוואָרען אַ  
ווייב צו איהם, און ער איז געקומען צו איהר, און  
גאָט האָט איהר געגעבען שוואַנגערשאַפט, און זי  
האָט געבאַרען אַ זוהן.
- 14 און די ווייבער האָבען געזאָגט צו נעמי'ן : געבענשט  
איז גאָט וועלכער האָט דיר ניט געלאָזען אָהן אַ בלוט-  
פאַרוואַנדמען היינטיגען טאָג, און באַרופען זאל  
ווערען זיין (דעם סינד'ס) נאָמען אין ישראל.
- 15 און ער זאל דיר זיין פאַר אַ קוויקונג פון דער זעעל  
און צו באַזאָרגען דיין עלטער, דען איהם געבאַרען  
האָט דיין שנוה, וועלכע האָט דיר ליעב, וועלכע איז  
(געווען) בעסער צו דיר ווי זיבען זיהן.
- 16 און נעמי האָט גענומען דאָס קינד און זי האָט איהם  
געלעגט אין איהר שוים, און זי איז געוואָרען א'ן ער-  
ציהערין פאַר איהם.
- 17 און די שכנ'טעס האָבען איהם אָנגערופען אַ נאָמען.  
(און זיי פלעגען) זאָגען : אַ זוהן איז געבאַרען

- געוואָרען צו נעמי'ן. און זיי האָבען אנגערופען זיין  
 נאָמען: עובד. דאָס איז (געווען) דער פאטער פון  
 ישי, דעם פאטער פון דוד.
- 18 און דאָס זיינען געווען די געבורטען פון פּרץ: פּרץ  
 האָט געבאָרען חצרון'ען.
- 19 און חצרון האָט געבאָרען רם'ען, און רם האָט געבאָרען  
 עמינדב'ן.
- 20 און עמינדב האָט געבאָרען נחשון'ען און נחשון האָט  
 געבאָרען שלמון'ן.
- 21 און שלמון האָט געבאָרען בעז'ן, און בעז האָט געבאָ-  
 רען עובד'ן.
- 22 און עובד האָט געבאָרען ישי'ן, און ישי האָט געבאָרען  
 דוד'ן.



קהלת



# קהלת

קאפיטעל א.

- 1 די זוערמער פון קהלת דער זוהן פון דוד קיניג אין ירושלים: —
- 2 נאָרישקייט פון נאָרישקיימען — זאָגט קהלת — נאָריש-קייט פון נאָרישקיימען; אַלץ איז נאָרישקייט!
- 3 וואָס פאַר אַ נויץ איז דעם מענשען אין זיין גאַנצער מאַמעריניס, וואָס ער מאַמערט זיך אונטער דער זונן?
- 4 אַ דור פאַרגעהט און אַ דור קומט אָן, און די ערד באַ-שמעהט אייביג.
- 5 און עס שיינט (ארויס) די זונן, און עס פאַרגעהט די זונן און פון איהר פלאַטץ צו וועלכען זי שמרעכט דאַרמען שיינט זי (ווידער) אַרויס.
- 6 געהענדיג צו דרום און זיך אומדרעהענדיג צו צפון, קרייזט זיך און געהט רונד אַרום דער ווינד, און אין זיינע קרייזען קעהרט אום זיך דער ווינד.
- 7 אַלע שמראַמען געהען צום ים און דער ים זוערט ניט פול; פון דעם פלאַטץ וואוהין די שמראַמען געהען, (פון) דאַרמען קומען זיי ווידער.

- 8 אלע זאכען מיהען זיך. קיין מענש קען (עס) ניט אויס־  
דריקען. ניט זאט ווערען קען דאָס אויג זעהענדיג און  
ניט פול דאָס אויער — הערענדיג.
- 9 וואָס איז געשעהן דאָס וועט (ווידער) געשעהן און  
וואָס איז געטהאָן געוואָרען דאָס וועט (ווידער) גע־  
טהאָן ווערען; און עס איז נימאָ קיין נייעס אונטער  
דער זונן.
- 10 פאַרפֿאַן אַ זאָך וואָס מע זאָגט (אויף איהר): אַט זעה  
עס איז אַ נייעס! (און דאָך) איז עס שוין געווען  
פון אלטע צייטען, (און) שוין געווען פֿאַר אונז.
- 11 (עס בלייבט ניט) קיין אַנדענקען פון די אַמאָליגע, און  
פון די שפּעטערדיגע וואָס וועלען ערשט זיין, פון  
זיי וועט אויך ניט בלייבען קיין אַנדענקען צווישען  
די, וואָס וועלען נאָך שפּעטער זיין.
- 12 איך, קהלת, בין געווען קיניג איבער ישראל אין  
ירושלים.
- 13 און איך האָב אָפּגעגעבען מיין האַרץ צו זוכען און צו  
פאַרשען מיט קלוגהייט, וועגען אַלצדינג וואָס פֿאַ־  
סירט אונטער די הימלען. דאָס (אויך) איז אַ שלעכטע  
באַשעפּטיגונג וואָס גאָט האָט געגעבען דעם מענ־  
שענ'ס קינדער זיך צו באַשעפּטיגען מיט איהר.
- 14 איך האָב געזעהן (די) אלע זאכען וואָס ווערען געטהאָן  
אונטער דער זונן, און אַלצדינג איז בלויז נאַרישקייט  
און ווידעיאָגעניס —

- 15 א פארקרימונג וואָס מע קען ניט אויסגלייכען און א פעהלער וואָס קען ניט גאנץ געמאַכט ווערען.
- 16 גערעדט האָב איך מיט מיין הערצען, זאָגענדיג: אַט בין איך גרויס געוואָרען און האָב ערוואָרבען מעהר קלוגהייט ווי אימליכער וואָס איז געווען פאַר מיר (א הערשער) איבער ירושלים, און מיין האַרץ האָט אָנגעזעהן פיעל חכמה און קענטעניס.
- 17 און איך האָב אָפגעגעבען מיין האַרץ צו פאַרשטעהן חכמה און (אויך) צו פאַרשטעהן משוגעת און נאַרישקייט; איך ווייס אָבער אַז דאָס אויך איז ווינד-יאָגעניס.
- 18 דען אין פיעל חכמה איז פיעל פאַרדרום, און דער וואָס מעהרט קענטעניס מעהרט וועהטאָג.

## קאפיטעל ב.

- 1 איך האָב געזאָגט אין מיין הערצען: קום לאַמיר דיך פרוכירען מיט לוסטיגקייט, און געניסען גומס זאָל-סטו; אָבער דאָס אויך איז נאַרישקייט.
- 2 אויף לאַכען האָב איך געזאָגט: ס'איז משוגע, און אויף לוסטיגקייט — וואָס טהוט זי אויף?
- 3 איך האָב געקלערט אין מיין הערצען, צו צוגעוואהנען צו וויין מיין לייב (צו דער זעלבער צייט וואָס) מיין הערץ זאָל זיך מיט חכמה אַרומפיהרען; און זיך האַלטען אָן נאַרישקייט ביז איך וועל זעהן וועלכעס

- איו דאס בעסטע פאר דעם מענשענ'ס קינדער, וואָס  
זיי זאלען טהאָן אונטער די הימלען אין זייערע  
געזעהלמע טעג פון לעבען.
- 4 איך האָב גרויסע זאכען אויפגעטהאָן : איך האָב מיר  
געבויט הייזער, איך האָב מיר געפלאַנצט ווייני-  
גערטנער.
- 5 איך האָב מיר געמאַכט גערטנער און סעדער און איך  
האָב איינגעפלאַנצט אין זיי יעדען (זאָרט) פֿרוכט-  
בויט.
- 6 איך האָב מיר געמאַכט סאַזעווקעס פון וואַסער, אום פון  
זיי אַנצוטרינקען דעם וואַלד מיט בוימער בעוואַקסען.
- 7 איך האָב איינגעשאַפט קנעכט און דיענסמען, און הויז-  
שקלאַפען האָב איך געהאַט ; איך האָב געהאַט אַ  
סטאַדע פון רינדער און שאַף מעהר ווי אַלע וואָס  
זיינען געווען פֿאַר מיר אין ירושלים.
- 8 איך האָב מיר אויך אַנגעזאַמעלט זילבער און גאָלד און  
שאַצען פון קיניגען און פון די לענדער ; איך האָב  
מיר איינגעשאַפט זינגערס און זינגערקעס און די  
פֿאַרגעניגענס פון דעם מענשענ'ס קינדער און אַלער-  
ליי רייצענדע שענהיימען.
- 9 און איך בין געווען גרעסער און האָב מעהר ערוואַרבען  
ווי אימליכער וואָס איז געוועזען פֿאַר מיר אין  
ירושלים ; אויך איז מיר מיין חכמה בייגעשטאַנען.
- 10 און (קיין זאך) וואָס מיינע אויגען האַכען פֿאַרלאַנגט

- האָב איך פון זיי ניט געמינדערט; איך האָב ניט צוריקגעהאַלטען מיין האַרץ פון קיין לוסטיגקייט, כדי מיין הערץ זאל זיך אָנפרעהען מיט מיין האַרץ־וואַניע, דען דאָס איז דאָך געווען מיין (איינציגער) טהייל פון מיין האַרעוואַניע.
- 11 האָב איך זיך אָבער געקעהרט צו אַלע מיינע אויפ־טהוען, וואָס מיינע הענד האָבען אויפֿגעטהאָן, און צו דער האַרעוואַניע וואָס איך האָב געהאַרעוועט אום (דאָס) אויפֿצוטהאָן און — אַלץ איז נאַרישקייט און ווינד־יאַגעניס און קיין נויץ איז ניטאָ אונטער דער זונן.
- 12 און געווענדט האָב איך זיך צו באַקוקען חכמה און ס'איז משוגעת (בלויז) און נאַרישקייט; דען וואָס (קען אויפֿטהאָן) דער מענש וועלכער קומט נאָך דעם קיניג? (בלויז) דאָס וואָס מע האָט שוין פֿריהער געטהאָן.
- 13 דאָן האָב איך איינגעזעהן אַז אַ מעלה האָט חכמה איבער נאַרישקייט, ווי די מעלה פון ליכט איבער פינסטערניס.
- 14 דער חכם האָט זיינע אויגען אין קאַפּ און דער נאַר געהט אין פינסטערניס. אָבער איך ווייס אויך אַז איין שיקזאַל וועט זיי אַלעמען טרעפֿען.
- 15 און איך האָב געזאָגט אין מיין האַרצען: ווי דער שיקזאַל פון דעם נאַרען (אזוי) וועט מיר אויך פאַסי־

- רען, צו וואָס דען בין איך קליגער געווען? און איך  
האָב גע'מענה'ט מיט מיין האַרצען אז דאָס אויך  
איז נאַרישקייט.
- 16 דען עס בלייבט ניט קיין עראינערונג פון דעם חכם  
אזוי ווי פון דעם נאַרען — אויף אייביג; דען דאָס  
אַמאָליגע וועט אין די קומענדיגע טעג אין גאַנצען  
פאַרגעסען זיין. און ווי שטאַרבט דער חכם? —  
גלייך ווי דער נאַר.
- 17 און איך האָב פיינד געקריגען דאָס לעבען, ווייל צו-  
ווידער איז מיר געוואָרען די פאַסירונג וואָס פאַסירט  
אונטער דער זונן; דען אַלצדינג איז נאַרישקייט און  
ווינדראַגעניס.
- 18 און איך האָב פיינד געקריגען מיין גאַנצע האַרעוואַניע  
וואָס איך האָב אַנגעהאַרעוועט אונטער דער זונן,  
אום זי איבערצולאָזען פאַר אַ מענשען וואָס וועט  
קומען נאָך מיר.
- 19 און ווער ווייס, צי וועט ער אַ חכם זיין אָדער אַ נאַר?  
און דאָך וועט ער געוועלטיגען איבער מיין האַרע-  
וואַניע, וועלכע איך האָב צונויפגעהאַרעוועט מיט  
מיין חכמה אונטער דער זונן. דאָס אויך איז  
נאַרישקייט.
- 20 און איך האָב זיך איבערגעלעגט, זיך מיאש צו זיין  
אין מיין האַרצען פון מיין גאַנצער האַרעוואַניע  
וואָס איך האָב אַנגעהאַרעוועט אונטער דער זונן.



- 21 דען ס'איז דא א מענש וואס זיין ארכייט איז מיט חכמה און מיט קענטעניס און מיט פעהיגקייט, און פאר א מענשען וואס האט דארויף ניט געארבייט לאזט ער איבער זיין אייגענטהום. דאס אויך איז א נארישקייט און א גרויסער אונרעכט.
- 22 דען וואס קומט ארויס דעם מענשען פון זיין גאנצער הארעוואניע און פון דער שמרעכונג פון זיין הארצען — וואס ער מיהט זיך (אזוי) אונטער דער זונן ?
- 23 דען אלע זיינע מעג זיינען וועהטאגען און זיין באשעפֿטיגונג — פארדרום ; צומאל ביינאכט שלאפט ניט זיין הארץ. דאס אויך איז נארישקייט.
- 24 עס איז אויך ניט קיין גליק פאר דעם מענשען ער זאל עסען און טרינקען און לאזען זיין זעעל געניסען גוטס פאר זיין הארעוואניע. דאס אויך, האב איך געזעהן, קומט פון גאט'ס האנד.
- 25 דען ווער נאך קען עסען און געניסען מעהר ווי איך (האב געקענט) ?
- 26 דען דעם מענשען וואס איז ביי איהם אָנגענומען, גיט ער (גאט) חכמה און קענשאפט און פרייד ; און דעם זינדיגען גיט ער א באשעפֿטיגונג : צו קלייבען און צו זאמלען (אום עס דערנאך) אוועגצוגעבען צו דעם וואס איז אָנגענומען ביי גאט. דאס אויך איז נארישקייט און ווינדיאָגעניס.

## קאפיטעל ג.

- 1 אויף אלץ איז דא א מערמין, און א צייט פאר יעדע אונטערנעהמונג אונטער די הימלען.
- 2 א צייט צו געבארען ווערען און א צייט צו שטארבען; א צייט צו פלאנצען, און א צייט אויסצורייסען דאס געפלאנצטע.
- 3 א צייט צו טייטען, און א צייט צו היילען; א צייט צו ברעכען און א צייט צו בויען;
- 4 א צייט צו וויינען און א צייט צו לאכען; א צייט צו קלאגען און א צייט צו טאנצען;
- 5 א צייט אוועגצואווארפען שטיינער, און א צייט אויפ־צוקלייבען שטיינער; א צייט ארומצונעהמען און א צייט זיך צוריקצוהאלטען פון ארומנעהמען;
- 6 א צייט צו זוכען, און א צייט צו פארלירען; א צייט צו באהאלטען און א צייט אוועגצואווארפען;
- 7 א צייט צו רייסען און א צייט צו נעהען; א צייט צו שווייגען און א צייט צו רעדען;
- 8 א צייט צו ליעבען און א צייט צו האסען; א צייט פאר קריעג און א צייט פאר פריעדען.
- 9 וואס פאר א נוץ האט דער טהוער פון דעם וואס ער האָרעוועט?
- 10 איך האב געזעהן די באשעפטיגונג וואס גאט האט געגעבען דעם מענשענ'ס קינדער זיי זאלען זיך מיט איהר באשעפטיגען.

- 11 אלצדינג האָט ער געמאַכט פּאַסיג פּאַר דער צייט ;  
 ער האָט אויך דאָס געהיימניס אַריינגעטאָן אין  
 זייער הערץ דאמיט דער מענש זאָל ניט באַגרייפּען  
 דאָס ווערק, וואָס גאָט האָט געמאַכט, פּון אָנהויב  
 ביז'ן ענד.
- 12 איך ווייס אַז עס איז ניטאָ קיין (אַנדער) גוטס פּאַר  
 זיי ווי בלוז צו זיין פרעהליך און צו טהאָן דאָס וואָס  
 גוט איז, (אימליכער) אין זיין לעבען.
- 13 און יעדער מענש וואָס עסט און טרינקט און געניסט  
 גוטס פּאַר זיין האַרעוואַניע — דאָס אויך איז אַ גע-  
 שאַנק פּון גאָט.
- 14 איך ווייס אַז אלצדינג וואָס גאָט טהוט, דאָס וועט  
 זיין אייביג ; דערצו איז ניטאָ וואָס צוצולעגען און  
 דערפּון איז ניטאָ וואָס אַרונטערצונעהמען ; און גאָט  
 האָט אַזוי געמאַכט אַז מע זאָל מורא האַבען פּאַר  
 איהם.
- 15 דאָס וואָס איז שוין געווען, א י ז, און  
 דאָס וואָס דאַרף ערשט זיין אין שוין געווען  
 ז ע ז, און גאָט זוכט (ווידער) אויף דאָס פּאַר-  
 שוואַנדענע.
- 16 און אויך האָב איך געזעהן אונטער דער זונן : (אין)  
 דעם אַרט פּון גערעכטיגקייט — דאַרט איז אונט-  
 רעכט ; און (אין) דעם אַרט פּון עהרליכקייט —  
 דאַרט איז אונגערעכטיגקייט.

- 17 איך האָב געזאָגט אין מיין האַרצען : (אי) דעם גערעכט-  
מען (אי) דעם אונגערעכטען וועט אורטהיילען גאָט ;  
דען (עס קומט) דאָרטען אַ צייט פאַר יעדע מהאַט  
און פאַר יעדע פאַסירונג.
- 18 איך האָב איבערגעמראַכט אין מיין האַרצען וועגען  
וואָס די מענשען זאָגען אַז גאָט האָט זיי אויסגעקליב-  
בען, און האָב איינגעזעהן אַז זיי זיינען בלויז פיה.
- 19 דען דער שיקזאַל פון דעם מענשענ'ס קינדער איז דער  
שיקזאַל פון דעם פיה, און איין שיקזאַל איז זיי ביידען  
(כאַשעערט) ; ווי דער שטאַרבט אַזוי שטאַרבט דער;  
דערזעלביגער אַטהעם פון לעבען איז ביי (זיי) אַלע-  
מען, און קיין אויסצייכענונג פון דעם מענשען איבער  
דעם פיה איז נימאָ. דען אַלץ איז נאַרישקייט.
- 20 אַלצדינג געהט צו איין פלאַטץ; אַלץ איז געוואָרען פון  
דעם שמויב און אַלץ קעהרט זיך אום צו דעם שמויב.
- 21 ווער ווייס? דער גייסט פון דעם מענשענ'ס קינדער —  
צי געהט ער אַרויף אויבען? און דער גייסט פון דעם  
פיה — צי געהט ער אַרונטער אונטען אין דער ערד? —
- 22 און איך האָב איינגעזעהן אַז עס איז נימאָ קיין בעסער-  
רעם, ווי וואָס דער מענש זאַל געניסען פון זיינע  
אַרבייטען, דען דאָס איז זיין (איינציגער) טהייל; דען  
ווער וועט איהם ברינגען (ווידער אַהער) צו זעהן  
דאָס וואָס וועט געשעהן נאָך איהם?

## קאפיטעל ד.

- 1 און איך האָב זיך אומגעווענדעט און באַקומט די צלע וועלכע ווערען אונטערדריקט אונטער דער זונן : און אַט איז די מהרער פון די אונטערדריקטע וואָס פאַר זיי איז קיין טרייסטער ניטאָ ; און (זיי שטעהען אויס) די מיראַנני פון זייערע אונטערדריקער'ס האַנד, און פאַר זיי איז קיין טרייסטער ניטאָ.
- 2 און איך האָב גליקליכער געשעצט די טויטע, וועלכע זיינען שוין געשמאַרבען, פון די לעבעדיגע וועלכע לעבען נאָך.
- 3 און גליקליכער פון ביידען דעם וואָס איז נאָך ניט באַשאַפּען געוואָרען, דעם וואָס האָט נאָך ניט גע'זעהן, די שלעכטע פאַסירונגען וואָס פאַסירען אונטער דער זונן.
- 4 און איך האָב געזעהן אז דאָס גאַנצע מיהען זיך, און די גאַנצע פּעהיגע טהעטיגקייט, זיינען (בלויז) קנאה פון איין מענשען צום אַנדערען. דאָס אויך איז נאַריש-קייט און ווינד'יאָגעניס.—
- 5 דער נאַר פאַרלעגט זיינע הענד און עסט זיין אייגען פלייש.
- 6 בעסער איין פולע האַנד מיט רוה עהדער ביידע הויפּענס פול מיט מאַטערניס און ווינד'יאָגעניס.
- 7 און איך האָב זיך אומגעקעהרט און באַקומט די נאַריש-קייט אונטער דער זונן.

- 8 אַט איז דאָ איינער וואָס האָט צו זיך קיינעם ניט, צומאָל קיין זוהן און קיין ברודער האָט ער ניט; און (דאָך) איז קיין ענד ניטאָ צו זיין גאַנצער האַרעוואַניע, און זיין אויג צומאָל ווערט ניט זאָט מיט רייכטהום. — און פאַר וועמען אַרבייט איך און באַרויב מיין (איי-גענע) זעלע פון פאַרגעניגען? — דאָס אויך איז נאַרשיקייט און אַ שלעכטע באַשעפטיגונג. —
- 9 בעסער זיינען צוויי ווי איינער; דען זיי האַכען אַ גוטע באַלויהונג פאַר זייער אַרבייט.
- 10 דען אויב זיי וועלען פאַלען, וועט איינער אויפשטעלען דעם אַנדערען; דאָך וועה צו דעם איינצעלנעם וואָס פאַלט, ווען עס איז ניטאָ קיין צווייטער איהם אויפ-צוהויבען.
- 11 אויך ווען עס שלאַפען צוויי (צוזאַמען) דאָן איז זיי וואַרעם; אַבער דעם איינצעלנעם ווי קען וואַרעם ווערען?
- 12 און ווען אימיצער זאָל בייקומען דעם איינצעלנעם, וועלען די צוויי זיך שטעלען קעגען איהם; און דער דרייפאַכער פאַדעם וועט ניט שנעל פונאַנדערגעריי-סען ווערען.
- 13 בעסער איז אַן אַרעם אינגעל און אַ קלוגער, עהדער אַ קיניג אַן אַלטער און אַ נאַר וועלכער ווייס ניט מעהר ווי זיך צו היטען.
- 14 דען פון געפענגנים אַרויס קומט (אַפט) דער וואָס

- דארף קיניגען; און דער וואָס איז אין קיניגטהום  
געבארען ווערט פאררעמט (אָפּט).
- 15 איך האָב געזעהן די אַלע לעבענדע וואָס געהען אום  
אונטער דער זונן (האַלמענדיג) מיט דעם צווייטען  
קינד וואָס שמעהט אויף אויף זיין פּלאַטץ.
- 16 עס איז ניט געווען קיין ענד צו דעם פּאַלק — צו די  
אַלע וואָס זיינען געווען פּאַר זיי; און אויך די שפּע־  
טערדיגע וועלען זיך מיט איהם ניט פרעהען. און דאָס  
אויך איז נאַרישקייט און ווינד־יאָגעניס.
- 17 היט דיין פּוּם ווען דו געהסט אין דאָס הויז פון גאָט,  
און ער וועט געהנטער זיין דיך צו צוהערען ווי  
ווען די נאַרען ברינגען אַן אָפּפּער, דען זיי פאַר־  
שמעהען ניט און טהוען שלעכטס.

קאָפיטעל ה.

- 1 זאַלסט ניט זיין האַסטיג מיט דיין מויל, און דיין האַרץ  
זאַל זיך ניט איילען ארויסלאָזען אַ וואָרט פאַר גאָט;  
דען גאָט איז אין די הימלען און דו ביזט אויף דער  
ערד: דרום זאַלען דיינע ווערטער זיין ווינציג.
- 2 אַזוי ווי אַ טרוים קומט מיט פיעל פאַסירונגען, אַזוי —  
די שמים פון דעם נאַרען מיט פיעל ווערטער.
- 3 ווען דו וועסט מאַכען אַ צוואַנג צו גאָט, זאַלסטו זיך  
ניט שפּעטיגען איהם צו באַצאָהלען; דען ער האָט  
קיין געברויך ניט פאַר קיין נאַרען; וואָס דו האַסט  
מנדר געווען באַצאָהל.

- 4 בעסער דו זאלסט גאר ניט מנדר זיין, עהדער דו זאלסט מנדר זיין און ניט באצאהלען.
- 5 זאלסט ניט לאזען דיין מויל זינדיגמאכען דיין לייב ; און זאלסט ניט זאגען פאר דעם מלאך, אז עס איז געווען א פארזעהן; ווארום זאל גאט צארנען אויף דיין שטים און צושטערען די ארבייט פון דייע הענד ?
- 6 דען אזוי ווי אין פיעל חלומות (זיינען דא) פיעל נאריש-קייטען אזוי — אין פיעל רייד. אבער האב מורא פאר גאט.
- 7 ווען דו זעהסט אין לאנד די אונטערדריקונג פון דעם ארעמאן, און די בארובונג פון רעכט און גערעכטיג-קייט, ניט וואונדער זיך אויף דער זאך ; דען א העכערער פאסט אויף דעם הויכען, און נאך העכערע — איבער זיי (ביידען).
- 8 אבער א מעלה פאר א לאנד אין אלצדינג איז — א קייניג וואס איז איבערגעגעבען צום לאנד. —
- 9 דער וואס האט ליעב געלד, קען קיינמאל ניט זאט ווער רען מיט געלד ; און דער וואס האט ליעב רייכטום — קיינמאל ניט מיט (זיין) איינקונפט. דאס אויך איז נארישקייט.
- 10 דען וואס מעהר דאס גערעטענים אלץ מעהר זיינען די וואס פארצעהרען עס ; און וואס פאר א נוץ האט דער



- אייגענטימער? — בלויז דאָס זעהעניס פון זיינע  
אויגען.
- 11 זיס איז דער שלאָף פון דעם אַרכיימער, צי ער האָט  
וועניג צי פיעל געגעסען; און דעם רייכענ'ס זעטיג-  
קייט לאָזט איהם ניט שלאָפען.
- 12 עס איז פאַראַן אַ בייזע פלאַג וואָס איך האָב געזעהן  
אונטער דער זונן: רייכטהום וואָס ווערט געהאַלטען  
פאַר דעם אייגענטימער צו זיין (אייגענעם) שאַדען.
- 13 און דאָס רייכטהום ווערט פאַרלאָרען אין אַ שלעכטער  
אונטערנעהמונג; און אַ זותן ווערט ביי איהם געבאַ-  
רען און ער האָט גאַרניט אין זיין האַנד.
- 14 אַזוי ווי ער איז אַרויס פון זיין מוטער'ס לייב —  
נאַקעט וועט ער צוריקגעהן, אַזוי ווי ער איז געקו-  
מען; און גאַרניט וועט ער קענען געהמען פאַר זיין  
האַרעוואַניע אום אַוועקצוטראַגען אין זיין האַנד.
- 15 און דאָס אויך איז אַ בייזע פלאַג: אַזוי ווי ער איז  
געקומען אַזוי געהט ער אַוועק. און וואָס פאַר אַ נוץ  
האַט ער, וואָס ער האָט געאַרכייט פאַר'ן ווינד?
- 16 דען אַלע זיינע מעג האָט ער אין פינאַמעריס פאַר-  
צעהרט, און פיעל זיך געערגערט, און קראַנקהייט  
האַט ער געהאַט און פאַרדרוס.
- 17 אַט וואָס איך האָב איינגעזעהן: דאָס ריכטיגע גליק  
איז צו עסען און צו טרינקען און צו געניסען פאַרגע-  
ניגען פאַר די מיה וואָס ער מיהט זיך אין די גע-

- צעהלטע טעג פון לעבען, וואָס גאָט האָט איינעם  
געגעבען; דען דאָס איז זיין (איינציגער) טהייל.  
18 און יעדער מענש וואָס גאָט האָט איהם געשאַנקען  
רייכטום און גיטער און האָט איהם געגעבען די  
מעגליכקייט צו געניסען דערפון און צו נעהמען זיין  
טהייל, און זיך פּרעהען מיט זיין האַרעוואַניע —  
דאָס איז אַ געשאַנק פון גאָט.  
19 זאָל ער געדענקען אַז ניט פיעל זיינען די טעג פון זיין  
לעבען, און אַז גאָט האָט עס איהם באַשעערט די  
פרייד פון זיין הערצען.

## קאפיטעל ו.

- 1 עס איז פאַראַן אַ פּלאַג וואָס איך האָב געזעהן אונטער  
דער זונן, און זי איז פאַרשפּרייט צווישען די מענשען:  
2 אַ מאַן וועלכען גאָט האָט געגעבען רייכטומער און  
גיטער, און עהרע, און קיין זאָך פון אַלצדינג וואָס  
ער געלוסט פעהלט ניט זיין זעעל: אָבער גאָט האָט  
איהם ניט געגעבען די מאַכט צו געניסען דערפון, נאָר  
אַ פּרעמדער פאַרזעהרט עס; דאָס איז אַ נאַרישקייט  
און אַ בייזע קריינק.  
3 ווען אַ מאַן זאָל האָבען הונדערט (קינדער), און לעבען  
פיעל יאָהרען — וויפיעל די טעג פון זיינע יאָהרען  
זאָלען ניט זיין — אזוי לאַנג ווי זיין זעעל האָט זיך ניט  
געזעטיגט מיט גוטס און צומאָל קיין בעערדיגונג

- האָט ער ניט געהאַט, זאָג איך, אז בעסער פון איהם  
איז דאָס מפּיל־קינד.
- 4 דען אָהן אַ האַפּט איז עס (דאָס מפּיל קינד) געקומען און  
איין פינסטערנים געהט עס אַוועק, און מיט פינסטער־  
ניס ווערט זיין נאָמען פאַרדעקט.
- 5 ער האָט צומאָל די זונן ניט געזעהן און ניט געקענט;  
עס האָט מעהר רוה געהאַט פון יענעם.
- 6 און ווען ער זאָל לעבען צוויי מאָל טויזענד יאָהר —  
קיין גוטס האָט ער (דאָך) ניט אָנגעזעהן. און געהט  
דען ניט איטליכער (אַהין) צו דעם זעלביגען פּלאַץ?
- 7 די גאַנצע אַרעוואַניע פון דעם מענשען איז פאַר  
זיין מויל; און דאָך ווערט די זעעל (דער באַגעהר)  
קיינמאָל ניט געזעמיגט.
- 8 דאָך וואָס איז די מעלה פון דעם חכם איבער דעם נאַרען?  
וואָס האָט דער א ר ע מ א ז, וועלכער ווייס שוין ווי  
אומצוגעהן מיט די לעבעדיגע?
- 9 בעסער דאָס וואָס די אויגען זעהען, ווי די פאַרשטעלונג  
פון דער זעעל. דאָס אויך איז נאַרישקייט און ווינד־  
יאַגענים.
- 10 דאָס וואָס איז שוין געוועזען איז שוין אָנגערופען גע־  
וואָרען מיט'ן נאָמען; און עס איז באַקאַנט אז ער  
איז בלויז אַן ערד־מענש און קען זיך ניט האַמפּערען  
מיט דעם וואָס איז מעכטיגער פון איהם.

- 11 דען פיעל רייד פארמעהרען אָפּט נאַרישקייטען : וואָס פאַר אַ נוץ קומט אַרויס (דערפון) דעם מענשען ?
- 12 דען ווער ווייס וואָס איז גוט פאַר דעם מענשען אין לעבען, אין די געזעהלמע טעג פון זיין נישטיגען לעבן, וועלכע ער פאַרבריינגט ווי אַ שאַטען? דען ווער קען זאָגען דעם מענשען, וואָס עס וועט זיין נאָך איהם אונטער דער זון ?

## קאפיטעל ז.

- 1 אַ (גוטער) נאָמען איז בעסער ווי טהייערער אויל, און דער טאָג פון טויט — ווי דער טאָג פון געבאַרען ווערען.
- 2 בעסער איז צו געהן אין אַ הויז פון טרויער עהדער אין אַ הויז וואו ס'איז אַ מאַהלצייט ; דען דאָס איז דאָס ענד פון יעדען מענשען ; און דער לעבעדיגער זאָל זיך (עס) נעהמען צום הערצען.
- 3 בעסער קומער עהדער געלעכטער ; דען ווען דאָס געזיכט איז באַטריבט פיהלט זיך דאָס הערץ גוט.
- 4 דאָס הערץ פון די קלוגע איז אין הויז פון טרויער, און דאָס הערץ פון די נאַרען — אין הויז פון פרעה ליכקייט.
- 5 בעסער צו הערען דעם פאַרוואָרף פון אַ קלוגען, עהדער אַ מאַן זאָל זיך צוהערען צו דעם געזאָנג פון נאַרען.
- 6 דען אַזוי ווי דאָס קנאַקען פון דערנער אונטער אַ טאָפּ,

- אזוי איז דאָס געלעכטער פון דעם נאַרען. דאָס אויך  
איז נאַרישקייט.
- 7 דען רויב (געלד) מאַכט משוגע דעם קלוגען ; און שוחד  
פאַרדאַרבט דאָס הערץ.
- 8 בעסער איז דער אויסלאָז פון אַ זאַך ווי איהר אָנהויב;  
בעסער אַ געדולדיגער עהדער אַ שטאַלץ־מוטהיגער.
- 9 זיי ניט האַסטיג אין דיינע געפיהלען, צו ווערען צאַר־  
ניג ; דען דער צאַרען רוהט אין דעם כוועם פון די  
נאַרען.
- 10 זאַלסט ניט זאָגען : ווי איז עס געוועזען, אַז די אַמאָ־  
ליגע טעג זיינען געווען בעסער ווי די היינטיגע ? דען  
ניט פון חכמה האַסטו וועגען דעם געפרעגט.
- 11 גוט איז חכמה (צוזאַמען) מיט אייגענטהום, און זי איז  
נוצליך פאַר די וואָס זעהען דאָס זונן־ליכט.
- 12 דען (זייענדיג) אין דעם שאַמען פון חכמה (איז מען  
אויך) אין דעם שומץ פון געלד ; און די מעלה פון  
קענשאַפט איז, וואָס חכמה ערנעהרט איהרע אייגענ־  
טהימער.
- 13 באַטראַכט דאָס ווערק פון גאַט ; דען ווער קען אויס־  
גלייכען דאָס וואָס ער האַט פאַרקרימט ?
- 14 אין דעם טאַג פון גליק, זיי גליקליך ; און אין דעם טאַג  
פון אונגליק באַטראַכט : אַז איינס קעגען דעם אַנדערען  
האַט גאַט באַשאַפען, מיט דעם צוועק אַז דער מענש  
זאָל נאָך איהם קיין פעהלער ניט געפינען.

- 15 אלצדינג האָב איך געזעהן אין מיינע נישטיגע טעג :  
פאראן אָפּט אַ גערעכטער וואָס געהט אונטער אין  
זיין גערעכטיגקייט, און פאראן אַ פארברעכער וועל-  
כער לעבט לאַנג מיט זיין פארדאָרבענהייט.
- 16 זאָלסטו ניט זיין צופיעל גערעכט, און זאָלסטו זיך ניט  
איבריגענס קליגען ; ווארום זאָלסטו זיך אַליין צו-  
שמערען ?
- 17 זאָלסטו ניט זיין צו שלעכט, און זאָלסטו ניט זיין קיין  
נאַר ; ווארום זאָלסטו שטאַרבען פאַר דיין צייט ?
- 18 עס איז גוט דו זאָלסטו זיך אָן דעם האַלמען און פון  
יענעם זאָלסטו אויך ניט אַפלאַזען דיין האַנד ;  
דען דער גאָטספאַרכטיגער מ י י ד מ זיי (די עקס-  
טרעמען) אַלע אויס.
- 19 די חכמה גיט דעם חכם מעהר שטאַרקייט ווי צעהן  
מעכטיגע הערשער וועלכע זיינען פאראן אין דער  
שטאָדט.
- 20 דען עס איז ניטאָ אויף דער ערד אַ מענש וואָס זאָל  
זיין אזוי פרום אז ער זאָל (אימער) טהאָן דאָס גוטע  
און (קיינמאָל) ניט זינדיגען. —
- 21 און שענק ניט קיין אויפמערקזאַמקייט צו אַלע רייד  
וואָס מע רעדט ; זאָלסטו ניט אונטערהאַרבען ווי דיין  
באַדינטער שילט דיך.
- 22 דען פיעל מאָל, דיין האַרץ ווייס עס דאָך, האָסטו אויך  
געשאַלמען אַנדערע.

- 23 דאָס אַליץ האָב איך ערפּאַהרען דורך חכמה : איך האָב געטראַכט, איך בין שוין קלוג ; אָבער עס איז נאָך ווייט געווען פון מיר —
- 24 אַזוי ווייט ווי עס איז (פריהער) געוועזען, און טיעף, טיעף ; ווער קען עס אויסגעפינען ?
- 25 און איך האָב ווידער באַשלאָסען אין מיין האַרצען, צו וויסען און צו פאַרשען און צו זוכען חכמה און אַ רעכענונג, און צו דערגעהן די פאַרדאַרבענהייט פון דומהייט, און נאַרישקייט און אונזיגן.
- 26 און איך געפין אַז ביטערער פאַר'ן טויט איז דאָס פרויענצימער, וועלכע איז (אין גאַנצען) פאַסמקעס און איהר האַרץ (פול מיט) נעצען, און איהרע הענד זיינען פענמעס ; דער וואָס איז אַנגענומען ביי גאָט רעטעט זיך פון איהר, און דער זינדיגער ווערט פון איהר באַצוואונגען.
- 27 זעה, אַט דאָס האָב איך געפונען, זאָגט קהלת, איינס מיט דעם אַנדערען, אום צו געפינען אַ רעכענונג.
- 28 וועלכע מיין זעעל זוכט נאָך אַליץ און איך האָב נאָך ניט געפונען. איין מאָן צווישען טויזענד האָב איך געפונען, אָבער אַ פרוי — האָב איך צווישען אַזוי פיעל אויך ניט געפונען.
- 29 בלויז זעה, דאָס האָב איך אויסגעפונען : אַז גאָט האָט דעם מענשען באַשאַפען גלייך, אָבער זיי האָבען גע-זוכט אַ סך אויסטראַכמעניסען.

## קאפיטעל ח.

- 1 ווער איז ווי דער חכם און ווער פארשטעהט (ווי ער) די ערקלערונג פון א זאך? — די חכמה פון א מענשען פארשיינט זיין געזיכט, און די ווילדקייט פון זיין אויסזעהן ווערט געמילדערט.
- 2 איך (זאג דיר): פאלג דעם קיניג'ס מויל, לויט די שבועה פון גאט (וואס דו האסט איהם געגעבען).
- 3 זיי ניט איבעראיילט ווען דו געהסט אונזעך פון זיין געזיכט, און פארנעהם זיך ניט מיט א שלעכטער זאך; דען וואס ער וויל קען ער טהאן.
- 4 וואו ס'איז דאס ווארט פון קיניג, איז מאכט; און ווער קען זאגען צו איהם: וואס טהוסט דו?
- 5 דער וואס היט דאס געזעץ ווייס ניט פון קיין שלעכטער באגעגעניס; און דאס הארץ פון דעם חכם ווייס די פאסיגקייט און ריכטיגקייט (פון זאכען).
- 6 דען פאר יעדע זאך איז דא א פאסיגע צייט און א ריכטיגעס געזעץ; דען דעם מענשענ'ס פארדארבענ-הייט איז זעהר שטארק ביי איהם.
- 7 דען ער ווייס ניט וואס עס וועט זיין: דען ווער זאל איהם זאגען ווי עס וועט געשעהן?
- 8 קיין מענש קען ניט באהערשען דעם גייסט, צוריקצו-האלטען דעם גייסט; און עס איז ניטא קיין מאכט אין דעם טאג פון טויט; און עס איז ניטא קיין אגרויב



- אין דער דאזיגער שלאכט ; און פארדארבענהייט וועט ניט רעטען איהרע אייגענטימער.
- 9 דאָס אַלץ האָב איך געזעהן, און האָב גענומען צו מײן האַרצען אַלע געשעהעניסען וואָס געשעהען אונטער דער זונן : עס איז דאָ אַ צײט וואָס אײן מענש גער וועלטיגט איבער דעם צווייטען אום איהם שלעכטעם צו טהאָן.
- 10 און אזוי האָב איך אויך געזעהן, אַז פאַרברעכערס וועלכע זײנען אַוועקגעגאַנגען פון יעדען הייליגען פלאַטין זײנען באַגראָבען געוואָרען און זײנען געקור מען צו זײער רוה און זײ (זײערע טהאַמען) זײנען פאַרגעסען געוואָרען אין דער שטאַדט וואו זײ האָבען אַזוי (שלעכט) געפיהרט זיך. דאָס אויך איז אַ נאַרישקײט.
- 11 דען דער אורטהייל אויף דער שלעכטע טהאַט ווערט ניט שנעל אויסגעפיהרט ; דרום דערוועגט זיך דאָס האַרץ פון דעם מענשענ'ס קינדער אין זײ, צו טהאָן שלעכטעם.
- 12 אַבער ווען דער זינדיגער זאָל אפילו טהאָן שלעכטס הונדערט מאַל און ער (גאָט) זאָל איהם אַלץ נאָך וואַרטען — ווייס איך דאָך, אַז גוט וועט זײן (כלוּז) צו די גאָטספאַרכטיגע וואָס האָבען מורא פאַר איהם.
- 13 אַבער דעם פאַרברעכער וועט קײן גוטס ניט אַרויסקור

- מען, און ער וועט קיין לאנגע טעג ניט האַבען, אזוי ווי אַ שאַמען; ווייל ער האָט ניט מורא פאַר גאָט.
- 14 פאַראַן אַ נאַרישקייט וואָס געשעהט אויף דער ערד: וואָס עס זיינען דאָ גערעכטע מיט וועלכע עס פאַסירט לויט די טהאַמען פון די פאַרדאַרבענע; און עס זיינען דאָ פאַרדאַרבענע וואָס זיי פאַסירט לויט די טהאַמען פון די גערעכטע. איך האָב געטראַכט: אַז דאָס אויך איז אַ נאַרישקייט.
- 15 און איך לויב די לוסטיגקייט, דען עס איז ניטאָ קיין בעסערס פאַר דעם מענשען אונטער דער זונן ווי צו עסען און צו טרינקען און פּרעהליך צו זיין; דען דאָס איז דאָס איינציגע וואָס באַגלייט איהם, דורך זיין פּלאַגעניס אין די טעג פון זיין לעבען, וועלכע גאָט האָט איהם געשאַנקען אונטער דער זונן.
- 16 ווען איך האָב אָפּגעגעבען מיין הערץ צו לערנען קלוג־הייט, און צו באַקוקען די אַרבייט וואָס ווערט גע־טהאַן אויף דער ערד, אַז ניט ביי טאָג און ניט ביי נאַכט זעהט ער (אַפּט) קיין שלאַף אין זיינע אויגען  
— ניט —
- 17 האָב איך געזעהן (אין) דעם גאַנצען ווערק פון גאָט, אַז דער מענש קען ניט אויסגעפינען די זאַכען וואָס ווערען געטהאַן אונטער דער זונן; דען ווי דער מענש זאָל זיך ניט מיהען זוכענדיג, וועט ער דאָך ניט געפֿי־

נען; און ווען דער חכם זאל וועלען וויסען קען ער  
אויך ניט געפינען.

קאפיטעל ט.

- 1 דען דאס אלץ האב איך איבערלעגט אין מיין הארצען  
אום דאס אלץ פאנאנדערצוקלייבען, אז אי די פרומע  
אי די קלוגע, אי זייערע מהאמען זיינען אין דער  
האנד פון גאט; ניט ליעבע, ניט האס, פארשמעהט  
דער מענש; אלצדינג איז זיי (די מענשען) פאראויס  
באשטימט געווארען.
- 2 אלצדינג פאר אלעמען. איין שיקזאל פאסירט דעם גע-  
רעכמען און דעם שלעכמען, דעם גומען און דעם  
ריינעם ווי דעם אונריינעם, דעם וואס ברינגט אפפער  
ווי דעם וואס ברינגט ניט קיין אפפער; דער גומער  
איז ווי דער זינדיגער; דער וואס שווערט ווי דער  
וואס שרעקט זיך פאר א שבועה.
- 3 דאס איז דאס אונגליק אין אלצדינג וואס פאסירט  
אונטער דער זונן: וואס איין שיקזאל איז פאר אלע-  
מען, און וואס דאס הארץ פון דעם מענשענ'ס  
קינדער איז פול מיט שלעכטיגקייט און משוגעת  
איז אין זייער הארצען ביי זייער לעבען; און דערנאך  
(געהען זיי) צו די טויטע.
- 4 דען דער וואס איז נאך באהעפט צו אלע לעבעדיגע,  
(פאר איהם) איז נאך דא האפענונג; יא, דעם לעבע-

- דיגען הונד איז בעסער ווי דעם לייב וואָס איז טויט.
- 5 דען די לעבעדיגע ווייסען (כאַמש) אַז זיי וועלען שטאַרבען; אַבער די טויטע ווייסען גאַרנישט; און זיי האָבען מעהר קיין באַלויהנונג ניט; דען זייער אַנדענק ווערט פאַרגעסען.
- 6 אי זייער ליעבע, אי זייער האַס, אי זייער קנאה ווערען שוין פאַרלאָרען; און זיי וועלען מעהר קיינמאַל ניט האָבען קיין אַנטהייל אין וואָס עס ווערט געטראָגן אונטער דער זון.
- 7 געה עס מיט פרייד דיין ברויט, און טרינק מיט אַ פּרעהליכען האַרצען דיין וויין, דען גאַט האַט שוין באַוויליגט דייע טהאַטען.
- 8 צו יעדער צייט זאַלען דייע קליידער זיין ווייס; און אויל זאַל ניט פּעהלען אויף דיין קאַפּ.
- 9 געניס דאָס לעבען מיט דער פּרוי וואָס דו ליעבסט אַלדי טעג פון דיין נישטיגען לעבען וואָס ער (גאַט) האַט דיר געשאַנקען אונטער דער זון — אַלע נישטיגע טעג דייע; דען דאָס איז דיין (איינציגער) טהייל אין לעבען, פאַר דיין מיה וואָס דו מיהסט זיך אונטער דער זון.
- 10 אַלצדינג וואָס דיין האַנד קען אויפּטוהן מיט דיין קראַפּט, טהו; דען עס איז ניטאָ קיין אַרבייט און קיין רעכענונג און קיין וויסען און קייי חכמה אין דער אונטער-וועלט וואוהיין דו געהסט.

- 11 איך האָב וויעדער געזעהן אונטער דער זון אַז ניט די פלינקע געווינען דעם לויף, און ניט די העלדען — די שלאַכט ; און ניט די קלוגע האָבען ברויט, און ניט די פאַרנינפטיגע — רייכטהום, און ניט די פאַרשמענדיגע (געפינען) לייטזעליגקייט ; דען צייט און צופאַל דערגרייכען זיי אַלעמען.
- 12 דען דער מענש ווייס ניט צומאַל זיין שיקזאַל, אַזוי ווי פיש וועלכע זיינען געפאַנגען אין דער בייזער נעץ, און ווי פויגלעך וועלכע זיינען געכאַפט אין אַ פאַסטקע ; אַזוי ווי זיי, אַזוי פאַלען דעם מענשענ'ס קינדער אַריין אין דעם בייזען שיקזאַל, ווען עס קומט פלוצלונג אָן אויף זיי.
- 13 אַט די חכמה אויך האָב איך געזעהן אונטער דער זון, און גרויס איז זי ביי מיר (געווען) : —
- 14 עס איז געווען אַ קליינע שמאַדט און מענשען אין איהר זיינען געווען וועניג ; און עס איז אַרויפגעקומען אויף איהר אַ גרויסער קיניג, און האָט זי אַרומגערינגעלט, און האָט געבויט אַרום איהר גרויסע פעסטונגען ;
- 15 אַבער מע האָט געפונען אין איהר אַן אַרעמען קלוגען מאַן, און ער האָט געראַטעוועט די שמאַדט מיט זיין חכמה ; און דאָך האָט קיין מענש ניט דערמאַנט דעם דאַזיגען אַרעמען מאַן.
- 16 און איך האָב געזאָגט : בעסער איז חכמה פון שמאַר-

- קייט, כאַטש די חכמה פון דעם אַרעמען ווערט פאַר-  
 אַכטעט, און זיינע ווערטער ווערען ניט געהערט. —  
 17 די געלאַסענע ווערטער פון די קלוגע ווערען בעסער  
 צוגעהערט ווי דאָס אַנשרייען פון דעם הערשער אויף  
 נאַרען.  
 18 בעסער חכמה ווי קריגס-וואַפֿען; און איין זינדיגער  
 פאַרניכטעט פיעל גוטס.

## קאפיטעל י.

- 1 טויטע פליגען פאַרשטינקען און צובלעזלעך דעם  
 זאַלבען-קאַכער'ס טהייערען אויל — (אזוי וועגט)  
 חכמה און עהרע אַריבער איין ביסעל נאַרישקייט.
- 2 דאָס האַרץ פון דעם קלוגען ציהט זיך צו זיין רעכטער  
 זייט, און דאָס האַרץ פון דעם נאַרען — צו זיין לינג-  
 קער זייט.
- 3 און אויף וועלכען וועג דער נאַר געהט, פעהלט איהם  
 פאַרשטאַנד, און ער זאָגט אַלעמען אויס אַז ער איז  
 אַ נאַר.
- 4 ווען עס קומט אַרויף אויף דיר דער הערשער-גייסט,  
 פאַרלאָז ניט דיין פלאַטץ; מילדקייט פאַרשטיקט  
 גרויסע זינד.
- 5 איך האָב געזעהן אַ'ן אונגליק אונטער דער זונן וואָס  
 איז אזוי ווי אַ פאַרזעהן וואָס כאַפּט זיך אַרויס פון  
 אַ הערשער'ס מויל: —

- 6 דער נאר ווערט ארויפגעזעצט אויף גרויסע הויכקייטען,  
און דער מאגנאט זיצט אין דער נידער.
- 7 איך האב געזעהן קנעכט (ריימענדיג) אויף פערד, און  
פירסטען געהען (צו פוס) ווי קנעכט אויף דער ערד.
- 8 דער וואָס גראַכט אַ גרוב, פאַלט אין איהר אַריין; און  
דער וואָס ברעכט דורך אַ צאהם — איהם בייסט איין  
אַ שלאַנג.
- 9 דער וואָס שלעפט שמיינער קאליעטשעט זיך אָן זיי,  
דער וואָס שפאַלט האַלץ־פלעקער שטעלט זיך אין  
געפאַהר פון זיי.
- 10 ווען דער אייזען ווערט שטומפּיג, און ער (דער האַלץ־  
העקער) האָט דעם קלינג ניט פאַרשאַרפט, דאָן מוז ער  
(זיינע) קרעפטען אַנשטרענגען; אַבער די מעלה פון  
פעהיגקייט — האָט די חכמה בלויז.
- 11 ווי אַ שלאַנג וואָס בייסט איין און עס העלפט ניט קיין  
שפּרוך — ניט בעסער פון איהר איז דער מאַן מיט  
דער (שאַרפער) צונג.
- 12 די ווערטער פון דעם קלוגענ'ס מויל זיינען אַ'ן אַנציר־  
הונג; און די ליפען פון דעם נאַרען ברינגען איהם  
אום.
- 13 די אַנהויב־ווערטער פון זיין מויל זיינען אונזינן, און  
דאָס לעצטע (וואָס קומט אַרויס) פון זיין מויל איז אַ  
בייזער משוגעת.
- 14 אַבער דער נאַר שיט (מיט) ווערטער. — עס ווייס

- ניט דער מענש וואָס עס וועט זיין; און וואָס עס  
ו ו ע ט געשעהן נאָך איהם, ווער זאל עס איהם  
זאָגען?
- 15 די מיה פון דעם נארען פארמאָמערט איהם, דען ער  
ווייס ניט ווי צו געהן צו דער שטאָדט.
- 16 וועה צו דיה, דו לאַנד, וואָס דיין קיניג איז א אינגעל,  
און דיינע פירסטען עסען אין דער פריה.
- 17 וואָהל איז דיה, דו לאַנד, וואָס דיין קיניג איז א קינד  
פון אַדעל־לייט, און דיינע פירסטען עסען אין דער  
צייט, (פירסטען) אין העלדישקייט, ניט (כלויז) צום  
טרינקען.
- 18 פון פוילקייט ווערט דער באַלקען צופוילט; און פון  
אַפגעלאָזענע הענד — רינט דאָס הויז.
- 19 פון פרעהליכקייט וועגען מאַכט מען א מאַהלצייט,  
און וויין מאַכט לוסטיג דאָס לעבען; אַבער געלד  
פארשאַפט אַלצדינג.
- 20 אין דיין געדאַנקען צומאַל זאָלסטו דעם קיניג ניט  
שילטען און אין דיינע שלאַפֿ־צימערען זאָלסטו ניט  
פלוקען דעם רייכען; דען דער פויגעל פון הימעל  
פיהרט אַוועק די שטים, און דער וואָס האָט פליגעלען,  
וועט איבערדערצעהלען די רייד.
- קאפיטעל יא.

1 שיק אַוועק דיין ברויט אויפ'ן וואַסער דען נאָך (דעם  
פארלוירן פון) פיעל מעג וועסטו עס צוריק געפינען.



- 2 צומהייל אויף זיבען און אויך אויף אכט דען דו ווייסט  
נימ, וואס פאר א'ן אונגליק עם קען קומען אויף  
דער ערד.
- 3 ווען די וואַלקענס ווערען פול, לעדיגען זיי אויס רעגען  
אויף דער ערד; און ווען עם פאלט א קלאץ צו דרום  
אָדער צו צפון — אויף דעם אַרט וואו דער קלאץ  
פאלט דאַרט וועט ער בלייבען. —
- 4 דער וואָס פאַסט (נאַכאַנאַנד) אויף, אויף דעם ווינד,  
וועט (קיינמאַל) ניט זעען, און דער וואָס קוקט (נאַכ-  
אַנאַנד) אויף די וואַלקען — וועט (קיינמאַל) ניט  
שניידען.
- 5 אַזוי ווי דו ווייסט נימ דעם וועג פון דעם ווינד, (און  
אַזוי) ווי (דו ווייסט נימ) וואָס איז אינוועניג אין  
דעם לייב פון אַ שוואַנגערער, אַזוי ווייסט דו ניט  
דאָס ווערק פון גאָט, וועלכער מאַכט אַלצדיג.
- 6 אין פריהמאַרגען זייה דיין זאַמען, און אין אבענד לאָז  
(אויך) ניט אָפּ דיין האַנד; דען דו ווייסט ניט וועל-  
כער וועט געראַטען, דער אָדער יענער, אָדער ביידע  
גלייך זיינען גוט.
- 7 זיס איז די ליכטיגקייט, און אַנגענעהם פאַר די אויגען  
(איז) זעהן די זונן.
- 8 דען וויפיעל יאָהרען דער מענש זאָל לעבען, אַלע זאָל  
ער געניסען; און זאָל ער זיך דערמאַנען אָן די פינג-  
ער.

- סמערע מעג; דען פיעל אַזוינע וועלען זיין. — אַלצ-  
דינג וואָס פאַסירט איז נאַרישקייט.
- 9 זיי לוסטיג, יונגער מאַן, אין דיין קינדהייט; און זאַל  
דיך דיין הערץ דערפּרעהען אין די מעג פון דיין  
יוגענד; און געה אין די וועגען פון דיין האַרצען און  
נאָך דעם וואָס דייןע אויגען זעהען; אָבער ווייס אַז  
וועגען די אַלע זאַכען וועט דיך גאָט ברינגען פאַר  
געריכט.
- 10 און שאַף אָפּ ערגערנים פון דיין האַרצען; און נעהם  
אַוועק אונאַנגענעהמקייט פון דיין לייב; דען קינד-  
הייט און יוגענד זיינען בלויז אַ הויך (וואָס פאַר-  
געהט).

## קאפיטעל יב.

- 1 אָבער געדענק דיין באַשעפער, אין די מעג פון דיין  
יוגענד, עהדער עם קומען אָן די שלעכטע מעג און  
עם געהנטערען זיך די יאַהרען פון וועלכע דו וועסט  
זאָגען: איך האָב קיין הנאה ניט פון זיי.
- 2 עהדער די זונן און די ליכטיגקייט און די לבנה און די  
שמערען ווערען פינסמער, און די וואַלקען קומען  
ווידער נאָכ'ן רעגען;
- 3 אין דעם מאָג ווען עם טרייסלען זיך די וועכטערס פון  
הויז, און די קריגס-לייט ווערען געבויגען און די  
מאַלערס שמעהען לעדיג ווייל זיי זיינען וועניג, און  
די קוקערס אין די פענסמער ווערען דונקעל;

- 4 און די מהירען צו דער גאס זיינען געשלאסען; און ניד-  
רינג איז דאס גערוויש פון דער מיהל; און ער, דער  
(מענש) שמעלט זיך אויף פאר דעם פיפין פון א  
פויגעל; און איינגעבויגען זיינען אלע מעכטער פון  
געזאנג;
- 5 און זיי (די מענשען) שרעקען זיך פאר א (מינדסטע)  
הויכקייט, און פאר געפאהרען אויפ'ן וועג; און עס  
בליהט זיך פונאנאנדער דער מאנדעל-כוים; און דער  
היישעריק ווערט געדיכטער; און עס הערט אויף די  
ליידענשאפט; דען דער מענש געהט צו זיין אייביגען  
היים, און די טרויערערס דרעהען זיך (שוין) אום אין  
דער גאס;
- 6 עהדער עס וועט צוריסען ווערען די זילבער-שנור, און  
עס וועט צוקלאפט ווערען דער גילדערנער בעקען,  
און עס וועט צובראכען ווערען דער קרוג ביים  
קוואל, און עס וועט צושמעטערט ווערען דער ראד  
אויפ'ן ברונען,
- 7 און עס וועט זיך אומקעהרען דער שטויב צו דער ערד  
ווי ער איז (אמאל) געווען, און דער גייסט וועט זיך  
אומקעהרען צו גאט וועלכער האט איהם געשאנקען.
- 8 נארישקייט פון נארישקייטען, זאגט קהלת, אלץ איז  
נארישקייט. —
- 9 און אויסער וואס קהלת איז געווען קלוג, האט ער אויך

- געלערענט דעם פאלק קענשאפט, און געוואויגען און  
געפארשט און פערפאסט פיעל שפרוך-ווערטער.
- 10 געזוכט האט קהלת אויסצוגעפינען נוצליכע זאכען;  
און עס איז ריכטיג אויפגעשריבען — ווערטער פון  
וואהרהייט.
- 11 די ווערטער פון די קלוגע זיינען ווי שפיציגע שמאנ-  
גען; און ווי באפעסטיגטע נעגעל — (די ווערטער  
פון) די מענער פון די פארזאמלונגען; זיי זיינען אלע  
געגעבען געווארען פון איין פאסטוך. —
- 12 אבער אויסער זיי, נעהם זיך אין אכט מיין קינד:  
מאכען פיעל ביכער, האט קיין ענד ניט, און פיעל  
רייד איז בלויז א (אונניציגע) אנשמרענגונג פון  
קערפער.
- 13 דאס ענד פון דער זאך, נאך דעם ווי אלץ איז געהערט  
געווארען (איז): האב מורא פאר גאט און היט זיינע  
באפעהלען דען דאס איז (אויף דעם באשטעהט) דער  
גאנצער מענש.
- 14 דען יעדע מהאט וועט גאט ברינגען פאר געריכט,  
אויך אלצדינג וואס איז פארבארגען, צי עס איז גוט  
אדער שלעכט.

# פאָלגענדע ביכער זיינען ערשיענען פון פערלאג „יהואש“

נייע שריפטען פון יהואש, שען געבונדען:

\$1.00 ..... ערשטער באַנד

\$1.00 ..... צווייטער באַנד

\$1.00 ..... ישעיה, איבערזעצט פון יהואש, שען געבונדען

איוב, שיר השירים, רות, קהלת, איבערזעצט

\$1.00 ..... פון יהואש, צוזאמען אין איין באַנד

\$1.00 ..... הייאָוואַטשאַ, איבערזעצט פון יהואש, שען געבונדען

צו בעקומען ביי אַלע בוכהענדלער.

---

**Yehoash Publication Society**

**85 Canal Street**

**New York**

